

Stichting Almere Speciaal

Jaarverslag 2022

Inhoudsopgave	
Voorwoord	4
Inleiding	5
Bestuursverslag	6
1. Algemeen	6
1.1 Algemene gegevens	6
1.2 Juridische structuur	6
1.3 Missie en doelstelling	7
1.4 Organisatie en governance	7
1.5 Samenstelling bestuur	8
1.6 Scholen	9
1.7 Code goed bestuur primair onderwijs	9
1.8 Maatschappelijke thema's	10
2. Profiel Almere Speciaal	11
2.1 Kernactiviteiten	11
2.2 Kwaliteitsbeleid	12
2.3 Verantwoording en dialoog	14
3. Beleid input van de scholen gevraagd!	16
3.1 Onderwijskwaliteit	17
3.2 Doelen onderwijs	18
3.3 Resultaten	19
3.4 Toegankelijkheid & Toelating	29
3.5 Maatschappelijke thema's	29
3.6 Internationalisering	36
4. Personele kengetallen	37
4.1 Aantallen	37
4.2 Verdeling naar leeftijden	38
4.3 Personeelsverloop	38
5. Dialoog	39
5.1 Ketenpartners	39
5.2 Klachtenprocedure	39
5.3 Vertrouwenspersoon	40
5.4 Klokkenluidersregeling	40
6. Financiële verantwoording	41
6.1 Financieel beleid, Planning & Control	41
6.2 Treasury	42
6.3 Toelichting op de balans	42
6.4 Toelichting op de exploitatie	45
6.5 Resultaatbestemming	48
6.6 Indicatoren	48

6.7 Huisvesting en duurzaamheid	49
6.8 Gevoerd beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag	49
7. Continuïteitsparagraaf	50
7.1 Financiële meerjarenraming	50
7.2 Risicobeheersings- en controlesystemen	58
7.3 Risico's en onzekerheden	59
8. Verslag van de Raad van Toezicht	62
8.1 Algemeen	62
8.2 Samenstelling en beloning	63
8.3 Activiteiten, belangrijkste gesprekspunten en besluiten	65
8.4 Informatievoorziening	65
8.5 Externe accountant	65
8.6 Toekomstbeeld	66
9. Verslag van de Medezeggenschapsraad	67
9.1 Taak en Samenstelling	67
9.2 Inleiding	67
9.3 Activiteiten	67
9.4 Wat verder nog ter sprake is geweest en tot instemming heeft geleid in 2022	70
Jaarrekening	71
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	71
Balans (na resultaatverdeling)	74
Staat van baten en lasten	74
Kasstroomoverzicht	75
Toelichting op de balans	76
Toelichting op de staat van baten en lasten	80
Overige toelichtingen	84
Overige gegevens	89
Ondertekening	89
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	90

Voorwoord

Met trots presenteer ik u het jaarverslag van Stichting Almere Speciaal over het jaar 2022.

Het was een bijzonder jaar waarin we ons als stichting ontvlochten hebben van de Coöperatie Passend Onderwijs Almere en een nieuw Koersplan hebben ontwikkeld voor de periode 2023-2027.

Het was voor ons een jaar van uitdagingen, maar ook van kansen en groei. Ondanks de naweeën van de pandemie en de bijbehorende beperkingen, hebben wij ons verder ontwikkeld om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de behoeften van onze doelgroepen.

In dit jaarverslag verantwoordt het bestuur zich over de kwaliteit op onze scholen, evenals over onze financiële situatie.

Graag wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om mijn dank en bewondering uit te spreken voor iedereen die zich dagelijks inzet voor onze leerlingen. Het is dankzij ons betrokken en kundig personeel dat we onze doelen met en voor onze leerlingen weten te bereiken.

We kunnen onze missie niet uitvoeren zonder de hulp van onze vrijwilligers en partners. Samen hebben we het verschil kunnen maken voor kinderen en jongeren met speciale ondersteuningsbehoeften in de regio Almere.

Brigitta Gadella
Directeur-bestuurder Stichting Almere Speciaal

Inleiding

Het jaarverslag is opgebouwd uit twee delen; het **bestuursverslag** en de **jaarrekening**. Het bestuursverslag is de beleidsmatige verantwoording op de onderwerpen die in 2022 een belangrijke rol hebben gespeeld.

Strategische koers

De afgelopen beleidsplanperiode 2018-2022 heeft zich, zeker de laatste 3 jaar, gekenmerkt door koershouden in crisistijd. De Coronapandemie heeft de maatschappij en het onderwijs van 2019 tot in 2022 in zijn greep gehad. De ontvlechting van de Coöperatie Passend Onderwijs Almere heeft eveneens de gemoederen bezig gehouden.

Uit de evaluatie van het Koersplan 2018-2022 kwam de volgende belangrijke conclusies naar voren:

Er is behoefte aan:

- *betrokkenheid en gevoel van 'eigenaarschap' bij het opstellen van het nieuwe Koersplan en*
 - *het gezamenlijk opstellen van doelen en ambities en formuleren van het 'bestaansrecht'.*
-

Resultaten in 2022

- Leerlingen gaan met plezier naar school en zijn in ontwikkeling.
- Er is op de scholen, na de reguliere audits (v.a. 2016), een eerste waarderende interne audit uitgevoerd.
- De verbondenheid in de stichting is verder gegroeid. Samen met de medewerkers en de ouders zijn de gezamenlijke kernwaarden herijkt en is de visie voor de komende 4 jaar vastgelegd.
- Er is duidelijkheid gekomen over de toekomst van Stichting Almere Speciaal als zelfstandige stichting met een volledig onafhankelijke Raad van Toezicht. Stichting Almere Speciaal is in november juridisch ontvlochten van de Coöperatie Passend Onderwijs Almere en is als volwaardig lid tot de samenwerkingsverbanden toegetreden. De bedrijfsvoering is per 1 januari ontkoppeld van de Coöperatie Passend Onderwijs Almere.

Vooruitblik op 2023

Bij de start van 2023 jaar zal de werving en selectie van een nieuwe directeur-bestuurder voor stichting Almere Speciaal worden gerealiseerd. Tevens zullen er nieuwe leden voor de Raad van Toezicht worden geworven. De nieuwe directeur-bestuurder krijgt de opdracht om het Koersplan 2023-2027 ten uitvoer te gaan brengen met de scholen.

In maart 2023 zal het vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen van de Inspectie van het Onderwijs plaatsvinden.

Bestuursverslag

1. Algemeen

1.1 Algemene gegevens

Naam	Stichting Almere Speciaal
Bezoekadres	Marathonlaan 11, 1318 ED Almere
Telefoon	036 – 200 51 25
E-mail	info@almere-speciaal.nl
Website	www.almere-speciaal.nl
KvK-nummer	32149859
Bestuursnummer	41880
Brin-nummer	30EF

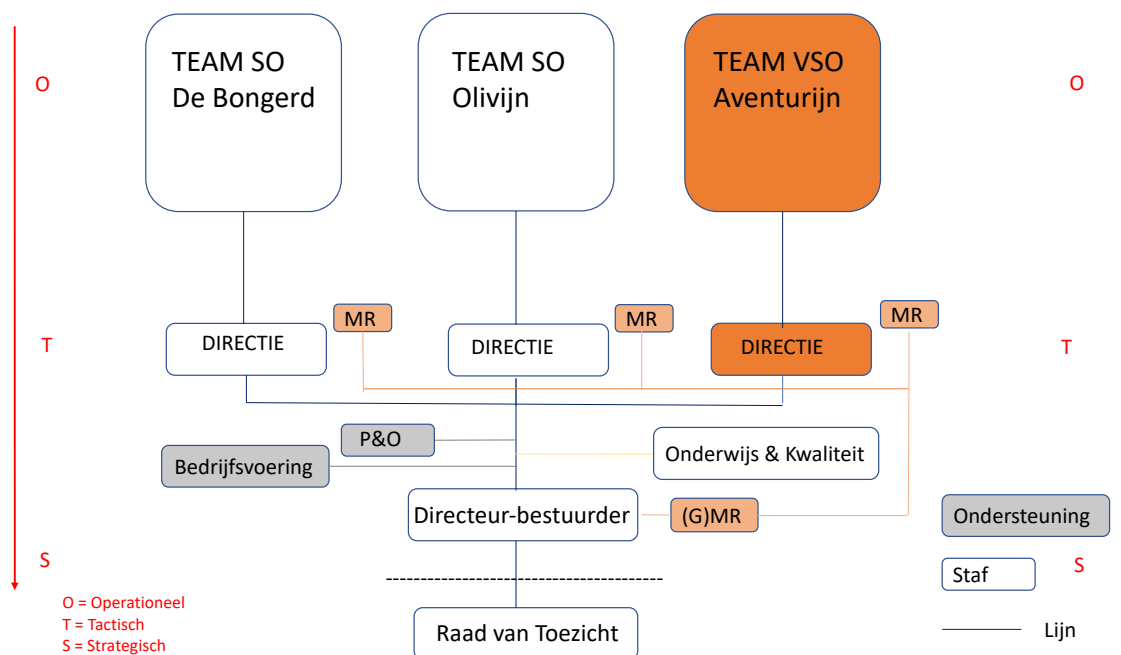
1.2 Juridische structuur

De rechtspersoon van het bevoegd gezag is een stichtingsvorm. Stichting Almere Speciaal (Almere Speciaal) is in 2013 opgericht en kent Almere als statutaire vestigingsplaats. De stichting heeft het bestuur en beheer over één BRIN-nummer voor speciaal onderwijs en verzorgt speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor kinderen en jongeren van 4 t/m 20 jaar op drie locaties in Almere.

De stichting viel tot 4 november 2022 onder de Coöperatie Uitvoeringsorganisatie Passend Onderwijs Almere U.A. (de Coöperatie). De Coöperatie bestond uit verschillende onderdelen. Naast Almere Speciaal waren hieraan verbonden het samenwerkingsverband PO Almere (Stichting Leerlingzorg Primair Onderwijs Almere, hierna SLA-PO), het samenwerkingsverband VO Almere (Stichting Leerlingzorg Voortgezet Onderwijs Almere, hierna SLA-VO) en tot slot de Stichting Taalcentrum Almere (PO en VO).

Op 4 november 2022 zijn Stichting Almere Speciaal en Stichting Taalcentrum Almere (PO en VO) juridisch ontvlochten uit de coöperatie.

In onderstaand overzicht is de nieuwe organisatiestructuur van Stichting Almere Speciaal weergegeven.

Organisatiestructuur Stichting Almere Speciaal 2022

1.3 Missie en doelstelling

De statutaire doelstelling van Stichting Almere Speciaal (SAS / Almere Speciaal) is het geven van onderwijs in de zin van de Wet op de expertisecentra ten behoeve van leerlingen met een handicap of beperking met een zogenaamde indicatie overeenkomstig de criteria die gelden voor cluster 3 en 4.

Daarnaast heeft de stichting als doel het formuleren en ontwikkelen van leerprincipes en onderwijsmethoden.

1.3.1 Kernwaarden en mission statement

De missie, visie, ambities en leidende principes voor 2022 kunt u vinden in het Koersplan Onderwijs 2018-2022, onderdeel van het Ondersteuningsplan Passend Onderwijs Almere 2018-2022. Hierin staat het strategisch en onderwijskundig beleid van Almere Speciaal beschreven waarover we ons dit jaar nog verantwoorden.

In december 2022 is het nieuwe Koersplan SAS 2023-2027 vastgesteld waarin de herijkte kernwaarden en een nieuwe mission statement staan geformuleerd.

1.4 Organisatie en governance

SAS kent een scheiding tussen bestuur en toezicht. De primaire verantwoordelijkheid voor het bestuur van de organisatie ligt bij de bestuurder. De bestuurder treedt op als bevoegd gezag en is daarmee verantwoordelijk voor de vaststelling en de uitvoering van het beleid. Daarnaast is de bestuurder het aanspreekpunt voor de interne organisatie en de externe contacten, zoals het ministerie, de lokale overheid en de inspectie. De Raad van Toezicht opereert op afstand.

Zij vervult de rol van werkgever van het bestuur. En treedt op als sparringspartner van de bestuurder. Zij houdt toezicht op de financiële gezondheid en de risicobeheersing, maar ook op de uitvoering van de strategie en of de belangen van stakeholders voldoende zijn gewaarborgd.

De medezeggenschap is georganiseerd op basis van de Wet Medezeggenschap Scholen. Almere Speciaal heeft op stichtingsniveau een MR. Er is geen formele GMR omdat de stichting één brinnummer heeft.

De drie scholen worden elk aangestuurd door een integraal verantwoordelijke directeur. De directeuren van de scholen hebben frequent overleg met de bestuurder.

De staf, met specialisten voor personele en financiële zaken, beleidsmatige ondersteuning, administratie en (bestuurs-)secretariaat, ondersteunt de vier stichtingen vallend onder de Coöperatie. Alle medewerkers van de staf zijn in dienst van SLA-PO. De kosten worden middels een vooraf jaarlijks vastgestelde verdeelsleutel doorbelast aan de andere stichtingen. Binnen de staf werken per ultimo 2021 in totaal 10,8 fte's (inclusief 1,3 fte bestuurder en 1,0 fte adjunct-directeur). Het voeren van de personele en financiële administratie is belegd bij een extern bureau (OOG).

Per 1 januari 2023 voorziet Almere Speciaal in haar eigen ondersteuning en staf.

1.5 Samenstelling bestuur

Per 1-10-2021 is de rol van waarnemend bestuurder overgedragen aan mevrouw B. Gadella, interim bestuurder voor Almere Speciaal en het Taalcentrum. Samen met mevrouw M. Robijns, als interim bestuurder voor SLA-PO en SLA-VO, vormden beide interim bestuurders het CvB van de Coöperatie Passend onderwijs UA tot 1 september 2022. Vanaf dat moment is mevrouw Robijns vervangen door de nieuwe bestuurder van de samenwerkingsverbanden, Tijn Koenderink. Vanaf 4 november 2022 was mevrouw Gadella enkel nog a.i. bestuurder van Almere Speciaal en het Taal Centrum.

Naam	Nevenfunctie	Bezoldiging
M. Robijns	Vicevoorzitter RvT Pontis Onderwijsgroep Voorzitter RvT Amstelronde	Onbezoldigd Bezoldigd
Tijn Koenderink	Bestuurder Stichting School of Understanding Nederland Interim projectleider Kenniscentrum HB voor National Talent Centre of the Netherlands Bestuurder, mede-eigenaar en inhoudelijk expert Levanimo Onderwijsadvies B.V. Inhoudelijk expert en adviseur voor OOG Onderwijs en Jeugd	Onbezoldigd Bezoldigd Bezoldigd en Participerend Bezoldigd
B. Gadella	Voorzitter RvT SOVEE Voorzitter RvT stichting VO de Vechtstreek	Onbezoldigd Bezoldigd

1.6 Scholen

 <h3>Aventurijn</h3>	 <h3>Bongerd</h3>	 <h3>Olivijn</h3>
<p>Voor zeer moeilijk lerende leerlingen met of zonder een meervoudige beperking.</p> <p>Voor leerlingen met ondersteuningsbehoeften bij:</p> <ul style="list-style-type: none">- Leren en ontwikkelen - cognitieve beperking- Leren en ontwikkelen - meervoudige beperking. <p>Aventurijn levert eindonderwijs. Dit betekent dat zij voor meer dan 90 procent van de leerlingen de laatste opleiding is die zij volgen, voordat zij een plaats vinden in het vervolgonderwijs, aangepast werk of een beschermde omgeving.</p> <p>Patricia Duijn directeur per 1 mei 2020.</p> <p>Leerlingaantal 01-02-2022: 186</p>	<p>Voor leerlingen die een ondersteuningsbehoefte hebben gericht op gedrag en/of psychiatrie.</p> <p>Voor leerlingen met ondersteuningsbehoeften bij:</p> <ul style="list-style-type: none">- sociaal emotioneel onwikkelen - gedragsontwikkeling <p>In samenwerking met het kind, de ouders en ketenpartners biedt de Bongerd ondersteuning op maat, zodat kinderen (weer) tot leren komen en vertrouwen (her)krijgen in zichzelf en het onderwijs. Kinderen leren goed omgaan met anderen, zelfredzaam zijn en oplossingsgericht denken. Er wordt gestreefd naar een zo passend mogelijke uitstroombestemming, waarbij leerlingen goed op de overstap worden voorbereid.</p> <p>Harm Wildenberg directeur per 1 april 2018.</p> <p>Leerlingaantal 01-02-2022: 84</p>	<p>Voor leerlingen met een lichamelijke beperking, meervoudige beperking, langdurige ziekte of een zeer moeilijk lerend niveau.</p> <p>Voor leerlingen met ondersteuningsbehoeften bij:</p> <ul style="list-style-type: none">- Fysieke situatie - lichamelijke beperkingen- Leren en ontwikkelen - cognitieve beperkingen- Leren en ontwikkelen - meervoudige beperkingen <p>Olivijn heeft een onderwijsaanbod op maat, afgestemd op de mogelijkheden en behoeften van de leerlingen.</p> <p>Petra Disse directeur per 1 oktober 2022</p> <p>Leerlingaantal 01-02-2022: 183</p>

1.7 Code goed bestuur primair onderwijs

Per 1 augustus 2010 is de Wet Goed Onderwijs, Goed Bestuur voor instellingen in het primair en voortgezet onderwijs van kracht. Almere Speciaal is lid van de brancheorganisatie voor het primair onderwijs, de PO-Raad en heeft de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs onderschreven. In deze code zijn de basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders en managers in het primair onderwijs. Daarnaast is de code gericht op het tegengaan van belangenversterving en het bevorderen van transparantie.

Als gevolg van de governance structuur van de Coöperatie werd op één punt de code niet nageleefd. In de statuten van Stichting Almere Speciaal is vastgelegd dat als Raad van Toezicht van de stichting de als zodanig ingestelde en benoemde Ledenraad van de Coöperatie functioneert. Hiermee werd het punt uit de code dat een lid van een schoolbestuur niet tegelijkertijd de functie van intern toezichthouder kan vervullen bij een andere onderwijsorganisatie in dezelfde sector of bij een organisatie in een aanpalende onderwijssector niet nageleefd. Deze situatie is met de ontvlechting per 4 november 2022 verholpen.

1.8 Maatschappelijke thema's

Schoolbesturen zijn verzocht om in het bestuursverslag te rapporteren over doelen waarvoor middelen zijn ingezet en de resultaten die daarmee zijn behaald op een zestal thema's. De zes thema worden behandeld in paragraaf 3.5. Zelf heeft SAS ouderbetrokkenheid toegevoegd.

Onderstaand zijn de thema's weergegeven:

1. Strategisch personeelsbeleid;
2. Passend Onderwijs;
3. Allocatie van middelen op schoolniveau;
4. Onderwijsachterstanden;
5. Nationaal Programma Onderwijs;
6. Sociale veiligheid;
7. Ouderbetrokkenheid.

2. Profiel Almere Speciaal

Stichting Almere Speciaal is in 2009 opgericht door de vier besturen die traditionele en experimentele voorzieningen voor speciaal onderwijs in Almere in stand hebben gehouden. Dit zijn Stichting De Kleine Prins uit Baarn (met een Almeerse afdeling van mytylschool de Trappenberg), stichting Mozarthof uit Hilversum (met een vso-afdeling voor zmlk in Almere), stichting Almeerse Scholen Groep (met de experimentele voorzieningen de Weerga en De Bongerd). Sinds augustus 2010 is het personeel formeel in dienst gekomen van stichting Almere Speciaal (SAS).

Voor SAS was 2022 het jaar van de loskoppeling en 'doorstart'. Vanaf 4 november 2022 is SAS ontvlochten van de Coöperatie Passend Onderwijs Almere en een zelfstandig stichting met een eigen onafhankelijke Raad van Toezicht. Vanaf 1 januari 2023 heeft SAS een zelfstandige bedrijfsvoering.

2.1 Kernactiviteiten

De kernactiviteiten zijn door het toenmalig bestuur van de Coöperatie Passend Onderwijs Almere als leidende principes opgesteld in het Koersplan Onderwijs SAS. Het Koersplan Onderwijs SAS is een toevoeging aan het Ondersteuningsplan Passend Onderwijs Almere 2018-2022/2023. Daarnaast heeft het toenmalig bestuur in het Koersplan ambities verwoord in het kader van 'het streven naar het vergroten van de sociale maatschappelijke participatie van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in het onderwijs'.

In 2022 heeft het bestuur a.i. van SAS het Koersplan SAS geëvalueerd en is de beleidsplanperiode 2018-2022 afgesloten.

Door de ontvlechting kwam de focus in de loop van 2022 steeds meer te liggen op het ontwikkelen van een eigen visie, missie en koers en een eigen Koersplan SAS. Naast gesprekken met de directies heeft de bestuurder a.i. in de periode september- oktober 2022 op de scholen teambijeenkomsten georganiseerd om met leerkrachten en andere professionals in gesprek te gaan en input op te halen voor het gezamenlijk opstellen van de kernwaarden van SAS: wat vinden wij werkelijk van waarde voor onze organisatie? Wat vinden wij de kernwaarde voor onze leerlingen, doelgroepen en onze professionals? Op de SAS brede studiedag met alle medewerkers samen zijn de kernwaarden en de grote lijnen voor het Koersplan met elkaar aangescherpt en vastgesteld.

Meer over Stichting Almere Speciaal, de missie, visie, ambities en leidende principes kunt u vinden in het Koersplan Onderwijs 2018-2022. Hierin staat het strategisch en onderwijskundig beleid van Almere Speciaal beschreven waarover we ons dit jaar nog verantwoorden.

Meer over de geschiedenis van de Stichting Almere Speciaal kunt u vinden in de Canon Speciaal en passend onderwijs, editie Almere [2020 Canon speciaal & passend onderwijs Almere - Canon Speciaal onderwijs, Details \(canonsociaalwerk.eu\)](#)

2.2 Kwaliteitsbeleid 2022

De beleidsplanperiode is in december 2022 afgerond. Vanaf 2023 start voor SAS de nieuwe beleidsplanperiode. De bestuurder heeft daartoe in juni 2022 de stand van zaken en de effecten van het kwaliteitsbeleid in beeld laten brengen. De conclusies staan in de notitie 'Op weg naar een nieuw strategisch beleidsplan SAS', juni 2022. Algemeen kan worden geconcludeerd dat het kwaliteitsbeleid voor SAS de afgelopen beleidsperiode onvoldoende als systeem is geïmplementeerd, bestuurlijk is uitgevoerd, gepland, gemonitord en geëvalueerd. Hierdoor ondervonden de scholen weinig tot geen ondersteuning bij het vormgeven en uitvoeren van de eigen kwaliteitscyclus en werd de kritische dialoog met de bestuurder gemist

2.2.1 Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg en de focus op het cyclisch proces van verbeteren kent verschillende fasen waarin we de goede dingen willen weten, de goede dingen doen en vervolgens de goede dingen goed doen. Uit de evaluatie van het Koersplan en de reflectie op het kwaliteitsbeleid blijkt dat het kwaliteitsdenken op de scholen zeker aanwezig is, maar de samenhang in de kwaliteitszorg, stichtingsbreed moet worden aangebracht.

2.2.2 Wat gaat goed?

Kwaliteitscultuur en kwaliteitsdenken

Op de scholen wordt planmatig gewerkt aan ontwikkeling en de cyclus van plan-do-check-act. Het kwaliteitsdenken is sterk aanwezig, de cultuur op de scholen is gericht op verbetering.

Inzetten van het kwaliteitsinstrument audit t.b.v. kwaliteitsontwikkeling

De SAS scholen maken sinds 2016 deel uit van de Auditorenpool Midden Nederland, een samenwerking van de SAS scholen met OPDC (Almere), Mozarthof (Hilversum) en Meerklank (Zeist). Vanaf 2021 is de omslag gemaakt naar de 'waarderende audit' en zijn alle auditoren opgeleid volgens deze waarderende methode te auditen. In 2022 zijn ook de nieuwe auditoren opgeleid. Onderdeel van de audit is de Zelfevaluatie die de scholen voorafgaand aan de audit uitvoeren. Sinds 2022 is de SamenWijzer Tool aangeschaft door de auditpool. Hierin wordt de Zelfevaluatie vastgelegd en wordt ook het auditproces ondersteund.

De waarderende audits waren in 2021 op Olivijn en Aventurijn en in 2022 op De Bongerd. De audit past in de PDCA cyclus; de scholen en het bestuur krijgen vanuit de objectieve blik van buiten, beter zicht op de kwaliteit en op wat nog nodig is om de kwaliteit verder te verbeteren. Scholen vertalen de bevindingen in het jaarplan en/of verbeterplan. Het inzetten van het kwaliteitsinstrument audit met de Zelfevaluatie draagt ertoe bij dat directies zich kunnen verantwoorden over de onderwijskwaliteit op de scholen en de bestuurder goed zicht houdt op de onderwijskwaliteit op de scholen en daardoor gerichter kan ondersteunen.

Lerarentekort

Waar we in 2021 konden melden dat Almere Speciaal de vacatures had vervuld en het verloop zag afnemen, heeft het lerarentekort ook het gespecialiseerd onderwijs in Almere getroffen in 2022. Desalniettemin hebben we de bezetting op de groepen kunnen regelen, maar de spankracht in de schoolorganisaties komt onder druk te staan.

2.2.3 Wat moet beter?

Kwaliteitsbeleid

Wat tot en met 2022 ontbrak was een samenhangend kwaliteitsbeleid met afspraken en jaarplanning. De bodem voor een goed lopend kwaliteitssysteem van planning, monitoring (evaluatie en analyse) en borging. De scholen moesten de bestuurlijke sturing en ondersteuning ontberen die nodig is om de samenhang en doelgerichtheid in de processen te realiseren.

Een systeem om de kwaliteitsprocessen te ondersteunen

Er wordt gewerkt met Mijn Schoolplan en Schoolmonitor. De oriëntatie op een applicatie is in 2022 nog niet afgerond. Aventurijn en Bongerd hebben de schoolplannen in 2020 met Mijn Schoolplan gemaakt. In Mijn Schoolplan wordt volgens een bepaald format een schoolplan opgesteld. Het grote voordeel is dat de schoolplannen van Aventurijn en De Bongerd op dezelfde leest geschoeid zijn. Schoolmonitor biedt dezelfde mogelijkheden als het gaat om monitoring. Evaluerend zullen we bekijken welk instrument het beste bij onze werkpraktijk zal aansluiten en zal ondersteunen bij het in lijn brengen en monitoren van het Koersplan en de nieuwe schoolplannen.

Bedrijfsvoering

Het personeelsbeleid is door het gebrek aan invulling van de ondersteuning voor een deel van 2022 met name gericht geweest op lopende casuïstiek en het invullen van vacatures. Het bestuur a.i. heeft een onderzoek laten uitvoeren naar de verschillende bedrijfsvoeringsprocessen. In 2023 zal P&O en bedrijfsvoering binnen SAS op orde worden gebracht.

2.2.4 Risico's

De belangrijkste risico's op stichtingsniveau zijn, het ontbreken van:

- een stichtingsbreed Koersplan, kwaliteitsbeleid en -managementsysteem
- ondersteuning aan de scholen bij de monitoring van kwaliteit en de opbrengsten
- verbinding tussen de verschillende beleidsdomeinen: Onderwijs – HR – Financiën

De belangrijkste risico's op de scholen zijn:

- De na-effecten van de Coronapandemie.
- Personele bezetting op de scholen

- Olivijn: opnieuw wisselingen MT.
- Aventurijn: verschuiving in de doelgroep doet ander beroep op het team.
- Bongerd: Personele bezetting.

2.3 Verantwoording en dialoog

Gesprekkencycli

Vanaf 2022-2023 zal SAS vormgeven aan een gesprekkencyclus, waarin aandacht zal worden gegeven aan P&O, Financiën en Onderwijskwaliteit. De voortgangsgesprekken tussen de directie en de bestuurder geven een beeld van de onderwijskwaliteit op de scholen en wat nodig is om deze te verbeteren. Deze zijn echter nog niet als procedure uitgewerkt en opgenomen in een PDCA cyclus als betekenisvolle management rapportage gesprekken binnen het kwaliteitsbeleid.

Over de onderwijsresultaten

In de schoolgids nemen de scholen de doelen voor dat schooljaar op één verantwoord en zij zich over de resultaten van het afgelopen jaar. De belangrijkste onderdelen van deze verantwoording zijn:

- de behaalde uitstroombestemming afgezet tegen de verwachte uitstroombestemming
- de bestending van de uitgestroomde leerlingen.

De scholen en het bestuur hebben hier een eigen streefnorm op die zowel ambitieus als realistisch is gesteld: 85-95%.

Verder verantwoord en de scholen zich jaarlijks over de opbrengsten in het bestuursverslag en vierjaarlijks aan de inspectie van het onderwijs in het eerstelijnstoezicht. Het bestuur ontvangt de inspectie begin 2023 in haar vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen.

De informatievoorziening

De vindbaarheid en transparantie van informatie is een belangrijk onderdeel in de verantwoording. Dit doen de scholen onder andere middels het Schoolondersteuningsprofiel (SOP), de schoolgids, de uitvraag op tevredenheid en veiligheid als onderdeel van de resultaten.

Kwaliteitscultuur en samenwerking

De Bongerd heeft ook in 2022 een Jeugdhulp Onderwijs Arrangement (JOA) in school, de Kwekerij. Zij verantwoord en zich over de besteding en inzet van de middelen aan de gemeente. De resultaten van de JOA's in Almere worden in kwartaalrapportages¹ weergegeven. Tevens is er een [kwalitatieve monitor](#) OJA/JOA op vastgestelde indicatoren. Jaarlijks worden de subsidieverantwoordingsgesprekken hierover gevoerd. Voor de Kwekerij is voor 2022-2023 de toezegging gedaan door gemeente en het samenwerkingsverband PO.

¹ Rapportage OJA/ JOA 2020

Het bestaansrecht voor de lange termijn wordt nog verder onderzocht. De gemeente wil wijzigingen aanbrengen in de bekostiging en verantwoordelijkheid.

Op Olivijn en Aventurijn wordt er in pandig intensief samengewerkt met verschillende ketenpartners, de belangrijkste ketenpartners in de ondersteuningstructuur zijn 's Heerenloo, Merem – kinderrevalidatie en Triade.

Alle scholen nemen deel aan het stedelijk voorzieningenoverleg, waar ontmoeting, expertise uitwisseling en samenwerking tussen de stedelijke onderwijsvoorzieningen centraal staan.

3. Verantwoording beleid

Het bestuur verantwoordt zich over de volgende beleidsterreinen: de Onderwijskwaliteit, het Integraal personeelsbeleid, de Planning en control Financiën, Huisvesting & facilitaire zaken en het Financieel beleid.

Algemeen gaven de directies aan dat er voor de nieuwe periode behoefte is aan een Koersplan SAS als strategisch beleidsplan, met betekenisvolle, richtinggevende doelen en ambities, vertaald naar concreet uitgewerkt kwaliteitsbeleid en te vertalen naar concreet uitgewerkte doelen in het jaarplan van de school. De directies gaven het bestuur belangrijke verbeterpunten voor het kwaliteitsbeleid. De kritische reflectie en de input van de directies, vertaald naar ambities, vormen de basis voor het verbeteren en opstellen van het eigen kwaliteitsbeleid 2023-2027.

De looptijd van de schoolplanperiode van de scholen loopt nu niet synchroon met de beleidsplanperiode SAS. De schoolplannen hebben een looptijd van 2020-2024. Er zijn voor 2023 afspraken gemaakt met betrekking tot het gelijk trekken van de periode, planmatig, doelgericht en inhoudelijk.

In 2022 waren onderstaande aan elkaar gerelateerde beleidsdocumenten in gebruik door SAS en de scholen

- Ondersteuningsplan SWV POA 2018-2022 en afgeleid Koersplan Onderwijs SAS
Algemeen richtinggevende documenten voor SAS beleid
- Schoolplannen met visie en meerjarenbeleid
Vertaling van het POA/SAS beleid naar schoolbeleid
- Jaarplanning POA/SAS
Het POA beleid (visie, missie, doelen) vertaald naar een jaarplanning SAS
- Jaarplanning school
De eigen planning en de POA/SAS planning opgenomen in de jaarplanning van de school.
- Schoolgids
Het onderwijs en de resultaten beschreven als informatieve 'verantwoording' aan derden, met name de ouders.

Uit de evaluatie van het Koersplan en de reflectie op het kwaliteitsbeleid kwam naar voren dat het beleid van SAS onvolledig is bepaald en vastgelegd. Zo ontbreken tot december 2022 belangrijke richtinggevende documenten als een kwaliteitsbeleid SAS en een kwaliteitskalender. Met het vormgeven van het eigen kwaliteitsbeleid SAS is dit een belangrijk doel in 2023-2024.

3.1 Onderwijskwaliteit

De kwaliteit van het onderwijs dat op onze scholen gegeven wordt is breed in beeld gebracht op de volgende uitgangspunten :

1. Uitstroomgegevens, bestendinging
2. Een veilige en bevorderende leer- en werkomgeving;
3. Leren leren; gedifferentieerd en anders;
4. Talentontwikkeling en ontplooiing van leerlingen en medewerkers;
5. Maatschappelijke deelname.

De landelijke standaard beschouwen we als ‘voldoende’, niet als ‘goed’ onderwijs. Dat betekent dat SAS en de scholen reële, hogere ambities formuleren. We streven naar zeer tevreden leerlingen, ouders en personeel.

Hierover leest u straks meer bij resultaten in paragraaf 3.3.

3.1.1 Doeloriëntatie

Doeloriëntatie is wat de scholen zelf willen bereiken en ligt op het gebied van sociale integratie en burgerschapsvorming. Het houdt in dat we onze leerlingen zo goed mogelijk, binnen hun mogelijkheden en kansen, opleiden tot de hoogst mogelijke maatschappelijke deelname. Er bestaat geen landelijk beeld van de eindresultaten die de leerlingen in het (voortgezet) speciaal onderwijs bereiken op het gebied van sociale en maatschappelijke ontwikkeling (Staat van het Onderwijs, 2022). Het aanbod is nog niet voldoende en de bereikte competenties hebben de SAS scholen nog onvoldoende in beeld of onvoldoende bepaald hoe deze te meten. De scholen benutten andere data om conclusies te trekken over de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties, zoals bestendigingsinformatie, uitslagen van hun veiligheidsmonitor en registraties van schorsingen en incidenten.

3.1.2 Sociale competentie en burgerschap

Sociale competenties en vaardigheden bevorderen ziet SAS als een belangrijk onderdeel van de persoonlijke ontwikkeling van onze leerlingen. Bij het versterken van de competenties is de schoolcontext van belang. Naast de gehanteerde methode en/of leerlijnen sociale emotionele ontwikkeling is het versterken van de competenties verweven in de schooldag, het schoolklimaat en de pedagogische beroepshouding van onze professionals.

Sociale competenties worden op Bongerd twee keer per jaar gemeten middels SCOL, een genormeerd toetsinstrument op de sociaal emotionele ontwikkeling. SCOL is onderdeel van de veiligheidsmeting van de inspectie. Op Olivijn en Aventurijn wordt de sociale veiligheid jaarlijks gemonitord met de sociale veiligheidsmonitor van Qschool. De resultaten worden door de scholen gebruikt om de doelen te formuleren (in handelingsdeel OPP).

Sinds 2021 wordt van scholen verwacht dat zij op ‘doelgerichte en samenhangende wijze’ actief burgerschap en sociale cohesie bevorderen. Een van de doelen voor 2022-2023 is dat de SAS scholen een passend aanbod vormgeven op burgerschapsvorming. Burgerschap is een onderdeel van sociale competenties. SAS ziet burgerschap, sociaal-emotionele ontwikkeling

en veiligheid nauw met elkaar verbonden en streeft naar een geïntegreerd en samenhangend aanbod.

Zie paragraaf 3.5.6. Sociale Veiligheid

3.1.3 Tevredenheid

De scholen nemen elke twee jaar een tevredenheidsonderzoek af onder leerlingen, ouders, personeel en partners.

Deze is in schooljaar 2021-2022 door DUO onderwijsonderzoek & advies op alle scholen afgenomen. De algehele respons en resultaten waren naar tevredenheid van de scholen en het bestuur. De uitkomsten van het onderzoek zijn per school in speerpunten vertaald in het jaarplan. De scholen scoren in 2022 op algemene tevredenheid van medewerkers, leerlingen en ouders nagenoeg op of boven de benchmark scores.

3.2 Doelen onderwijs

Elke schoolleider werkt naast de vaste portefeuilletaken onderwijskwaliteit, personeelsbeleid en bedrijfsvoering, binnen een vastgestelde management-opdracht, formatie en budget.

Hieronder staan de specifieke onderwijs inhoudelijke en teamgerichte onderdelen per school over 2022.

Aventurijn	De Bongerd	Olivijn
<ul style="list-style-type: none"> Borging directiestructuur, inwerken nieuwe adjunct-directeur Verdere implementatie uitstroomgericht werken Doorontwikkeling HGW/OGW MBO1 stroom Uitbreiden interne en externe stages en doorontwikkeling van de profielvakken Leerlingen hebben inspraak in leerdoelen naast de leerlijnen die wij volgen als Aventurijn Examengesprekken worden onderdeel van het VSO diploma Pedagogisch handelen versterken door inzet Klasse(n)pad en coaching on the job door Emiel van Doorn van Stibco Gouden regels worden geïmplementeerd gekoppeld aan de kernwaarden Uitbreiden educatieve software uitstroom 1 en 2 en leerlijn mediawijsheid implementeren. 	<ul style="list-style-type: none"> Verbetering van het rekenonderwijs. Referentieniveaus verweven in ons curriculum, implementatie concreet materiaal, borging Bareka (leerlingen met eigen leerlijn), implementatie voeren (a.d.h.v. drieslagmodel) en analyseren van diagnostische gesprekken. Verbetering taalonderwijs: interventies zorgniveau 3, referentieniveaus verweven in ons curriculum, implementatie voeren en analyseren van diagnostische gesprekken. Opbrengstgericht werken en 1 zorgroute sociaal emotioneel werken: ontwerpen van groepsbezoeken en groepsbesprekingen door de orthopedagoog. Gezonde school borgen doorlopende lijn seksualiteit en relaties 	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met zorgpartners, gemeente en het SWV komen tot een duurzaam gefinancierd onderwijs-zorgarrangement op Olivijn Scholing t.a.v. structuurgroepen PBS Taal / Lezen – implementatie en borging ZLKLS Scholing op EDI en Rekenen n.a.v. bevindingen kwaliteitsaudit. NT2: cursus en start met het opzetten van een beleidsplan NT2 RESEVO: beleidsontwikkeling en implementatie Kwaliteitszorg – schoolmonitor, PDCA projecten Ouderbetrokkenheid – koffieochtenden, info avond

	<ul style="list-style-type: none"> • Eigenaarschap: ontwerpen portfolio en implementatie succescriteria bij leerlingen • (a.d.h.v. persoonlijke leerdoelen) en teamleden (a.d.h.v. de speerpunten) 	
--	--	--

Eindtoets in het SO

Vanaf schooljaar 2019-2020 is het ook voor de scholen voor gespecialiseerd onderwijs verplicht hun schoolverlaters aan een landelijke eindtoets te laten deelnemen, met uitzondering van zeer moeilijk lerende leerlingen en leerlingen met een meervoudige beperking. De Bongerd en Olivijn hebben gekozen voor de digitale Dia-eindtoets. De benadering en divergente toets afname past het meest bij de doelgroep en de werkwijze van de scholen.

Elk jaar doen leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs met het uitstroomprofiel vervolgonderwijs examen. Voor de meeste leerlingen van Aventurijn is VSO Aventurijn eindonderwijs. De leerlingen sluiten hun schoolperiode bij Aventurijn af met een VSO diploma.

3.3 Resultaten

De resultaten van ons onderwijs meten wij aan de hand van de norm die de inspectie hierop stelt én vanuit onze eigen norm op school en bestuursniveau. Hieronder wordt op beide verder ingegaan.

3.3.1 Vanuit inspectie norm- resultaatbevindingen

Jaarlijks leveren de scholen de resultaatbevraging aan bij de inspectie van het onderwijs, op een aantal indicatoren. Aan de einduitstroom in relatie tot het IQ én de plaats bestending op de vervolgplek hecht het bestuur de grootste waarde. Het analyseren van deze gegevens geeft inzicht in de mate waarin we ons onderwijs kwalitatief goed en passend weten vorm te geven en waar ontwikkeling en verbetering nodig is. De scholen verantwoorden zich over hun resultaten in de schoolgids.

Uitstroomgegevens 2022

Wanneer de leerlingen conform verwachting uitstromen, hebben zij doorgaans de doelen op de kernvakken, meestal Nederlandse taal en rekenen/wiskunde, behaald. Net als in het speciaal onderwijs is ook voor een deel van de leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs vooral de bereikte sociaal-emotionele ontwikkeling doorslaggevend (Staat van het onderwijs, 2022).

Uitstroom is het moment dat leerlingen onze scholen verlaten. Ieder jaar leveren de scholen alle uitstroomgegevens aan bij de inspectie van het onderwijs. De inspectie deelt de school in een groep in. Dat kan zijn in groep 1, wat betekent dat minder dan 80% van de leerlingen een IQ onder de 70 heeft. Of dit kan zijn in groep 2; dan heeft meer 80% van de leerlingen een IQ onder de 70. Aventurijn valt altijd in groep 2. De Bongerd altijd in groep 1. Ook Olivijn valt de laatste jaren consequent in groep 1.

Op basis van deze groepsindeling bekijkt de inspectie aan de hand van normindicatoren, of de uitstroom overeenkomt. Dit is de prestatieanalyse van de inspectie. Hier wordt verder op ingegaan in de volgende paragraaf 3.3.2.

In onderstaande tabel staat de uitstroombestemming van de scholen

Uitstroom 2022	Aventurijn	De Bongerd	Olivijn
SO		3	7
VSO	2	14	20
-Dagbesteding		1	12
-Arbeid/praktijk	2	2	8
-VSO vmbo		11	
VSO Havo/VWO			
-Geen onderwijs			
Regulier primair		3	2
-BOA		1	1
-SBO		2	1
Regulier VO	1	6	0
-PRO	1		
-VMBO		5	
-Havo		1	
Regulier vervolg			
Arbeid	5		
Dagbesteding	28		
-arbeidsgericht	22		
-activerend	6		
Overig	1	1	3
Geen onderwijs	Thuiszitter, niet leerplichtig		Overleden 1
Totaal	37	27	33

Aventurijn 2022

Bij Aventurijn zijn in het schooljaar 2021-2022, 37 leerlingen uitgestroomd. Daarvan gingen er 28 naar een dagbesteding en 4 leerlingen stroomden uit naar (beschutte) arbeid. Er zijn dit jaar 4 leerlingen uitgestroomd naar het voortgezet speciaal onderwijs, 1 leerling naar een vervoltraject Learn 2 Work uitstroom naar vervolgonderwijs.

De meeste leerlingen stromen op de leeftijd van 18 en 19 jaar uit. Dit jaar zijn er 4 leerlingen uitgestroomd op 20-jarige leeftijd. Streven van de school is om leerlingen met 18 jaar uit te laten stromen. Er wordt kritisch gekeken naar de leerbaarheid voor de schoolse vakken en vaardigheden.

Om de uitstroombestemming in te kunnen schatten maken Aventurijn en Olivijn gebruik van het Landelijke Doelgroepenmodel (LDM). Onderstaand schema geeft de verdeling weer in LDM bij aanvang schooljaar 2021-2022.

Aventurijn

Uitstroombestemming Profielen LDM	Aantal	Percentage
2. Taakgericht en activerende dagbesteding	6	16%
3. Arbeidsgerichte dagbesteding en beschut werk	23	62%
4. Beschut werk en arbeid	4	11%
Doelgroepenmodel niet (volledig) ingevuld	4	11%
Totaal	37	

Op de Aventurijn zaten de meeste leerlingen in uitstroombestemming profiel 3: 'Arbeidsgerichte dagbesteding en beschut werk (62%).

De grote discrepantie tussen de ondersteuningsbehoefte van de leerlingen en de didactische mogelijkheden maakte dat bij 4 leerlingen het LDM niet is gebruikt.

Verwachte uitstrooprofiel op basis OPP t.o.v. vorige jaren								
Aventurijn	2019		2020		2021		2022	
Op niveau	30	61%	24	86%	20	80%	31	84%
Boven niveau	17	35%	4	14%	5	20%	4	11%
Onder niveau	2	4%	0	0	0	0%	2	5%
Onbekend								
Totaal	49		28		25		37	

In 2022 stroomt 84% van de leerlingen op Aventurijn uit naar verwacht uitstrooprofiel. Vier leerlingen (11%) hebben een hogere uitstroom dan verwacht bij aanvang. Er zijn twee leerlingen die onder niveau zijn uitgestroomd. In relatie tot de opbrengsten lijkt dit passend als we kijken naar de praktische domeinen.

Het percentage uitstroom is vergelijkbaar met de twee jaren ervoor. Het grootste aantal leerlingen stroomt uit naar een dagbesteding, conform opgesteld in het OPP.

Bovenstaand schema geeft weer hoe deze zijn verdeeld in schooljaar 2021-2022.

Bongerd

De meeste van de 27 uitgestroomde leerlingen hadden uitstroombestemming VSO VMBO: 41%. Gevolgd door regulier VO: 22%. 1 leerling stroomde uit naar HAVO. 1 Leerling stroomde tussentijds uit.

Behaald eindniveau: onderstaand schema toont het aantal leerlingen dat het beoogde uitstroomniveau, zoals vastgesteld in OPP, heeft behaald.

Verwachte uitstroomprofiel op basis OPP t.o.v. vorige jaren								
Bongerd	2019		2020		2021		2022	
Op niveau	16	73%	7	50%	21	92%	23	85%
Boven niveau	0		2	14%	1	4%	1	4%
Onder niveau	4	18%	5	36%	1	4%	3	11%
Onbekend	2	9%						
Totaal	22	100%	14	100%	23	100%	27	100%

Op De Bongerd stroomt 85% van de leerlingen daadwerkelijk uit conform verwacht uitstroombestemming en heeft 11% het te verwachte uitstroomniveau niet behaald, dat is iets meer dan in 2021. 1 Leerling stroomde hoger uit dan verwacht.

Olivijn

Bij Olivijn zijn de meeste leerlingen, 61% (20 van de 33) uitgestroomd naar het VSO, de meesten daarvan naar dagbesteding (12) en naar arbeid/praktijkgericht (8). Totaal 21% ging naar het SO (7 leerlingen).

Uitstroombestemming Profielen LDM	Aantal	Percentage
2. Taakgericht en activerende dagbesteding	4	12%
3. Arbeidsgerichte dagbesteding / Beschut werk	14	42%
4. PRO (VO) of arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel (VSO)	12	37%
5. PRO (VO) of VMBO (BBL) (VO of VSO) of arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel (VSO)	2	6%
Doelgroepenmodel niet (volledig) ingevuld	1	3%
Totaal	33	

De meeste leerlingen zaten bij aanvang 2021-2022 in uitstroombestemming profiel 3 'Arbeidsgerichte dagbesteding / beschut werk' (42%) en profiel 4 'PRO (VO) of arbeidsmarktgericht uitstroomprofiel (VSO)' (36%). Voor 1 leerling is het LDM niet gebruikt, de leerling heeft slechts 1 dag op Olivijn gezeten.

Verwachte uitstroomprofiel op basis OPP t.o.v. vorige jaren								
Olivijn	2019		2020		2021		2022	
Op niveau	32	97%	15	100%	34	97%	22	67%
Boven niveau	1	3%	0	0	0	0	4	12%
Onder niveau	0	0	0	0	1	3%	6	18%
Onbekend							1	3%
Totaal	33	100%	15	100%	35	100%	33	100%

Op Olivijn stroomde 67% van de leerlingen uit op het beoogde uitstroomprofiel en stroomde 30% (10 leerlingen) niet op beoogd uitstroomprofiel uit, dit aantal is gestegen t.o.v. 2021.

In het schooljaar 2021-2022 zijn er twee leerlingen tussentijds uitgestroomd. Twee leerlingen verlieten Olivijn vanwege een verhuizing. Een leerling is overleden.

3.3.2 Streefnorm bestuur en scholen

Op basis van de normindicatoren, die de inspectie hanteert, heeft het bestuur met de scholen een eigen norm, ook wel streefnorm, gesteld op de bestendinging. Bestendinging betekent dat de leerling op 1 oktober van het opvolgende jaar, nog steeds op de plek van uitstroom zit.

Een streefnorm is bedoeld om te kijken of we de goede dingen goed doen. Op de normindicator bestendinging, hebben we op 'zicht op de bestendinging' de streefnorm op 100% gesteld. Zicht op de bestendinging betekent dat wij in ieder geval weten waar deze leerlingen zijn, doordat we alle uitgestroomde leerlingen volgen. Vervolgens kijken we hoeveel leerlingen daadwerkelijk bestendigd zijn. Deze gegevens zijn belangrijk omdat deze cijfers iets zeggen over de kwaliteit van ons onderwijs: hebben wij de leerlingen voldoende aangeleerd in een succesvolle overstap en bestendinging op de plek van uitstroom?

Bestendingingscijfers en percentages over vijf jaar

Aventurijn										
op 1-10-2022	2022		2021		2020		2019		2018	
bestendinging op uitstroombestemming	21	84%	25	100%	23	96%	32	97%	31	97%
niet meer op uitstroombestemming	3	12%	0	0	0	0	0	0	1	3%
onbekend	1	4%	0	0	2	4%	1	3%	0	0
Totaal	25		25		25		33		32	

Bongerd										
op 1-10-2022	2022		2021		2020		2019		2018	
bestendinging op uitstroombestemming	20	87%	23	100%	20	91%	20	87%	45	98%
niet meer op uitstroombestemming	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2%
onbekend	3	13%	0	0	2	9%	3	13%	0	0
Totaal	23		23		22		23		46	

Olivijn										
op 1-10-2022	2022		2021		2020		2019		2018	
bestendinging op uitstroombestemming	27	93%	26	90%	30	97%	28	100%	22	96%
niet meer op uitstroombestemming	2	7%	2	7%	0	0	0	0	0	0
onbekend	0	0	1	3%	1	3%	0		1	4%
Totaal	29		29		31		28		23	

Er is geen sprake van 100% zicht is op de bestendinging bij alle scholen. Volledige bestendinging is niet realistisch omdat verandering van uitstroom(plek) meerdere factoren heeft die daarop van invloed kunnen zijn. De streefnorm op bestendinging is 85-95%. Aventurijn valt hier in 2022 net onder. Te zien is dat we verder vijf jaar ruim binnen of boven deze norm blijven. Met deze resultaten zijn we dan ook zeer tevreden.

3.3.3 Onderwijsresultaten scholen

Aventurijn 2022

Wat gaat goed?

Uitstroomgericht werken - Castrovalva (Facilitair en Dienstverlening) is gestart en 4 leerlingen hebben een Praktijkverklaring behaald. De interne en externe stages zijn geïnventariseerd en beschreven in een conceptstandaard werknemersvaardigheden onder leiding van de werkgroep interne stages i.s.m. de interne begeleiders en stage coördinatoren. De profielvakken zijn door een grafisch vormgever in beeld gevat, de toepassing in de school zal komend schooljaar vorm krijgen.

Het huiskamerrestaurant heeft een invulling gekregen en is een gemeenschappelijke ruimte geworden voor drama en horeca. In plaats van de huiskamer is het een Theehuis geworden. De ruimte is ingericht en men gebruikt het lokaal voor de bediening en dramalessen. Er is een start gemaakt met het didactisch aanbod koppelen aan de praktijk.

Basisvaardigheden/didactiek- Door middel van proeftuintjes is er met name in leerroute 3 en 4 een aanbod verkend en ingezet vanaf de brugklassen tot aan de eindgroepen. In de lager niveaus is gewerkt aan woordenschat lessen die thematisch zijn aangeboden. Er is een start gemaakt met de schoolstandaard voor de vakgebieden. Hiervoor is dit schooljaar een format ontwikkeld als model. Het komende jaar zal het team hier een actieve bijdrage aan gaan leveren wat betreft inhoud en visie per leerroute. Voor de profielvakken en praktijkvakken zal het komende jaar ook een aanbod worden beschreven in een standaard. De instructeurs werken in fases het aanbod uit. Horeca heeft een methodische aanpak aangeschaft. Het profielvak Facilitair is vormgeven.

MBO niveau 1 - Zes leerlingen (100%) hebben het entree MBO 1 diploma behaald. In maart heeft een nieuwe selectie leerlingen plaatsgevonden en zullen 5 deelnemers alvast gaan starten met de entreeopleiding die wordt afgerond in juni 2023.

Vreedzame school Aventurijn - De werkgroep Vreedzaam stuurt de leerkrachten aan om een inhoudelijk bijdrage te leveren aan de leerlingenraad. Daarvoor zijn voorbeelden gepresenteerd hoe elke leerling van elke leerroute op hun manier een bijdrage kan leveren. Vanuit de leerlingenraad is de rol van de stewards besproken. In de hogere

leerroutes zijn er andere invullingen bedacht om het voor hen meer passend te maken. Hiermee is er voor het komende schooljaar een bredere invulling van de rol van de steward (mediator). De schoolregels zijn opnieuw gewaardeerd door de werkgroep en er zal een voorstel worden gepresenteerd aan het team dat passend is bij de drie uitgangspunten van de school (veiligheid, eigenaarschap en lef). Vanuit de Veiligheidsenquête en ook op verzoek van het team zal er een aanvullende methode komen voor het aanbod voor de sociale vaardigheden naast Vreedzaam Beste Burgers (deze beperkt zich meer tot de vaardigheden om in de maatschappij te participeren) daarvoor zijn sociale vaardigheden nodig die aan te leren zijn vanuit het programma Klassenpad. Het team is getraind om met fysiek geweld van leerlingen om te leren gaan als de veiligheid in het geding is van de leerling zelf, medeleerlingen of personeelsleden en heeft tools gekregen om in te grijpen op een verantwoorde wijze. In de praktijk is zichtbaar dat aanpakken ook al deels preventief worden ingezet om te voorkomen dat het mis gaat.

Doorontwikkeling HGW/ OGW- uitvoering onderwijs en ondersteuningsroute (voorheen 1 zorg-route). De zorgstructuur is vastgelegd in een document en vastgesteld. Dit jaar zijn de klein cvb's per units een vast onderdeel geweest in de jaarplanning. Met de doelstelling om de communicatielijnen kort te houden als het gaat om leerling zorg en preventief handelen. De agenda leidde tot meer bespreekpunten waardoor de tijdspannen overschreden werd. Voor het komende schooljaar zal de leerling meer centraal staan en alleen besproken worden als er meer geboden dient te worden dan de basisaanpak. Aan het groot CVB is de leerplichtambtenaar toegevoegd als deelnemer en de JGZ consulent op afroep aanwezig. De samenwerking met 's Heerenloo in de structuurgroepen zijn dit jaar opgestart. Het effect van de ondersteuning in de groepen is mede bepaald door een aanpak op groepsniveau en de aanpak op individueel niveau. Voor het komende schooljaar zal dit worden voortgezet na een evaluatie aan het einde van het schooljaar om de afstemming onderling nog meer te verstevigen

Eigenaarschap - Er is een leerling portfolio ontwikkeld die een opbouw zal gaan laten zien van de brugklas, naar de middengroep en eindgroep die voldoet aan de criteria voor het VSO diploma. Het gebruik maken van het portfolio nieuwe stijl zal het komende jaar op de agenda komen te staan voor het team en daarmee worden geïmplementeerd en geborgd in afspraken rondom gebruik bij oudergesprekken. Aan de professionele leergemeenschap is gewerkt op verschillende manieren. Deels door op unitdagen inhoudelijke thema's waarbij samenwerken centraal stond van de klassenteams. Op studiedagen is een aanzet gegeven door Stibco en praktisch vertaald door de training van Samen Wijzer. De werkgroep heeft het team aangestuurd op het bezoeken van een ander teamlid met een kijk of hulp vraag waarop feedback gevraagd werd.:

Vooruitblik 2023

- Implementeren en ontwikkelen van schoolstandaarden
- Vernieuwde overlegstructuur, invoering schooloverleg
- Versterken van het borgen binnen de PDCA cyclus
- Versterken van pedagogische en didactische vaardigheden van onderwijspersoneel
- Uitbreiden van extern begeleide stages voor leerlingen met als doelstelling inclusiviteit in de maatschappij;

- Verstevigen van de professionele leergemeenschap. Horizontaal feedback, zelfreflectie.
- Verstevigen relatie ketenpartners
- Uitbereiding samenwerking PRO om mogelijkheden certificering leerlingen uit te bereiden
- De leerroutes zullen worden opgenomen in de analyse en reflectie van de opbrengsten door IB.
- Coachen startende collega's en behouden van de buddy's voor nieuw personeel.

De Bongerd 2022

Wat gaat goed?

Resultaten - De Bongerd werkt intensief en kortdurend binnen de ondersteuningsvraag van leerling (en ouders), en behaalt een hoog leerrendement in vergelijking van moment van instroom bij moment van uitstroom. Tussentijdse instroom en uitstroom stelt een hoge eis aan het schoolklimaat, beleid en samenwerking, groepsdynamiek en administratieve organisatie, die de school kwalitatief heeft geborgd.

Didactiek en HGW - De doelen op didactisch gebied zijn nog niet op niveau, volgens gestelde norm. De volgende actie staat gepland: her-implementatie op het gebied van HGW werken, de curricula worden op de verschillende vakgebieden aangescherpt: analyse toetsresultaten, groepsbezoeken van directie en IB, groepsbesprekingen en daar aangekoppelde theorie.

Personeel en continuïteit - Op De Bongerd hebben we op één klas na, de klassen bezet met een leerkracht. We merken daarnaast dat het werven van leerkrachten lastiger begint te worden en we verschillende interventies inzetten (aansluiten op stagemarkten, social media/kranten/tv om naamsbekendheid en organiseren van ludieke momenten als 'speeddaten') om leerkrachten aan te trekken naar De Bongerd.

Professionele leergemeenschappen - Bongerd werkt in professionele leergemeenschappen (PLG's) en werkgroepen waar medewerkers op expertise en affiniteit op onderzoekende wijze samenwerken op verschillende onderwerpen ter versterking/verdieping van de onderwijskwaliteit én bijdraagt aan eigen professionele ontwikkeling van medewerkers.

Vooruitblik 2023

- Implementeren van de professionele cultuur;
- Het bestendigen van de huisbezoeken;
- Ons doel binnen de opbrengsten blijft het streven van het behalen van >75;
- Implementatie van het portfolio;
- Implementatie van het curriculum burgerschap. In schooljaar 2022-2023 starten met een kleutergroep.
- Implementatie kleuterklas
- Eigenaarschap: implementatie portfolio en borging succescriteria bij leerlingen (a.d.h.v. persoonlijke leerdoelen) en teamleden (a.d.h.v. de speerpunten)

- Gezonde school: aanvragen themacertificaat op het gebied van welbevinden
- Implementatie opbrengstgericht werken seo door: groepsbezoeken en groepsbespreking op sociaal emotioneel gebied door de orthopedagoog
- Rekenen: Borging referentieniveaus verweven in ons curriculum, concreet materiaal, Bareka en het voeren en analyseren van diagnostische gesprekken: 3slagmodel.
- Taalonderwijs: Borging van interventies op zorgniveau 3, referentieniveaus verweven in ons curriculum en het voeren en analyseren van diagnostische gesprekken. Daarnaast staat ons leesonderwijs centraal. Vergroten van de leesmotivatie.

Olivijn 2022

Wat gaat goed?

Samenwerking met andere ketenpartners en collega scholen - In het afgelopen jaar is er een goede start gemaakt met het initiëren en uitvoeren van ketenpartner overleggen waarbij alle partijen t.w. jeugdhulp, verpleegkundigen, revalidatie met school om tafel zitten.

Positive Behaviour Support(PBS) - Olivijn is in het schooljaar 2020-2021 gestart met de implementatie van en de training van het team in de schoolbrede methode PBS om zorg te dragen voor een positief schoolklimaat. In het schooljaar 2021-2022 zijn de trainingen van deze twee groepen afgerond en is groep 3 van het team gestart. Daarnaast zijn er drie PBS coaches opgeleid die in de tweede helft van 2022 gestart is met groep 4, de laatste groep van het team, op te leiden en begeleiden. Daarnaast hebben de vakleerkrachten een aparte PBS training gevolgd.

HGW/OGW - Het goed volgen en in kaart brengen van de gestelde doelen voor de leerlingen was ook in 2022 een speerpunt, hierbij is het team bijgeschoold in het juist hanteren van de groeps- en leerlingenplannen. Er vindt meer controle plaats op de evaluatie en het cyclische handelen van de leerkrachten door het zorg- en directieteam. Zo is er een koppeling gemaakt tussen de individuele doelen, het groepsplan en hoe het zich vertaalt in het dagelijks handelen in de dagplanning.

Scholing/professionalisering - Voor het schooljaar 2021-2022 is ervoor gekozen om twee grote en langdurige scholingstrajecten in te zetten. Beide trajecten zullen doorlopen in het schooljaar 2022-2023. Het gehele team is en wordt gedurende de studiedagen geschoold, en tussen de studiedagen door begeleid, in het verbeteren van het rekenonderwijs, het werken met EDI model en werken met PBS. Deze trajecten betreffen teamscholing om het kennisniveau te verhogen, lesbezoeken en nabesprekingen om vaardigheden te verbeteren en het samen voorbereiden van lessen voor het praktisch uitwisselen van kennis en vaardigheden. De lesbezoeken worden uitgevoerd door een deskundige, directie en/of een collega uit de werkgroep rekenen of PBS.

Een aantal collega's volgt/heeft een persoonlijk scholingstraject gevolgd. Er waren drie collega's die de deeltijd Pabo (Windesheim) volgen, 2 daarvan hebben helaas tussentijds de opleiding moeten staken, er is een collega die het zij-instroomtraject aan de Pabo (HU)

volgt en er zijn zes collega's die de Ad Pep opleiding (Windesheim) volgen. Al deze collega's worden gefaciliteerd in hun opleiding met een betaalde studiedag en bekostiging van opleidingskosten uit de reservemiddelen van SAS.

Coachen van startende collega's en leerkrachten in opleiding - Vorig schooljaar is de opleiding 'coach in de school' afgerond en dit schooljaar wordt dit ingezet in de vorm van persoonlijke coaching naast bijeenkomsten voor nieuwe en/of startende collega's.

Vooruitblik 2023

- Uitbreiden van de huidige personele bezetting in verband met (natuurlijk) verloop
- Het SOP bleek aanscherping te behoeven. Met name de randvoorwaarden die het mogelijk maken dat leerlingen onderwijs kunnen volgen verdienen hierbij aandacht. Dit zal in het schooljaar 2022 – 2023 verder opgepakt worden
- Ontwikkelen van specifieke kennis en expertise gebieden bij personeel; o.a, door inzetten Marcel van Herpen en pedagogisch tact
- Ontwikkelen en verstevigen van de managementstructuur gericht op de ontwikkeling van de organisatie; de nieuwe directeur is 1 oktober 2022 gestart en de nieuwe adjunct op 24 oktober 2022.
- Borgen van de ontwikkelingen vanuit de ingezette scholings-/ontwikkelingstrajecten op het gebied van rekenen, EDI en PBS;
- Blijven oppakken van de verbeterpunten gesignaleerd door de directie en in de rapportage van de audit, te weten: Zicht op ontwikkeling, Pedagogisch en didactisch handelen en Resultaten;
- Ontwikkeling van de schoolorganisatie met het oog op specialisatie in, en mogelijke benodigde groei van, de school; uitwerken van rol LD leerkrachten
- Verdere ontwikkeling van de samenwerking met ketenpartners;
- Onderzoeken van samenwerking met andere ketenpartners en collega scholen;
- Onderzoeken en verder uitwerken verbetering en uitbreiding van huisvesting;
- Meedenken in en oplossen van de problematiek van de wachtlijsten in het speciaal onderwijs in Almere.

3.3.4 Kunst & Cultuur

Op alle scholen zijn één of meerdere cultuurcoördinatoren werkzaam die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het beleid voor Kunst & Cultuur. Met verschillende samenwerkingspartners is uitvoering gegeven aan het cultuurbeleid.

- Op Aventurijn zijn contacten met Collage, jaarlijks gaan leerlingen naar het theater en vinden er voorstellingen plaats binnen de school;
- Op de Bongerd zijn technieklessen structureel weggezet in het aanbod. Bij de muzieklessen wordt gebruik gemaakt van de methode '123zing'. Daarnaast kijkt elke klas minimaal twee keer per jaar naar een voorstelling op school of buiten de school.
- Olivijn heeft zich ingezet voor het vormgeven van muziekonderwijs specifiek voor de doelgroepen op Olivijn en Aventurijn. Muziek is belangrijk voor de ontwikkeling van de hersenen, er is op de scholen dan ook veel aandacht voor muziekonderwijs. Het is ook ontzettend leuk om met elkaar muziek

te kunnen maken. Voor de leerlingen van Olivijn en Aventurijn is het niet altijd vanzelfsprekend om muziek te kunnen maken.

Om ervoor te zorgen dat ook zij mee kunnen doen met het muziekonderwijs heeft Stichting Alkind een knoppenset (switchboxes) gedoneerd die door beide scholen gebruikt worden. In combinatie met een computerprogramma kunnen verschillende geluiden geproduceerd worden. Op deze manier is muziekonderwijs nóg inclusiever en kunnen zowel leerlingen met als zonder beperking samen muziek maken.

3.4 Toegankelijkheid & Toelating²

Met name zicht op plaatsingsmogelijkheden is voor ouders en andere scholen belangrijk. Ook specifieke toelatingsprocedures, hoe de school omgaat met wachtlijsten, is voor ouders, scholen en het samenwerkingsverband belangrijk. Het bestuur a.i. stemt met de jeugdhulp-partners en het samenwerkingsverband af over de behoeften en vragen ten aanzien van transparant toelatingsbeleid tot het speciaal onderwijs, zodat ouders en scholen, in afwachting van een toekomstige plek, het meest passende ‘overbruggingsaanbod’ kan worden geboden.

Zo voorkomen we dat een kind tijdelijk niet naar school gaat en/of buiten Almere naar school gaat terwijl dat aanbod er in Almere wel is. In dit overbruggingsaanbod biedt de Variawet mogelijkheden om het onderwijs anders, elders en aangepast aan te bieden.

3.5 Maatschappelijke thema's SAS

Almere Speciaal gaat voor het vergroten van de maatschappelijke inclusie en participatie van hun leerlingen. De maatschappelijke doelstelling op burgerschap is inclusie en integratie om als volwaardig burger te participeren in de samenleving, op een niveau dat passend bij de leerling is.

In deze paragraaf rapporteren we over de doelen waarvoor middelen zijn ingezet en de resultaten die daarmee behaald zijn binnen de zes maatschappelijke thema's.

3.5.1 Strategisch personeelsbeleid Almere Speciaal

Algemeen

Strategisch personeelsbeleid is niet een op zichzelf staand gegeven maar is binnen Almere Speciaal een belangrijk onderwerp om de organisatie- en daarmee de onderwijsdoelstellingen te behalen. In feite is de kern van strategisch personeelsbeleid om ervoor te zorgen dat de instroom, doorstroom en uitstroom van medewerkers ertoe leidt dat de medewerker met de juiste kwaliteiten op de juiste plek komt te zitten. Een middel om dit te bereiken is het ontwikkelen en uitvoeren van een strategische personeelsplanning (SPP). Dit zou in kaart moeten brengen waar de toekomstige vraag naar personeel binnen de organisatie ligt.

Almere Speciaal is nog niet zover dat er sprake is van een geïntegreerd strategisch personeelsbeleid dat nauw samenhangt met de organisatie- en onderwijsdoelstellingen. Feitelijk kun je meer spreken van een personeelsbeleid dat redelijk vraag gestuurd is en inspeelt op problematieken die zich voordoen in de organisatie, zaken die spelen in de dagelijkse operatie en ondersteuning nodig hebben vanuit P&O. In 2022 was er geen continuïteit vanuit P&O voor Almere Speciaal door vacatures en interim invulling van de

² Toelatingsbeleid schoolbestuur a.i.

functies bij de coöperatie Passend Onderwijs Almere. Wel zijn de eerste stappen gezet naar een visie op strategisch personeelsbeleid.

Arbo en gezondheid

De samenwerking met De Arbodienst is veranderd door de wisseling van verzuimbegeleider. Er is in 2022 ingezet op het herkennen en bespreken van trends in het Sociaal Medisch Overleg (SMO). Verzuimpreventie zal vanaf 2023 door de eigen vaste P&O adviseur verder worden vormgegeven.

Ziekteverzuim

Onderstaande tabel geeft het verzuimpercentage (VP), de ziekmeldingsfrequentie (MF) en de gemiddelde ziekte duur (GZD) van 2022 t.o.v. 2021 weer.

Hiermee wordt inzichtelijk dat we ruim onder de landelijk gemiddelde cijfers zitten.

	VP 2021	VP 2022	MF 2021	MF 2022	GZD 2021	GZ 2022
landelijk OP	6,5	-	1,1	-	29	-
landelijk OOP	7,2	-	1,2	-	26	-
Aventurijn	4,56	4,49	0,92	0,79	7,99	12,51
Olivijn	5,9	2,64	0,97	0,84	29,10	5,35
de Bongerd	4,60	1,78	0,58	1,05	9,0	3,41

Verloop

Evenals andere scholen in Almere heeft Almere Speciaal te maken met een verhoogd verloop. Immers leerkrachten kunnen makkelijk elders een positie vinden. Banen liggen voor het oprapen. Algemeen kun je stellen dat de loyaliteit van medewerkers hoog is binnen Almere Speciaal. Men identificeert zich ook sterk met de doelgroep, wat een bindend effect heeft. Continuïteit binnen het managementteam en de wijze van aansturen zijn zeker ook belangrijke factoren die de verloopcijfers gunstig beïnvloeden of die juist nadelig uitwerken.

Weving en selectie

Al jaren vindt de werving en selectie grotendeels vanuit de lijn plaats. Recruitmentcapaciteit is niet aanwezig binnen het stafbureau. Enerzijds is het een voordeel dat de werving en selectie in de lijn ligt; het management is immers zelf verantwoordelijk voor het op orde houden van de bezetting. Anderzijds is het aan de creativiteit en inzet van de individuele directeuren hoeveel tijd en aandacht er aan het onderwerp recruitment wordt besteed en uiteraard hoe succesvol dit is. Ondanks de beperkte middelen die ter beschikking staan, slagen het management en de teams van Almere Speciaal erin om nieuwe gemotiveerde collega 's aan te trekken. Dat is zeker een compliment waard.

Lerarentekort

De Almeerse schoolbesturen zijn aangesloten bij de G4, nu dus de G5, in de aanpak van het onderwijspersoneeltekort. Daarnaast zijn de schoolbesturen georganiseerd in de Regionale Aanpak Personeelstekort (RAP). Er zijn lopen een groot aantal initiatieven binnen Almere. Variërend van het vormgeven van een specifieke vacaturesite voor de Almeerse scholen (Flevowijs) tot zij-instroomtrajecten. Stichting Almere Speciaal is in 2022 bestuurlijk aangesloten bij de regiegroep.

Directie

Op Olivijn is er wederom een directiewissel geweest in 2022. Door extra inzet van een (bekende) interim-directeur heeft de overgang na de zomervakantie tot de start van de nieuwe directeur per 1 oktober 2022 soepel kunnen verlopen. Het team en de nieuwe directeur hebben snel een goede samenwerking gevonden, waarin er verder gebouwd wordt op de hernieuwde basis die vorig schooljaar is gelegd.

3.5.2 Passend onderwijs

De scholen van Almere Speciaal werken aan de uitvoering van passend onderwijs aan de hand van vijf ambities. Deze ambities staan uitgewerkt in het bestuurlijk *Koersplan*³ van Almere Speciaal en lopen in lijn met het *Ondersteuningsplan*⁴ van het Samenwerkingsverband. Onze scholen voor speciaal onderwijs zijn de tijdelijke en meest passende onderwijsplek voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsvraag aan het onderwijs. De scholen maken het onderwijs voor hun leerlingen zo passend mogelijk en op maat. Dit doen zij samen met ouders, ketenpartners en andere maatschappelijke professionals.

De scholen werken in de uitvoering van passend onderwijs aan de volgende vijf ambities:

- Passende onderwijsplek met passend makend onderwijs;
- Partnerschap 3.0 waarin we *samen werken* aan verantwoordelijkheid, gelijkwaardigheid en communicatie met ouders, ketenpartners, gemeente en andere professionals;
- Tijdelijkheid en bestending bieden door differentiatie en variatie in de leeromgeving, grootte, aanbod en werkwijzen;
- SOP als betekenisvol document met onderlinge verbinding tussen de stedelijke voorzieningen in de doorgaande- en ononderbroken ontwikkelingslijn, de overstap en het vervolgsucces;
- Verantwoordingssystematiek is in dialoog over de bereikte resultaten van het onderwijs.

De scholen en het bestuur van Almere Speciaal zijn betrokken geweest bij de ontwikkeling van het nieuwe ondersteuningsplan voor de samenwerkingsverbanden PO en VO Almere.

Landelijke ontwikkelingen

Het Koersplan SAS heeft een looptijd van 2018 tot 2022 en is opgebouwd vanuit de leidende principes en ambities POA/SAS. Te zien is dat de vijf ambities uit het Koersplan, goed passend zijn binnen de beleidsnota en de richting van de verbetermaatregelen.

³ Koersplan 2018-2022

⁴ Ondersteuningsplan SLA PO 2018-2022

3.5.3 Onderwijsachterstanden

Onderwijsachterstandsmiddelen (OAB) zijn bedoeld voor de aanpak van onderwijsachterstanden binnen het regulier basisonderwijs. Het speciaal onderwijs ontvangt geen specifieke middelen voor de bestrijding van onderwijsachterstanden. Voor onze scholen kan gesteld worden dat bij iedere leerling sprake is van een onderwijsachterstand, soms in meer en soms in mindere mate. De scholen werken toe naar een zo hoog mogelijk haalbaar uitstroomperspectief van de leerling op niveau én bestemming. Het onderwijs is hier volledig op ingericht, in aanpassingen op tijd, ruimte, aanbod, benadering, etc.

Voor de scholen van Almere Speciaal vindt de bekostiging plaats aan de hand van de TLV-categorieën. Daarbij ontvangen de scholen extra middelen voor CUMI-leerlingen (Culturele Minderheden). Binnen het VSO valt circa 30% onder de CUMI-leerlingen, binnen het SO betreft dit gemiddeld circa 18%.

3.5.4 Allocatie van middelen naar scholen

Almere Speciaal heeft 1 BRIN nummer 30EF waaronder drie scholen vallen met een locatie BRIN nummer. In de zin van de wet hoeven er geen middelen gealloceerd te worden.

In de praktijk wordt wel degelijk een allocatie van de middelen per school gerealiseerd en wordt per school een bedrag afgeroomd voor bovenschoolse kosten. De basis voor de verdeling van de middelen is het aantal leerlingen per school op 1-2 van het voorafgaande schooljaar. Voor Aventurijn betekent dit dat zij in eerste instantie de middelen voor alle VSO-leerlingen krijgt toegekend, voor Olivijn en de Bongerd worden de SO-middelen verdeeld o.b.v. het aantal leerlingen.

Specifieke baten uit bijvoorbeeld subsidies of bijdragen van samenwerkingsverbanden worden aan de betreffende school toegekend.

Voor bovenschoolse kosten wordt bij iedere school een percentage afgeroomd van de structurele Rijksbekostiging voor personeel en materieel. Hieruit worden o.a. de kosten gedekt voor bestuur- en stafondersteuning en de kosten voor de regelingen voor oudere werknemers en de kosten voor ouderschapsverlof. Daarnaast wordt het merendeel van de kosten voor automatisering en telefonie gezamenlijk gedragen net als de kosten voor het administratiekantoor en de accountant. Ook is binnen deze afdracht een budget voor onderwijsvernieuwing en kwaliteitsverbetering beschikbaar. In 2022 bedroeg het percentage voor de afdracht 11%, in de begroting voor 2023 is uitgegaan van een percentage van 10%. Deze verlaging komt onder andere door de prijsaanpassingen in de bekostiging en de toename van het aantal leerlingen die leiden tot een hogere bekostigingsgrondslag, maar die niet per definitie leiden tot een overeenkomstige verhoging in het prijspeil van de gemeenschappelijke en stafkosten.

Specifiek voor de Bongerd geldt dat zij een aanvulling krijgt op de baten tot een aantal van 90 SO-leerlingen. De reservepositie van Almere Speciaal is ruim voldoende om dit te dekken. Wel wordt gekeken of in de toekomst het SWV-PO Almere hierin kan bijdragen.

3.5.5 Nationaal Programma Onderwijs

In maart 2021 werd bekend dat het ministerie van OC&W extra middelen beschikbaar zou stellen voor het inhalen van achterstanden bij de leerlingen i.v.m. het uitvallen van onderwijs en de Covid-19 pandemie. Iedere school heeft een analyse gemaakt van de ontstane achterstanden en heeft daarop een Plan van Aanpak geschreven, waarop de MR instemming heeft verleend.

In schooljaar 22-23 kregen scholen voor alle leerlingen een bedrag aan aanvullende bekostiging om in hun schoolprogramma effectieve interventies uit de menukaart uit te voeren. Het schooljaar loopt van augustus 2022 tot en met juli 2023.

De middelen moeten uiterlijk in schooljaar 2024-2025 uitgeven zijn om vertragingen in te lopen die door corona zijn ontstaan.

Aventurijn

Naar aanleiding van de schoolscan is ingezet op:

- het aantrekken van extra onderwijs-assistenten voor de extra begeleiding van leerlingen. Hierdoor wordt een effectieve inzet van onderwijs gerealiseerd met een-op-een-begeleiding, individuele instructie, instructie in kleine groepen en het geven van feedback aan de leerlingen om kennis en vaardigheden bij te spijkeren.

De Bongerd

Naar aanleiding van de schoolscan zijn de volgende interventies uitgekozen:

- Een dag in de week coaching door een leerkracht op SEO en vakspecifieke kennis voor een half jaar (januari – juli);
- Een dag in de week een kwaliteitsmedewerker aanstellen voor een half jaar (januari-juli);
- Aanschaf portfolio om de eigenaarschap van de leerlingen te vergroten;
- Inzet extra uren PBS: voorbereidingen studiedag, opleiding PBS coach, PBS specialist en Tools4school;
- Implementeren van het formatief evalueren met de leerlingen;
- Fulltime onderwijsassistent voor vijf dagen;
- E-learning programma voor het gehele team.

Olivijn

In het jaarplan is ingezet op:

- het expliciete directe instructie model (EDI), de pilot betekenisvol werken in hoeken en de inzet van extra personeel voor het geven van instructie aan kleine groepjes leerlingen, waaronder NT2 onderwijs.

Onderstaand het beschikbare budget voor 2022 afgezet tegen de gemaakte kosten in 2022 en stand van reserve einde 2022.

	Budget 2022	Bestedingen 2022	Bestemmings-reserve 2022
Aventurijn	267.776	118.706	241.439
Olivijn	234.650	131.426	148.414
Bongerd	104.859	78.769	36.292
Totaal SAS	607.285	328.900	426.056

Onderstaand de uitsplitsing van de in 2022 gemaakte kosten.

Bestedingen	Bestedingen 2022
Salariskosten	244.868
Nascholing	43.382
Personeel derden (inhuur op factuur basis)	17.347
Overige huisvestingskosten	49
Afschrijvingen ICT	247
Leermiddelen en activiteiten	12.172
Klein inventaris en apparatuur	1.156
Overige kosten	9.680
Totaal	328.900

Op basis van bovenstaande tabel is af te leiden dat in 2022 afgerond in totaal € 17.347 is ingezet voor de inhuur van externen. Afgezet tegen de voor 2022 beschikbare middelen van afgerond in totaal € 426.056 is 2,86% van de van de middelen ingezet voor inhuur van personeel niet in loondienst (PNIL).

De nog niet ingezette middelen over 2022 zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO. Deze wordt in gebruikt om met name de extra formatie die is aangetrokken te behouden voor de organisatie. Vanaf einde schooljaar 2023-2024 is de bestemmingsreserve uitgeput. Vanaf dat moment moet worden afgewogen welke omvang vanuit de beschikbare formatie en financiële ruimte kan worden behouden of indaalt in de reguliere formatie door natuurlijk verloop.

3.5.6 Sociale Veiligheid

Aandacht voor de sociale veiligheid komt mede voort uit een van onze kernwaarden: *Veilig: Een leer- en werkomgeving waarin respectvol met elkaar wordt omgegaan, leerlingen en professionals in hun kracht*

De scholen verzorgen een samenhangend aanbod om de sociale competenties te ontwikkelen, wat SAS als essentieel beschouwd om gedragsbelemmeringen (ook op latere leeftijd) te voorkomen. Positieve relaties en een positief schoolklimaat zijn belangrijk en dragen bij aan de veiligheid van onze leerlingen. Onze scholen hebben hoge verwachtingen van leerlingen: stellen eerlijke regels, corrigeren door middel van gesprek en time-out en monitoren de veiligheidsbeleving.

Zie paragraaf 3.1.2. Sociale competenties en burgerschap.

3.5.7 Ouderbetrokkenheid

Voor SAS is de mate van betrokkenheid van de ouders een belangrijk aspect van het onderwijs dat mede het succes van het onderwijs bepaald. Met de ouderraad en de oudergeleding van de Medezeggenschap Raad zijn ouders betrokken bij de scholen. Daarnaast heeft het werken met het ouderportaal de contacten met ouders verstevigd. Scholen zetten actief in op het behouden en verbeteren van de ouderbetrokkenheid.

De resultaten uit de oudertevredenheidsonderzoeken geven een belangrijk beeld van het effecten van de inspanningen ouders te betrekken bij de school.

Aventurijn organiseert de ouderbetrokkenheid door thema-avonden te organiseren en 2 evenementen te plannen voor leerlingen en ouders. Een tentoonstelling met gemaakte producten van de leerlingen en optredens en ons zomerspektakel waarbij wij een markt organiseren door leerlingen en personeel voor ouders en elkaar. Middels ouderportaal is er direct contact tussen ouders/ verzorgers en het klassenteam. Daarnaast zijn er 3 keer per jaar fysieke oudergesprekken en aan organiseren wij meeloopdagen waarbij ouders sfeer kunnen proeven bij de praktijkvakken.

Het oudertevredenheidsonderzoek 2022 laat zien dat Aventurijn op alle aspecten na genoeg op of hoger scoort dan de benchmark (V)SO. Ouders geven aan over het algemeen zeer tevreden te zijn over de school m.b.t.: o.a. sprake van een goede communicatie en informatievoorziening en aandacht voor betrokkenheid van de leerling.

De Bongerd. Ouderbetrokkenheid krijgt op de Bongerd veel aandacht. Naast de fysieke contacten op school maakt de Bongerd gebruik van een ouderportaal als platform om ouders te contacten en te informeren over de voortgang op school.

Afgelopen schooljaar heeft de ouderraad weer een impuls gekregen. De OR heeft tot doel te fungeren als een klankbordgroep voor de brede oudervertegenwoordiging, adviseert en denkt mee met de directie van de Bongerd. Ook ondersteunen de leden van de OR bij schoolactiviteiten als sportdag, kerstdiner en schoolvoetbal.

De Bongerd verzorgt verschillende Webinars om ouders te informeren en te betrekken bij de inhoud van ons onderwijs.

Het oudertevredenheidsonderzoek 2022 laat zien dat de ouders over het algemeen zeer tevreden zijn met de school (8.2). De Bongerd scoort hiermee sterk hoger dan de benchmark (V)SO (7.7). Ouders geven aan over het algemeen zeer tevreden te zijn over de school m.b.t.: o.a. goede communicatie, met vragen altijd bij de leerkracht terecht kunnen en aandacht voor de leerprestaties.

Olivijn. In 2022 is het versterken van ouderbetrokkenheid voortgezet in de vorm van een informatieavond voor ouders, koffie-ochtenden met directie/MT, expliciet uitnodigen van ouders bij bijzondere gelegenheden. Tevens is er door een student Social Work een afstudeeronderzoek gedaan. Hieruit komen nog een aantal bruikbare aanbevelingen.

Veel aandacht voor de communicatie: ouders krijgen iedere maand een nieuwsbrief via het ouderportaal, ouders worden iedere twee maanden uitgenodigd voor gesprek met de directie, mails van ouders worden binnen twee werkdagen beantwoord en ouders worden uitgenodigd voor gesprek bij zorgen, klachten of meedenken. Directie is zichtbaar en toegankelijk in de school aanwezig.

Het oudertevredenheidsonderzoek 2022 laat zien dat de ouders over het algemeen tevreden zijn met de school (7.6). Olivijn scoort hiermee nagenoeg gelijk aan de benchmark (V)SO (7.7): Ouders geven aan over het algemeen zeer tevreden te zijn over de school m.b.t.: sfeer, kan met vragen altijd bij de leerkracht terecht.

Verbeterpunten zijn onderdeel van het jaarplan van de school.

3.6 Internationalisering

Internationaliseren in het onderwijs draagt bij aan een breed wereldbeeld, de kennisontwikkeling en persoonlijke ontwikkeling van leerlingen. De scholen van Almere Speciaal zijn als stedelijke voorzieningen een belangrijk onderdeel in het dekkend netwerk van de samenwerkingsverbanden PO en VO. Het ondersteuningsplan beschrijft onze scholen als 'extra ondersteuning buiten het regulier'. Het resultaat van internationalisering in het onderwijs is dat deze verweven is in de dagelijkse lessen en grondhouding van het onderwijskundig personeel.

4. Personele kengetallen

4.1 Aantallen

In onderstaand overzicht staan de aantallen en fte-omvang van het personeelsbestand per begin en eind van het jaar 2022.

	Aantal medewerkers 1-1-2022	FTE (incl. BAPO) 1-1-2022	Aantal medewerkers 31-12-2022	FTE (incl. BAPO) 31-12-2022
Directie	5	4,80	5	4,70
Onderwijs ondersteunend personeel (OOP)	102	76,40	114	81,90
Onderwijzend personeel (OP)	68	50,30	67	49,60
Totaal	175	131,50	186	136,20

Stichting Almere Speciaal blijft gestaag groeien. Op peildatum 31 december 2022 waren er 11 medewerkers meer in dienst dan op peildatum 1 januari 2022. Het aantal fte's steeg met 4,7. De groei is wel minder groot dan in 2021 (stijging van 22 medewerkers en 15,7 fte).

Formatie	1-1-2022	%	31-12-2022	%	Vershil
Aantal parttime medewerkers	134	76,6%	141	75,8%	7
Aantal fulltime medewerkers	41	23,4%	45	24,2%	4
Totaal aantal medewerkers	175	100,0%	186	100,0%	11
Aantal parttime fte	90,5	68,8%	91,2	67 %	0,7
Aantal fulltime fte	41,0	31,2%	45,0	33 %	4,0
Totaal aantal fte	131,5	100,0%	136,2	100,0%	4,7

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat in 2022 het aantal parttime aanstellingen in absolute zin toenam met 7 en het aantal fulltime aanstellingen in absolute zin toenam met 4. Naar verhouding is het percentage medewerkers met een parttime aanstelling heel licht gedaald en daarmee het percentage medewerkers met een fulltime aanstelling heel licht toegenomen.

Formatie	1-1-2022	%	31-12-2022	%	Vershil
Aantal medewerkers man	28	16 %	28	15 %	0
Aantal medewerkers vrouw	147	84 %	158	85 %	11
Totaal aantal medewerkers	175	100,0%	186	100,0%	11
Aantal fte man	23,9	18,2 %	23,6	17,3 %	-0,3
Aantal fte vrouw	107,6	81,8 %	112,6	82,7 %	5
Totaal aantal fte	131,5	100,0%	136,2	100,0%	4,7

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het aantal mannen gelijk is gebleven en het aantal vrouwen licht is toegenomen.

4.2 Verdeling naar leeftijden

De verdeling naar leeftijdscategorieën is als volgt (peildatum 31-12-2022):

Leeftijds categorie	Aantal	%	FTE	%
< 25	19	10,2 %	12,7	9,3 %
25-34	46	24,7 %	37	27,2 %
35-44	47	25,3 %	34,7	25,5 %
45-54	32	17,2 %	23,5	17,1%
55-59	16	8,6 %	12,7	9,3 %
60+	26	14 %	15,6	11,5 %
Totaal	186	100,0%	136,2	100,0%

Ten opzichte van voorgaand jaar zien we in bovenstaand overzicht nauwelijks verschillen. De grootste groep medewerkers is nog altijd jonger dan 45 jaar. Echter zien we ook een grote vertegenwoordiging van medewerkers richting de AOW-leeftijd. In algemene zin is het een mooie evenwichtige leeftijdsverdeling.

4.3 Personeelsverloop

In 2022 zijn in totaal 36 nieuwe aanstellingen gerealiseerd. Dit zijn nieuwe aanstellingen en aanstellingen op grond van vervanging. In totaal zijn 31 medewerkers uit dienst getreden.

Overzicht medewerkers in en uit dienst 2022	
Nieuw in dienst	36
Uit dienst op eigen verzoek	27
Ontbinding (niet op eigen verzoek)	0
Uit dienst arbeidsongeschiktheid	0
Afloop contract (niet verlengd)	2
Gepensioneerd	1
Overleden	1

5. Dialoog

5.1 Ketenpartners

De scholen werken allen met ketenpartners samen, soms in pandig. Hieronder staat de uitsplitsing per school beschreven.

Aventurijn werkt met veel partners samen: Merem, logopedie Silderhuis, Gedragsondersteuning 's Heerenloo, Zorgondersteuning Vitree/Triade, Jeugdarts, School Maatschappelijk Werk, Leerplichtambtenaar en wijkagent.

Met 's Heerenloo is er een impuls gegeven aan het begeleiden van leerlingen door vaste zorgmedewerkers in de structuurgroepen. De eerste resultaten laten zien dat de relatie tussen onderwijsteam en zorgprofessional versterkt worden en men aan gezamenlijke doelstellingen werkt. Met Triade/Vitree zijn dezelfde afspraken gemaakt om zorgprofessionals zoveel mogelijk te koppelen aan groepen.

De Bongerd werkt samen met GGZ Centraal Fornhese op hetzelfde terrein. Wanneer kinderen een intensief diagnostiektraject of intensieve dagbehandeling ingaan en zij daarbij ook een intensieve vraag aan het onderwijs hebben, doen de Bongerd en Fornhese hierin een gezamenlijk aanbod. Een aandachtspunt in deze samenwerking blijft de maatwerk behoefte van kinderen die (nog) niet (helemaal) in de vaste module van Fornhese passen, met name in de samenhang met de thuissituatie. Daarnaast werkt de Bongerd in het arrangement "De Kwekerij" samen met Plurn.

Olivijn is, om de samenwerking te versterken, in 2021 gestart met structureel overleg met de ketenpartners werkzaam in het gebouw. Het samen verkennen van mogelijkheden en het versterken van de samenwerking rond de leerlingen van Olivijn stond hierbij centraal.

Er is een nieuwe route vormgegeven voor het inzetten van jeugdhulp, waarbij de gezamenlijke doelen meer leidend zijn. Daarnaast is er gekeken naar gezamenlijk werken in één systeem waardoor er kortere lijnen zijn ontstaan tussen de jeugdhulp, Olivijn en ouders.

De samenwerking met Merem is van groot belang voor leerlingen die afhankelijk zijn van revalidatie. Doel is de samenwerking nog verder te optimaliseren. In 2022 verwachten we de afspraken en de samenwerkingsovereenkomst opnieuw vast te kunnen stellen.

5.2 Klachtenprocedure

De scholen hebben hun interne klachtenprocedure beschreven in de schoolgids en in het sociaal veiligheidsbeleid. De klachtenrouting is beschreven, de contactgegevens van de interne contactpersoon en externe vertrouwenspersoon zijn vindbaar.

In 2022 is er bij de onderwijsgeschillencommissie een klacht ingediend door een ouder van de Aventurijn. In het eerste kwartaal van 2023 heeft de commissie geoordeeld dat deze klacht ongegrond is, het bestuur van stichting Almere Speciaal heeft dit oordeel overgenomen en hiervan de ouders op de hoogte gesteld.

5.3 Vertrouwenspersoon

Almere Speciaal heeft via bureau Konfidi een vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen en integriteit.

Jaarlijks wordt de jaarrapportage van de externe vertrouwenspersoon besproken met de bestuurder en met de MR.

Dit zijn de meerjarenoverzichten van meldingen bij de externe vertrouwenspersoon:

Meldingen/ klachten ongewenste omgangsvormen:

2019	0
2020	3
2021	0
2022	1

De melding in 2022 is na een adviesgesprek met de vertrouwenspersoon op de school verder opgepakt en naar tevredenheid van betrokkenen opgelost.

Meldingen/klachten integriteit:

2019	0
2020	3
2021	4
2022	0

5.4 Klokkenluidersregeling

Ook het meldpunt voor de klokkenluidersregeling van Almere Speciaal is via bureau Konfidi geregeld. In 2022 zijn geen meldingen bij bureau Konfidi binnengekomen.

6. Financiële verantwoording

In dit hoofdstuk wordt verantwoording afgelegd over de financiële cijfers van 2022. De cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2022 zoals deze is opgenomen in dit verslag.

6.1 Financieel beleid, Planning & Control

Het financieel beleid is gericht op de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs voor de korte, middellange en lange termijn. Centraal staat steeds de balans tussen de eisen van het onderwijs (primaïr proces) en het financiële perspectief. Almere Speciaal streeft naar een solide financiële en bedrijfseconomische basis met een sluitende exploitatie, een passende vermogenspositie en adequate voorzieningen.

Het financieel beleid is gericht op een goede planning- en control cyclus die start met een actuele en betrouwbare begroting en meerjarenraming. De belangrijkste uitgangspunten voor de begrotingscyclus zijn:

- Het werken vanuit het strategisch koersplan;
- Het werken vanuit een geïntegreerde begroting waarin geen scheiding bestaat tussen personele en materiële middelen;
- Het alloceren van de middelen over de 3 scholen volgens een allocatiemodel waarbij enerzijds aangesloten wordt bij de bekostiging en anderzijds wordt gekozen om middelen in te zetten op die punten waar dat nodig is. Aan de locaties wordt de Rijksbekostiging toegewezen op leerlingaantallen minus een percentage dat wordt ingehouden voor de uitvoering van gemeenschappelijke en staf taken en zaken waarvan is afgesproken dat deze collectief worden uitgevoerd. Voor 2022 betrof dit een percentage van 12%. Daarnaast wordt gewerkt met een solidariteitsprincipe om te zorgen dat op alle locaties maximaal ingezet kan worden op de kwaliteit van het onderwijs.

De directeur van elke locatie is verantwoordelijk voor de eigen begroting. De controller en de HR-adviseur ondersteunen de directeur en stellen gezamenlijk met de directeur de begroting op. De bestuurder stelt de begroting vast, na advisering door de MR. De RvT keurt de totale begroting goed na advisering door de auditcommissie. Hiermee is de begroting een leidend instrument voor de monitoring tijdens het jaar.

Als belangrijk onderdeel van de interne Planning- en Control cyclus wordt viermaal per jaar een kwartaalrapportage opgesteld. Deze wordt besproken met het bestuurder waarna deze rapportage wordt vastgesteld en wordt besproken met de directeuren. In deze rapportages wordt een prognose voor het lopende jaar opgesteld op basis van de nieuwste inzichten, afspraken en cijfers. Ook wordt een nadere toelichting gegeven op het realisatieverloop. Indien noodzakelijk wordt ook de meerjarenraming opnieuw doorgerekend en/of wordt tussentijds aan het bestuur a.i. inzicht verschaft in de financiële stand van zaken van de begrotingsuitvoering en personeelsbezetting. De interne rapportages en de periodieke kwartaalrapportages bieden voldoende inzicht en mogelijkheden om tijdig te kunnen bijsturen.

In 2023 vind een doorontwikkeling op het financiële beheersingsmodel plaats waarbij er een verbinding wordt gemaakt met model op basis waarvan de TLV bekostiging wordt aangevraagd bij het samenwerkingsverband. Daarmee ontstaat een koppeling in het beleid naar de doorwerking van de bekostigingsniveau op het de niveau van de groepsbezetting en de formatie(inzet en kosten). Door te gaan werken met wat intern de formatie template wordt genoemd ontstaat een beter beeld van hoe de baten en lasten worden gerealiseerd en waar ontwikkelruimte voorhanden is en welke onderdelen leiden tot fricties.

6.2 Treasury

In 2017 zijn er naar aanleiding van de nieuwe regeling beleggen en belenen een aantal wijzigingen doorgevoerd in het begrotingstraject (opnemen kasstroomprognose in het model) en het treasurystatuut (scheiding tussen publieke en private middelen). Beheersmatig gezien voldoen wij als stichting aan de richtlijn en hebben er in 2022 vanuit dit oogpunt geen veranderingen plaatsgevonden.

Uitgangspunt van het treasurybeleid is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming besteed worden. Daartoe dient het vaststellen van de jaarlijkse begroting; op dat moment wordt vastgesteld dat de activiteiten en uitgaven van de stichting in overeenstemming zijn met de inkomsten en financiële middelen van de stichting.

Het treasurybeleid is ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling van de genoemde stichting. In dat kader worden de volgende algemene treasurydoelstellingen onderscheiden:

- Het registeren van transacties in de administratie;
- Het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van benodigde middelen;
- Het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het treasurystatuut;
- Het beschermen van de stichting tegen de financiële risico's die aan de posities en geldstromen en aan de bedrijfsvoering zijn verbonden;
- Het minimaliseren van financieringskosten en kosten van het geldverkeer.

Stichting Almere Speciaal houdt zich aan de geldende wettelijke regeling "Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016". Er wordt geen gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten en is geen sprake van beleggingen. Voor alle tegoeden is in 2022 gebruik gemaakt van bank- en spaarrekeningen, die direct opeisbaar zijn.

6.3 Toelichting op de balans

De financiële positie van Almere Speciaal komt tot uitdrukking in de balans. De verkorte balans is onderstaand weergegeven en bevat een vergelijking van de balanstotalen van de jaren 2022 en 2021.

	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Vershil
Materiële vaste activa	1.018.539	727.197	291.342
Vorderingen	384.260	790.231	-405.971
Liquide middelen	2.995.125	2.876.489	118.635
Totaal activa	4.397.924	4.393.917	4.007

	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Vershil
Eigen Vermogen	2.789.819	3.299.582	-509.763
Voorzieningen	134.339	88.780	45.559
Kortlopende schulden	1.473.766	1.005.555	468.211
Totaal passiva	4.397.924	4.393.917	4.007

Het balanstotaal van Almere Speciaal neemt ten opzichte van het voorgaande jaar in 2022 toe met € 4.007. Onderstaand wordt een korte toelichting gegeven ten aanzien van de ontwikkeling van het investeringsbeleid, de liquide middelen en de voorzieningen.

6.3.1 Investerings

In de investeringsbegroting voor 2022 was een bedrag van € 366.117 opgenomen. De feitelijke investeringen in 2022 bedragen € 438.564.

	Begroting	Werkelijk	Vershil
Gebouwen	228.867	233.284	4.417
Meubilair	31.000	72.684	41.684
Inventaris/apparatuur	0	2.740	2.740
Onderwijsleerpakket	8.000	23.288	15.288
ICT	98.250	85.150	-13.100
MVA in uitvoering	0	21.418	21.418
Totaal	366.117	438.564	72.447

Stichting Almere Speciaal heeft 4 schoolgebouwen in eigen beheer met een verantwoordelijk voor het onderhoud. De uitvoering hiervan is belegd bij de gemeente Almere die op basis van de dienstverleningsovereenkomst zorgt voor de actualisatie van het meerjarige onderhoudsplan en de uitvoering van het benodigde onderhoud. Op deze manier is er tijdig inzichtelijk of er rekening gehouden moet worden met de benodigde uitgaven. De realisatie in 2022 is in lijn met de begroting. In 2022 is gestart met de renovatie van de keuken bij de locatie Aventurijn, de aanbesteding op de activiteit is verwerkt onder de post MVA in uitvoering.

Ook in 2022 is als onderdeel van de werkdrukgeden een deel van deze middelen gebruikt om investeringen uit te voeren in meubilair en onderwijsleerpakket. Dit geeft een overschrijding op de begrote bedragen voor 2022.

De ICT investeringen in 2022 vallen lager uit dan begroot, te herleiden naar een aantal bestellingen die zijn doorgeschoven naar 2023.

6.3.2 Vorderingen

In de onderstaande tabel is de opbouw van de kortlopende vorderingen opgenomen:

	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Vershil
Debiteuren	52.688	81.969	-29.281
Ministerie van OCenW	0	542.447	-542.447
Gemeente	13.019	12.072	947
Vervangingsfonds	111.887	82.471	29.416
ESF subsidies	31.022	31.022	0
Overige vorderingen	10.765	8.500	2.265
Overlopende activa	164.878	31.750	133.128
Totaal	384.260	790.231	-405.971

In 2023 wordt de vereenvoudigde bekostiging ingevoerd, waarbij het verschil tussen de personele en materiele bekostiging en de school- en kalenderjaren bekostiging komt te vervallen. Hierdoor komt de gebruikelijke einderjaar vordering op DUO o.g.v. het betaalritme in 2022 te vervallen. Uit de tabel is af te leiden dat het wegvallen van deze vordering op DUO de grootste reden is voor de afname van de kortlopende vorderingen 2022 ten opzichte van 2021.

De post Overlopende activa waarin de vooruitbetaalde kosten zijn opgenomen valt hoger uit dan in 2021 door onder andere de vooruitbetaling in 2022 van de factuur voor het gebruik van het zwembad voor 2023 (€ 89.945).

6.3.2 Liquide middelen

De liquiditeitspositie is in 2022 ten opzichte van het voorgaande jaar licht toegenomen. Hoewel er sprake is van een negatief resultaat over 2022 leidt dit niet tot een effect op de kasstroom omdat deze beweging is gerelateerd aan het wegvallen op eindejaar vordering op DUO. De hogere positie einde 2022 aan uitstaande kortlopende schulden gecombineerd met de omvang aan niet bestede NPO middelen in 2022 dragen met name bij aan de toename in de ultimo positie.

De liquide middelen zijn ondergebracht bij de Rabobank en zijn direct opeisbaar. Tijdelijk overtollige middelen in rekening courant worden in opdracht van de bestuurder naar de spaarrekening en vice versa. Als gevolg van de goede liquiditeitspositie werd hierop de afgelopen jaren minder actief gestuurd en gemonitord. Met de inzet van de reserves in de komende jaren en daarmee de daling van de liquiditeitspositie zal de monitoring hierop worden aangescherpt.

6.3.3 Voorzieningen

In de jaarrekening zijn de gebruikelijke voorzieningen opgenomen voor:

- Jubilea: dekking toekomstige kosten jubileumuitkeringen;
- Duurzame inzetbaarheid: gespaarde aanvullende verlof volgens de cao PO;
- Langdurig zieken: als er sprake is van niet declareerbare vervangingskosten wordt voor werknemers waarvan de verwachting is dat zij mogelijk na twee jaar ziekte (geheel of gedeeltelijk) niet meer kunnen terugkeren in de functie en instromen in de WIA of binnen deze 2 jaar vervroegd met pensioen gaan een voorziening getroffen.

De voorziening voor jubilea en duurzame inzetbaarheid zijn in 2022 doorgerekend wat leidt tot de gebruikelijke dotaties. De voorziening voor langdurig zieken hoeft in 2022 niet te worden aangevuld, alle trajecten zijn in 2021 afgehandeld en er is ultimo 2022 geen sprake van nieuwe zaken waarvoor een voorziening langdurig zieken getroffen moet worden.

6.3.4 Schulden

	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Vershil
Crediteuren	336.069	95.685	240.384
Belastingen/premies	503.331	398.478	104.853
Pensioenen	118.914	114.266	4.648
Overige schulden - sla po	64.342	55.133	9.209
Overige schulden - sla vo	0	1.593	-1.593
Overige schulden - diversen	90.188	50.751	39.437
Vakantiegeld	306.294	265.965	40.329
Vooruit ontvangen OCenW	18.715	13.116	5.599
Overige	35.912	10.568	25.344
Totaal	1.473.766	1.005.555	468.211

6.4 Toelichting op de exploitatie

Onder Stichting Almere Speciaal vallen 3 scholen, Olivijn, Aventurijn en de Bongerd. Stichting Almere Speciaal heeft 1 brinnummer. De resultaten worden in de jaarrekening dan ook niet gesplitst. Om te kunnen sturen op de financiële resultaten van de 3 afzonderlijke scholen worden de kwartaalrapportages gedurende het jaar wel opgesplitst en afzonderlijk besproken met de directeuren.

In de onderstaande tabel zijn de begrote en gerealiseerde cijfers over 2022 en de vergelijkende cijfers over 2021 opgenomen:

	Realisatie 2021	Begroot 2022	Realisatie 2022	Verschil 2022	Verschil 2021
Baten					
Rijksbijdragen	9.967.691	9.720.467	11.594.359	1.873.892	1.626.668
Overige overheidsbijdragen	43.022	18.800	110.372	91.572	67.350
Overige baten	290.062	238.000	242.371	4.371	-47.691
Totaal baten	10.300.776	9.977.267	11.947.103	1.969.836	1.646.327
Lasten					
Personeelslasten	9.148.835	9.284.687	10.943.945	1.659.257	1.800.109
Afschrijvingen	118.532	165.817	148.299	-17.518	28.942
Huisvestingslasten	491.876	562.250	572.461	10.211	80.585
Overige lasten	614.243	1.104.000	784.558	-319.442	171.140
Totaal lasten	10.368.487	11.116.755	12.449.262	1.332.508	2.080.776
Saldo baten en lasten	-67.711	-1.139.488	-502.160	637.328	-434.449
Financiële baten en lasten	-15.155	-10.000	-7.603	2.397	7.552
Resultaat	-82.866	-1.149.488	-509.763	639.725	-426.897

In de kolom Verschil 2022 is het verschil tussen de realisatie over 2022 en begroting 2022 opgenomen.

In de kolom Verschil 2021 is het verschil tussen de realisatie 2022 en de realisatie over 2021 opgenomen.

Samenvattend is het beeld in grote lijnen dat het verschil tussen de realisatie en de begroting 2022 wordt veroorzaakt doordat er op twee momenten in 2022 cao-aanpassingen zijn doorgevoerd die een groot effect hebben op de zowel de personele baten als de personele lasten. Deze effecten zorgen ook voor het verschil in de vergelijking tussen de realisatie over 2022 en 2021.

In de navolgende paragrafen is een nadere analyse opgenomen op de onderliggende posten.

6.1 Verklaring verschil resultaat en de begroting 2022

In de beoordeling van de realisatie over 2022 ten opzichte van de begroting 2022 moeten een aantal aspecten worden meegewogen:

1. In de begroting 2022 is rekening gehouden met het wegvallen van de eindejaar vordering op DUO voor het betaalritme verschil gedurende het boekjaar versus de toerekening van de schooljaarbekostiging aan het boekjaar. In de begroting 2022 is dit effect berekend op afgerond EUR 577.000.
2. In de begroting 2022 is uitgegaan van een resultaat neutraal effect van de NPO baten ten opzichte van de begrote lasten. In voorkomend is bij een batig saldo een stelpost onder de materiele lasten ingebracht om baten en lasten te egaliseren.
3. Het begrote resultaat 2022 bedraagt afgerond in totaal EUR 1.149.000 negatief, na correctie met bovenstaande is er voor 2022 een genormaliseerd tekort begroot van afgerond EUR 572.000.

Categorie	Onderdeel	Begroting 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
3.1 Rijksbijdragen				
	3.1.1 Rijksbijdrage OC&W	9.338.825	11.013.973	1.675.148
	3.1.2 Overige subsidies OC&W	83.100	80.839	-2.261
	3.1.3 Inkomensoverdrachten	298.542	499.547	201.005
3.2 Ov. overheidsbijdr.				
	3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	18.800	110.372	91.572
3.5 Overige baten				
	3.5.5 Detacheringen/activiteiten	138.900	150.583	11.683
	3.5.8 Overige	99.100	-91.788	-7.312
4.1 Personeelslasten				
	4.1.1 Personele lasten - Raet	8.828.987	10.062.004	-1.233.017
	4.1.3 Overige personele lasten	494.700	1.113.020	-618.320
	4.1.4 Uitkeringen	-39.000	-231.079	192.079
4.2 Afschrijvingen				
	4.2.2 Materiele vaste activa	165.817	147.222	18.595
	4.4.3 Bovenschoolse bestuurskosten	0	1.077	-1.077
4.3 Huisvestingslasten				
	4.3.1 Huur	150.000	152.137	-2.137
	4.3.3 Klein onderhoud	120.250	95.109	25.141
	4.3.4 Energie en water	102.900	134.453	-31.553
	4.3.5 Schoonmaakkosten	161.500	144.916	16.584
	4.3.6 Heffingen	10.500	8.713	1.787
	4.3.7 Overige huisvestingslasten	17.100	37.134	-20.034
4.4 Overige lasten				
	4.4.3 Bovenschoolse bestuurskosten	425.600	554.833	-129.233
	4.4.5 Leermiddelen en onderwijs	406.000	229.725	176.275
	4.9.1 Interne verrekeningen	272.400	0	272.400
6 Fin. baten en lasten				
	6.2 Rentelasten	10.000	7.603	2.397
Eindtotaal		-1.149.488	-509.763	639.725

De begroting 2022 gaf een tekort te zien van afgerond EUR 1.149.000 negatief, waar de realisatie over 2022 uiteindelijk een tekort geeft van afgerond EUR 510.000. Een verbetering met EUR 639.000.

Deze verbetering wordt voor een deel veroorzaakt door het positief resultaat op de NPO baten en lasten in 2022. Per saldo wordt een bedrag van afgerond EUR 274.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Na correctie met het incidentele resultaat over 2022 o.g.v. het wegvallen van de vordering op DUO van afgerond EUR 645.000 en het effect van de onderbesteding op de NPO middelen in 2022 is het resultaat op de reguliere exploitatie in 2022 dan afgerond EUR 139.000 negatief, waar in de begroting 2022 is uitgegaan van een negatief resultaat van afgerond EUR 572.000. Een verbetering van afgerond EUR 432.000

Rijksbijdragen: In de begroting 2022 was alleen rekening gehouden met de doorloop van NPO middelen vanuit het schooljaar 2021-2022 en niet met een baat voor het schooljaar 2022-2023. Daarnaast zijn er in het kader van de cao aanpassingen ook additionele bedragen bekostigd om de in de cao opgenomen toelagen te kunnen financieren. Deze twee effecten leiden gezamenlijk al tot een niet begrote opbrengst van afgerond EUR 615.000. De aanpassing in de personele lumpsum bedraagt ten opzichte van de begroting afgerond EUR 1.066.000.

Deze beweging in de baten o.g.v. de cao aanpassingen komt ook terug in de personele lasten 2022. Deze zijn ten opzichte van de begroting met een vergelijkbare omvang aan de batenstijging toegenomen. Doordat er sprake is van een hoger uitgavenpatroon onder de Overige personele lasten (m.n. scholings- en inhuurkosten) wordt hierdoor een deel aan negatieve begrotingsruimte benut. Hogere inkomsten vanuit SWV (voorfinanciering groepen, arrangementsgelden voor TLV bekostiging) en vergoeding vanuit het VF en UWV hebben een dempend effect op deze verhogingen. Daarbij moet ook worden meegewogen dat er in rubrieken een verschuiving heeft plaatsgevonden voor de kosten uit de DVO met het SLA-PO. Deze kosten zijn in de begroting verwerkt onder de rubriek 4.4 Overige lasten, maar worden in de realisatie 2022 einde jaar gecorrigeerd/overgeboekt naar de rubrieken 4.1 Personeel, 4.2 Afschrijvingen, 4.3 Huisvestingslasten. Op de realisatie heeft dit geen effect op het resultaat, maar geeft een toename van in dit geval onder de personele lasten van EUR 280.000 in de vergelijking met de begroting (en vice versa een afname onder de Overige lasten).

Een vergelijkbaar effect doet zich voor in de post 4.4 Overige lasten als het gaat om de post Kosten projecten. Deze wordt in de begroting gebruikt als sluitpost om een in voorkomend geval een positief saldo op de beschikbare budgetten voor werk- en NPO middelen te egaliseren en daarmee alleen het structurele exploitatie saldo in beeld te brengen. Hier is ook een onderbesteding te zien op deze post t.o.v. de begroting met afgerond EUR 225.000. Daarbij is ook het beeld dat er hier een verschuiving heeft plaatsgevonden naar m.n. de personele lasten (in loondienst en inhuur).

Samenvattend is het beeld dat er een opwaartse beweging is in het baten en lasten niveau in 2022 o.g.v. de cao aanpassingen, maar dat met name niet begrote inkomsten voor NPO en toelagen SO/VSO zorgen voor de verbetering van het resultaat over 2022 t.o.v. de begroting 2022.

6.2 Verklaring verschillen resultaat in 2022 en 2021

Om de verschillen te duiden in de realisatie over 2022 en 2021 is onderstaande tabel opgezet:

Categorie	Onderdeel	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Vershil 2021
3.1 Rijksbijdragen				
	3.1.1 Rijksbijdrage OC&W	11.013.973	9.595.204	1.418.769
	3.1.2 Overige subsidies OC&W	80.839	205.709	-124.870
	3.1.3 Inkomensoverdrachten	499.547	166.778	332.769
3.2 Ov overheidsbijdr.				
	3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	110.372	43.022	67.350
3.5 Overige baten				
	3.5.5 Detacheringen/activiteiten	150.583	189.215	-38.632
	3.5.8 Overige	91.788	100.847	-9.060
4.1 Personeelslasten				
	4.1.1 Personele lasten - Raet	10.062.004	8.282.755	-1.779.249
	4.1.3 Overige personele lasten	1.113.020	1.069.589	-43.430
	4.1.4 Uitkeringen	-231.079	-208.510	22.570
4.2 Afschrijvingen				
	4.2.2 Materiele vaste activa	147.222	118.532	-28.690
	4.4.3 Bovenschoolse bestuurskosten	1.077	825	-252
4.3 Huisvestingslasten				
	4.3.1 Huur	152.137	147.957	-4.180
	4.3.3 Klein onderhoud	95.109	69.836	-25.273
	4.3.4 Energie en water	134.453	96.893	-37.559
	4.3.5 Schoonmaakkosten	144.916	146.506	1.590
	4.3.6 Heffingen	8.713	9.238	525
	4.3.7 Overige huisvestingslasten	37.134	21.447	-15.687
4.4 Overige lasten				
	4.4.3 Bovenschoolse bestuurskosten	554.833	404.774	-150.058
	4.4.5 Leermiddelen en onderwijs	229.725	208.643	-21.082
	4.9.1 Interne verrekeningen	0	0	0
6 Fin. baten en lasten				
	6.2 Rentelasten	7.603	15.155	7.552
Eindtotaal		-509.763	-82.866	-426.897

Uit de opstelling is het effect van de doorwerking van de cao aanpassingen zichtbaar in een hogere uitkomst voor zowel de baten (3.1.1) als de lasten (4.1.1). in de vergelijking tussen 2022 en 2021.

Aan de batenkant zijn een tweetal specifieke effecten te zien bij de post 3.1.2. Overige subsidie OCenW en de post 3.1.3. Inkomensoverdrachten. De eerste post 3.1.2 valt in 2021 hoger uit doordat er in dat jaar veel gebruik is gemaakt van de diverse aanvullende Covid subsidies (bijvoorbeeld Extra Handen voor de Klas). Deze posten vallen weg in 2022 waardoor er een lagere uitkomst is in de vergelijking tussen de boekjaren. De twee post 3.1.3 is de rubriek waar de overdrachten vanuit de samenwerkingsverbanden onder worden verwerkt. In 2022 neemt deze post fors o.g.v. de gemaakte afspraken voor de financiering van structuur- en kleutergroepen, maar ook de toekenning van arrangementen waarbij wordt aangevuld naar TLV midden.

De vergelijking tussen beide jaren geeft in grote lijnen vervolgens een vergelijkbaar beeld, waarbij er de post 4.3 Huisvestingslasten een toename is te zien in 2022 o.g.v. prijsindexeringen en bij de post 4.4 onder de rubriek 4.4.3 Bovenschoolse bestuurskosten een toename is te zien die met name wordt veroorzaakt door hogere advieskosten. In 2022 zijn er o.a. diverse huisvestingsonderzoeken uitgevoerd waarvoor externe partijen zijn ingehuurd, maar is er ook ondersteuning ingehuurd op het gebied van de planning en control voor bijvoorbeeld begrotingsscenario's. Deze elementen zorgen voor een toename in 2022 ten opzichte van 2021.

6.3 Resultaatbestemming

Het over 2022 behaalde negatieve resultaat van € 509.763 wordt als volgt verdeeld over de algemene reserve, de bestemmingsreserve 1^e inrichting en de bestemmingsreserve NPO- middelen:

	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Vershil
Algemene reserve	2.363.763	3.096.459	-732.696
Best. reserve 1e inrichting	0	51.460	-51.460
Best. reserve NPO- middelen	426.056	151.663	274.393
Eigen Vermogen	2.789.819	3.299.582	-509.763

Aan de bestemmingsreserve 1e inrichting zijn geen actiefonderdelen meer gekoppeld en wordt daarom sinds een aantal jaren geen resultaat meer onttrokken. Om die reden is besloten om deze bestemmingsreserve in de jaarrekening 2022 op te heffen en het uitstaande saldo 2021 over te hevelen naar de algemene reserve.

6.4 Indicatoren

Op basis van de balans en de exploitatierekening is een aantal indicatoren becijferd, zie onderstaande tabel. De Inspectie van het onderwijs hanteert signaleringsgrenzen voor het beoordelen van de financiële positie van onderwijsinstellingen. Deze signaleringsgrenzen zijn vermeld bij deze indicatoren.

Kengetal	Signalerings- waarde	2022	2021
Solvabiliteit	< 0,30	0,66	0,77
Ratio normatief publiek eigen vermogen	> 1,00	1,83	2,48
Liquiditeit	< 0,75	2,29	3,65

De solvabiliteit (eigen vermogen inclusief voorzieningen ten opzichte van het balanstotaal) geeft de verhouding aan tussen eigen vermogen en vreemd vermogen. Zij geeft inzicht in de financieringsopbouw en de mate waarin

de stichting op korte termijn kan voldoen aan haar verplichtingen. Zowel in 2022 als in 2021 is Stichting Almere Speciaal ruim voldoende solvabel.

De ratio normatief publiek eigen vermogen geeft de verhouding aan tussen het feitelijk eigen vermogen en het normatief eigen vermogen volgens de berekening van de Inspectie. Komt deze verhouding hoger uit dan 1 dan is er sprake van mogelijk bovenmatig vermogen. De ratio is tussen 2022 en 2021 met name gedaald als gevolg van de afboeking op de vordering op DUO die doorwerkt in het negatieve resultaat over 2022. Daarnaast is er in dit afname effect een opwaartse beweging verdisconteert op grond van de stijging van de boekwaardes van de materiële vaste activa als gevolg van investeringen in 2022. In de continuïteitsparagraaf wordt hier nader op ingegaan.

De liquiditeit (vlottende activa ten opzichte van de kortlopende schulden) geeft aan of de organisatie in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. Ondanks de daling van de ratio t.o.v. 2021 is ook ultimo 2022 Stichting Almere Speciaal ruim voldoende in staat haar verplichtingen te voldoen.

6.5 Huisvesting en duurzaamheid

Zoals reeds aangegeven heeft Stichting Almere Speciaal 4 schoolgebouwen in eigen beheer. Daarnaast wordt een schoolgebouw naast de locatie Aventurijn gehuurd van de gemeente Almere. In een groeigemeente als Almere moeten we rekening houden met een autonome groei van de SAS-scholen. De Bongerd heeft nog uitbreidingsmogelijkheden op de eigen locatie. Voor de locaties Aventurijn en Olivijn heeft het de voorkeur om groei te faciliteren in samenwerking met de jeugdhulppartners die reeds werkzaam zijn binnen deze scholen. Dit heeft gemaakt dat in 2022 een huisvestingsaanvraag is gedaan voor uitbreiding van locatie Aventurijn. Ook wordt sterk ingezet op het gezamenlijke met de gemeente en jeugdhulppartners uitvoeren van een onderzoek hoe de samenwerking het beste vorm gegeven kan worden en welke huisvestingsvraagstukken hierdoor ontstaan.

In de gebouwen wordt waar mogelijk bij het onderhoud en de schoonmaak van duurzaam materiaal gebruik gemaakt. Bij het opstellen van het meerjarige onderhoudsplan wordt rekening gehouden met de voorschriften en regels over duurzaamheid. Alle panden beschikken inmiddels (merendeels) over ledverlichting.

In 2023 worden diverse onderzoeken uitgevoerd naar de mogelijkheden om klimaataanpassingen en verdere energiebesparende maatregelen door te voeren. Gezien de omvang van de benodigde investeringen wordt hierbij ook gekeken naar de mogelijkheden voor additionele financiering c.q. subsidieregelingen.

6.6 Gevoerd beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Stichting Almere Speciaal hanteert het ontslagbeleid conform de cao-PO. In voorkomende gevallen wordt bezien of na het ontslag gebruik kan worden gemaakt van de mogelijkheden die het Participatiefonds biedt. In de P&O processen is beschreven hoe verder om te gaan met medewerkers die een uitkering ontvangen na ontslag. Daarbij is er aandacht voor het verzuimmanagement, re-integratie en employability van medewerkers. Bij frequent verzuim wordt met betrokkenen volgens, in overeenstemming met het verzuimbeleid een verzuimgesprek gevoerd. Bij langdurig verzuim wordt op diverse momenten aangegeven welke stappen en besluiten genomen dienen te worden genomen.

Voor eventuele bovenwettelijke uitkeringen moet een risicoreserve aangehouden worden. Dit laatste geldt tevens voor de eventuele uitkering van transitievergoedingen.

In 2022 zijn er dan ook geen ontslagsituaties geweest die tot extra uitkeringen hebben geleid.

7. Continuïteitsparagraaf

De continuïteitsparagraaf is een wettelijk verplicht onderdeel van het jaarverslag en geeft inzicht in de financiële gevolgen van toekomstige ontwikkelingen voor de drie jaren volgend op het verslagjaar. Daarnaast bevat deze paragraaf een inhoudelijke en procesmatige beschrijving van het risicomanagement.

7.1 Financiële meerjarenraming

In onderstaande paragrafen wordt nader ingegaan op de financiële gevolgen van toekomstige ontwikkelingen voor de drie jaren volgend op het verslagjaar.

7.1.1 Beleidsontwikkelingen

Voor de periode van 2023-2027 zijn wij een aantal uitdagingen die daarmee ook een doorwerking hebben op de meerjarenbegroting.

De uitdagingen worden met name bepaald door de maatschappelijke vraagstukken van de tijd waarin we leven.

Hoewel er verschillende impulsen van de overheid zijn geweest en Almere een goedlopend 'Noodplan Leerkrachten Tekort' kent zullen er nog meer leerkrachten en ondersteunend personeel opgeleid moeten worden. En zal er op de opleidingen ook aandacht moeten komen voor het onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Instroom vanuit de PABO is laag op onze scholen. Het is te onbekend.

Bekostiging van specifieke doelgroepen in het gespecialiseerd onderwijs is een terugkerend onderwerp van gesprek in de samenwerking van schoolbesturen, terwijl wij een duidelijke verzwaring van onze doelgroep zien. Om als solide en betrouwbare partner klaar te kunnen staan zal er aandacht moeten zijn voor de bekostiging van het gespecialiseerd onderwijs, veelal op het snijvlak van de zorg.

Het gespecialiseerd onderwijs heeft geen plek in het Integraal Huisvesting Plan van Almere, terwijl de gebouwen niet toereikend zijn voor de doelgroepen en leerlingen van de wachtlijsten niet geplaatst kunnen worden omdat er letterlijk geen plaats is. Op korte termijn uitbreiding en verbeteringen realiseren vraagt een brede commitment en zal ergens anders pijn doen.

7.1.2 Uitgangspunten meerjarenbegroting

Uitgangspunt van deze meerjarenbegroting is het beantwoorden van de vraag "op welke financiële hoofdlijn stuurt het bestuur de komende jaren?" Het antwoord op deze vraag is dat in de jaren 2023, 2024 en 2025 het eigen vermogen op dusdanige wordt ingezet op een wijze die het SAS enerzijds mogelijk om de bovengenoemde uitdagingen vorm te geven en anders de noodzakelijke acht voor de continuïteit van de organisatie te borgen.

Voor de bepaling van die hoogte kijken wij enerzijds naar de signaleringswaarde zoals gehanteerd wordt door het ministerie. Daarnaast wordt gekeken naar de risicoanalyse die eind 2021 is uitgevoerd door Van Ree Accountants waarbij een minimaal benodigde risicobuffer is geschetst. De focus van de meerjarenraming ligt daarmee vooral op in het beeld brengen hoe belangrijke kengetallen zich ontwikkelen bij een daling van het eigen vermogen en de besteding van de algemene reserve en de bestemmingsreserve voor de NPO gelden. Bij die kengetallen gaat het om weerstandsvermogen, solvabiliteit, liquiditeit en signaleringswaarde.

Ook de ontwikkeling van de kasstromen is belangrijk omdat er in die drie jaren meer geld uitgaat dan er binnenkomt, zeker ook omdat in die jaren ook de ontvangen NPO gelden besteed worden.

Momenteel is ons publieke eigen vermogen voldoende om risico's af te dekken. Dat moet ook zo blijven. Daarvoor is het van belang om aandacht te hebben voor de inkomsten: arrangementen en categorie bekostiging.

7.1.1 Meerjarenraming

In onderstaande tabel is de vastgestelde meerjarenbegroting verwerkt met daarin de vergelijkende cijfers over 2022 en 2021.

	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Baten					
Rijksbijdragen	9.967.691	11.594.359	12.667.318	12.612.421	12.839.698
Overige overheidsbijdragen	43.022	110.372	31.069	31.069	31.069
Overige baten	290.062	242.371	207.238	189.200	189.200
Totaal baten	10.300.776	11.947.103	12.905.625	12.832.690	13.059.967
Lasten					
Personeelslasten	9.148.835	10.943.945	11.535.020	11.759.305	11.733.217
Afschrijvingen	118.532	147.222	181.197	203.502	226.350
Huisvestingslasten	491.876	572.461	579.150	578.950	581.950
Overige lasten	614.243	785.635	838.990	739.100	739.100
Totaal lasten	10.368.487	12.449.262	13.134.157	13.280.858	12.280.617
Saldo baten en lasten	-67.711	-502.160	-228.732	-448.168	-220.651
Financiële baten en lasten	-15.155	-7.603	0	0	0
Resultaat	-82.866	-509.763	-228.732	-448.168	-220.651

Toelichting op de belangrijkste aandachtspunten in de staat van baten en lasten:

- In de doorrekening voor de begroting 2023 van de Rijksbijdragen OCenW is uitgegaan van de prijzen en indicatoren op basis van de Staatscourant van 20 oktober jl. (Regeling bekostiging WPO en WEC 2023). Deze tarieven zijn als richtinggevend aangehouden voor de jaren 2024 en 2025.
- Als gevolg van de invoering van de vereenvoudiging van de bekostiging verschuift de teldatum van 1 oktober naar 1 februari. De 1e nieuwe teldatum is 1 februari 2022 en is bepalend voor de bekostiging voor het kalenderjaar 2023. De aantallen op 1 februari 2022 zijn in de 1e doorrekening als richtinggevend aangehouden voor de jaren 2024 en 2025.
- De beschikkingen van de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs Almere zoals afgegeven voor de periode augustus t/m december 2022 in verband met de bekostiging voor groepen en aanvullingen op TLV niveau zijn doorgetrokken als kader voor 2023 en navolgende jaren. Baten die in 2022 waren opgevoerd als groeibekostiging zijn niet meegenomen. In de begroting is deze financiering als gevolg van de verschuiving van de teldatum van 1 oktober naar 1 februari onderdeel geworden van de van DUO te ontvangen bekostiging en hoeft deze niet meer te worden bekostigd door de samenwerkingsverbanden.
- De doorgerekende formatie voor begroting 2023 is opgenomen als richtinggevend kader doorgetrokken voor 2024 en 2025. In de doorrekening van de personele lasten is net als bij de inkomsten geen rekening gehouden met aanpassingen in het prijspeil van de loonkosten, op grond van bijvoorbeeld cao-aanpassingen. Er is in berekening wel rekening gehouden met de autonome groei van de formatie lasten (de periodieke verhoging van de loonkosten per augustus als gevolg van schaal/trede effecten).

- In de begroting is uitgegaan dat de nog te besteden NPO middelen uit 2022 in 2023, 2024 en 2025 worden besteed. Voor 2023 zijn de baten en lasten neutraal opgenomen. De baten over de laatste bestedingsperiode van januari t/m juli 2023 zijn afgezet tegen de berekende personele lasten waarbij een positief saldo is toegevoegd als begrotingspost onder de materiele lasten. Vanaf 2024 zijn er geen baten meer en leidt het doortrekken van de personele lasten dan tot jaarlijks negatieve onttrekkingen aan de bestemmingsreserve NPO. De reserve is dan einde 2025 uitgeput.
- Het activabestand ultimo 2022 is doorgerekend, waarbij het effect van de jaarlijkse afnemende afschrijvingslasten is gecorrigeerd met de afschrijvingslasten op basis van het in de balans opgenomen meerjarige investeringskader.
- Overige niet-verloonde personele lasten, huisvestingslasten en overige instellingslasten zijn op basis van de omvang zoals gerealiseerd in voorgaande jaren doorgetrokken als kader voor de begrotingsperiode.

Bovenstaande uitgangspunten leiden in eerste instantie tot onderstaande resultaatontwikkeling:

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Algemene reserve	-784.156	-228.732	-526.979	-778.676
Reserve 1e inrichting	0	0	0	0
Reserve npo	274.393	0	-229.189	-162.475
Totaal bestemming resultaat	-509.763	-228.732	-756.168	-941.151

Omdat op basis van deze ontwikkeling er een afwijking ontstaat op de ondergrens van het eigen vermogen zijn in de meerjarenbegroting een drietal interventie lijnen verwerkt, die in lijn liggen met de doelstelling van het nieuwe (concept) Koersplan:

- Leerlingaantallen optimaliseren groepsbezetting, een verwachte meeropbrengst in 2023 van € 262.500;
- Leerlingaantallen optimaliseren bekostigingsniveau, een verwachte meeropbrengst in 2024 van € 308.000;
- Mutatie (flexibele) formatie o.g.v. aannames NPO, een verwachte daling van de kosten in 2025 met € 150.000.

Het effect van deze interventielijnen verwerkt in de meerjarenbegroting 2023 t/m 2025 leidt dan tot de volgende ontwikkeling van het resultaat.

	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Algemene reserve	-784.156	-228.732	-218.979	-58.176
Reserve 1e inrichting	0	0	0	0
Reserve npo	274.393	0	-229.189	-162.475
Totaal bestemming resultaat	-509.763	-228.732	-448.168	-220.651

Onderstaand de toelichting per interventielijn:

Ad Leerlingaantallen optimaliseren groepsbezetting: Verwacht wordt dat door het optimaliseren van de groepsbezetting er een stijging van de primaire bekostigingsgrondslag op basis van de 1 februari 2023 telling kan worden gerealiseerd ten opzichte van de 1 februari 2022 telling. Daarbij is als vertrekpunt aangenomen een toename op stichtings-niveau van 15 leerlingen waarvan 10 SO en 5 VSO.

Ad Leerlingaantallen optimaliseren bekostigingsniveau: In het (concept) Koersplan is de verzwaring van de doelgroepen en het agenderen van het bijbehorende bekostigingsniveau als expliciet aandachtspunt opgenomen. Het handhaven van groeps-bezetting op de huidige mix aan bekostigingsniveaus Laag, Midden en

Hoog leidt daarbij in de meerjarige doorrekening tot een negatieve ontwikkeling van het resultaat. Verwacht wordt door in gezamenlijkheid in te zetten op doelgroepenbeleid er een stijging van de bekostiging kan worden gerealiseerd. Gezien de doorlooptijd voor een dergelijk proces is de verwachting dat een en ander de 1e doorwerking krijgt in de telling van 1 februari 2024. Daarbij is als vertrekpunt aangenomen een toename op stichtingsniveau van 30 TLV leerlingen met een verschuiving van Laag naar Midden bekostiging.

Ad Mutatie (flexibele) formatie o.g.v. aannames NPO: In de doorrekening van de meerjarige loonkosten is de inzet aan personeel voor het NPO doorgetrokken voor 2023 t/m 2025. Voor 2023 is de inzet afgedekt tegen dan nog t/m einde juli 2023 doorlopende NPO subsidie. Vanaf midden 2025 ontstaat er frictie op de nog beschikbare middelen om de jaarlijkse inzet van rond de € 229.000/€ 232.000 te kunnen bekostigen vanuit de bestemmingsreserve NPO. Om die reden is een taakstelling ingebracht waarbij er € 150.000 aan ruimte moet worden gerealiseerd binnen het totaal aan formatieve verplichtingen. Door de spreiding van de middelen kan worden voorzien in een zachte landing van de beschikbare NPO formatie voor het primaire proces, maar zal vanaf 2023-2024 in het formatie proces rekening moeten worden gehouden met deze impact op de beschikbare budget-ruimte.

7.1.2 Ontwikkeling leerlingaantallen

In de onderstaande tabel is de prognose van de leerlingenaantallen zoals doorgerekend voor de meerjarenbegroting opgenomen:

Leerlingaantallen	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Teldatum	01-10-2020	01-10-2021	01-02-2022	01-02-2024	01-02-2025
Categorie 1	163	198	196	207	192
Categorie 2	48	36	45	56	71
Categorie 3	24	25	26	26	26
Totaal SO	235	259	267	289	289
Categorie 1	142	157	158	158	143
Categorie 2	7	7	8	13	28
Categorie 3	19	20	20	20	20
Totaal VSO	168	184	186	191	191
Totaal SOVSO	403	443	453	480	480

In de prognose is uitgegaan van de telling van 1 februari 2022, waar de wijzigingen in de navolgende jaren zijn gebaseerd op de eerder beschreven interventielijnen.

Ten opzichte van 01-02-2022 leidt dit tot een aantal wijzigingen in de telling van 01-02-2023:

1. De Bongerd heeft van het samenwerkingsverband voorfinanciering ontvangen voor een kleutergroep met 12 leerlingen, categorie 1. Een en ander geeft dan een toename op de eerstvolgende teldatum 01-02-2023, waarmee de arrangementsoverdracht vanuit het samenwerkingsverband komt te vervallen en de leerlingen vanaf dat moment door DUO worden bekostigd;
2. Aventurijn heeft arrangementsgelden van het samenwerkingsverband ontvangen voor 5 leerlingen, die in de telling als categorie 1 zijn meegenomen, maar moeten worden bekostigd op de categorie 2. Een en ander geeft dan op de eerstvolgende teldatum 01-02-2023 een wijziging in de opbouw van het bestand met een afname van 5 leerlingen categorie 1 en een toename van 5 leerlingen categorie 2. De arrangementsoverdracht vanuit het samenwerkingsverband komt dan te vervallen en de leerlingen vanaf dat moment door DUO worden bekostigd;

3. Olivijn heeft arrangementsgelden van het samenwerkingsverband ontvangen voor 5 leerlingen, die in de telling als categorie 1 zijn meegenomen, maar moeten worden bekostigd op de categorie 2. Een en ander geeft dan op de eerstvolgende teldatum 01-02-2023 een wijziging in de opbouw van het bestand met een afname van 11 leerlingen categorie 1 en een toename van 11 leerlingen categorie 2. De arrangements-overdracht vanuit het samenwerkingsverband komt dan te vervallen en de leerlingen vanaf dat moment door DUO worden bekostigd;

In 2023 zal worden doorontwikkeld in gezamenlijkheid met het samenwerkingsverband op het ingezette doelgroepenbeleid, waarbij wordt ingezet op een gemiddeld hoger bekostigingsniveau (zie ook de paragraaf 7.3.5 Bekostiging). Ten opzicht van de stand op 01-02-2023 wordt er dan geen verandering in het absolute aantal leerlingen verwacht, maar wordt ingezet op een wijziging in de samenstelling van de bekostigingscategorieën.

7.1.3 Ontwikkeling personele inzet

In onderstaande opstelling zijn de begrote personele lasten opgenomen zoals die in Cogix zijn doorgerekend voor 2023 t/m 2025. Aflopende contracten zijn gecorrigeerd en meegenomen als zijnde doorlopende kosten gedurende de meerjarige begrotingsperiode.

	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Bestuur/management	5,10	4,80	5,40	5,40	5,40
Onderwijs ondersteunend personeel	75,00	76,40	82,38	82,38	82,38
Onderwijzend personeel	50,70	50,30	49,83	49,83	49,83
Personele bezetting in FTE	130,80	131,50	137,61	137,61	137,61

In de meerjarenbegroting is een taakstelling verwerkt o.g.v. het wegvallen van de NPO subsidie. Voor 2023 is de inzet afgedekt tegen dan nog t/m einde juli 2023 doorlopende NPO subsidie. Vanaf midden 2025 ontstaat er frictie op de nog beschikbare middelen om de jaarlijkse inzet van rond de 229K/232K te kunnen bekostigen vanuit de bestemmingsreserve NPO. Om die reden is een taakstelling ingebracht waarbij er € 150.000 aan ruimte moet worden gerealiseerd binnen het totaal aan formatieve verplichtingen. Door de spreiding van de middelen kan worden voorzien in een zachte landing van de beschikbare NPO formatie voor het primaire proces, maar zal vanaf 2023-2024 in het formatie proces rekening moeten worden gehouden met deze impact op de beschikbare budgetruimte.

7.1.4 Meerjarenbalans

In de onderstaande tabel een overzicht van het verwachte verloop van het vermogen op basis van de vastgestelde meerjarenbegroting 2023-2025.

	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Vaste activa					
Materiële vaste activa	727.197	1.018.539	1.173.874	1.215.828	1.179.890
Totaal vaste activa	727.197	1.018.539	1.173.874	1.215.828	1.179.890
Vlottende activa					
Vorderingen	790.231	384.260	240.000	210.000	210.000
Liquide middelen	2.876.489	2.995.125	2.296.552	1.836.431	1.651.717
Totaal vlottende activa	3.666.720	3.379.385	2.536.552	2.046.431	1.861.717
Totaal activa	4.393.917	4.397.924	3.710.426	3.262.258	3.041.608

	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Algemene reserve	3.096.459	2.363.763	2.135.031	1.916.052	1.857.876
Bestemmingsreserve 1 ^e inrichting	51.460	0	0	0	0
Bestemmingsreserve NPO	151.663	426.056	426.056	196.867	34.393
Eigen vermogen	3.299.582	2.789.819	2.561.087	2.112.919	1.892.269
Voorzieningen personeel	88.780	134.339	134.339	134.339	134.339
Kortlopende schulden	1.005.555	1.473.766	1.015.000	1.015.000	1.015.000
Totaal passiva	4.393.917	4.397.924	3.710.426	3.262.258	3.041.608

Toelichting met betrekking tot de mutaties in de balans.

Mutaties in de Materiele vaste activa zijn weergegeven op basis van de stand van de activa t-1 minus de afschrijvingen en het beschikbare investeringskader in de jaren 2023 t/m 2025. Door het inbrengen van deze geraamde omvang aan investeringen voor de komende jaren ontstaat een beeld hoe de boek- en aanschafwaarde van de materiele activa zich ontwikkelt en welk effect dit geeft op de berekening van de indicatoren voor het BPEV en de kasstroom.

Door het wetsvoorstel vereenvoudiging van de bekostiging in het primair onderwijs vervalt de jaarlijkse vordering op OCW. Dit heeft geen effect op de omvang van de bekostiging van een schoolbestuur. Wel zal de aanpassing leiden tot een lagere vermogenspositie bij een schoolbestuur, door de afboeking van de vordering ten laste van het resultaat. In het wetsvoorstel vereenvoudiging van de bekostiging in het primair onderwijs gaat de bekostiging van de schoolbesturen van schooljaar-bekostiging naar bekostiging per kalenderjaar. In de huidige schooljaarbekostiging krijgt een schoolbestuur in de eerste vijf maanden van het schooljaar (augustus t/m december) minder dan 5/12-deel van de totale bekostiging. Hierdoor heeft elk schoolbestuur in de administratie een vordering van 7,12% op OCW. Door de overgang naar kalender-jaarbekostiging is er geen vordering meer.

De overige kortlopende vorderingen zijn op hetzelfde niveau gehouden en/of aangepast op basis van het verwachte beeld qua inloop op ontvangsten.

Het verloop in de voorzieningen is gebaseerd op basis van de stand t-1 minus de jaarlijkse (raming van) uitgaven en dotaties aan de voorziening. Het verloop in de diverse personele voorzieningen is gebaseerd op het historisch beeld. Omdat het groot onderhoud niet is ondergebracht in een voorziening, maar onder de materiele vaste

activa, is de verwachting dat het effect van de uitgaande kasstroom min of meer gelijk kan worden gesteld aan de omvang van de jaarlijkse dotaties.

Voor het merendeel worden de kortlopende schulden worden op hetzelfde niveau gehouden. Er is een licht hoger effect geraamd o.g.v. de in 2022 doorgevoerde prijsverhogingen in de cao voor posten die betrekking hebben op opdrachten en reserveringen voor personeel. Door het wegvallen van de verbinding met SLAPO en SLAVO zal in het boekjaar 2023 de gebruikelijke eindejaar schuldpositie komen te vervallen.

De afboeking van de vordering en de verwerking daarvan in het resultaat 2022 heeft geen effect op de kasstroom voor operationele activiteiten voor de komende jaren. Dit komt omdat de afboeking van de DUO vordering weliswaar doorwerkt als een negatief effect op het eigen vermogen, maar per saldo niet leidt tot een effect op de liquide middelen. Door de investeringen in materiele vaste activa, het begrote resultaat (algemene reserve en bestemmingsreserve NPO) ontstaat in de komende jaren een negatieve kasstroom

7.1.4 Ontwikkeling financiële positie

Sinds 2008 berust het financiële toezicht op het onderwijs bij de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen van dat financiële toezicht is het toezicht op de financiële continuïteit: de vraag of een schoolbestuur/instelling financieel gezond is en op korte en langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Dit toezicht, dat deel uitmaakt van het geïntegreerd toezicht, vindt risicogericht plaats. Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit de jaarrekening, de continuïteitsparagraaf uit het jaarverslag of eventueel signalen, bepaalt de inspectie of de positie van de instelling nader moet worden onderzocht.

Bij de analyse gebruikt de inspectie ter detectie van de risico's de navolgende set kengetallen en signaleringswaarden.

Signalerings-waarde	
Solvabiliteit	< 0,30
Ratio Eigen vermogen	> 1
Liquiditeit	< 0,75
Liquiditeit	Minimaal € 100.000
Rentabiliteit	geen

Liquiditeit: Het kengetal geeft aan in welke mate het samenwerkingsverband in staat is om op korte termijn aan alle betalingsverplichtingen te voldoen.

De berekening is als volgt: $\text{Vlottende activa} / \text{kortlopende schulden}$.

Solvabiliteit 2: De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

De berekening is als volgt: $\text{Eigen vermogen (incl. voorzieningen)} / \text{totale vermogen} * 100\%$

Dit kengetal vormt een belangrijke variabele omdat het aanwezige eigen vermogen een rol speelt in de benodigde omvang voor de financiering van de investeringen en de borging van bufferfunctie voor de risicoreserve.

Aan de set aan kengetallen zijn een tweetal aanvullende kengetallen toe te voegen die van belang zijn in de financiële sturing, namelijk het kengetal rentabiliteit en het kengetal "Signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen"

Rentabiliteit: In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het eigen vermogen. Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

De berekening is als volgt: Saldo gewone bedrijfsvoering/ totale baten (incl. fin. baten) * 100%

Bovenmatig eigen vermogen: Naast de kengetallen en signaleringswaarden voor het toezicht op de financiële continuïteit heeft de Inspectie van het Onderwijs ook een signaleringswaarde ontwikkeld voor toezicht op publiek eigen vermogen. Deze geeft een indicatie hoeveel eigen vermogen een onderwijsinstelling (school of samenwerkingsverband passend onderwijs) redelijkerwijs maximaal nodig heeft voor een gezonde bedrijfsvoering.

Op basis van een formule berekent de Inspectie wat een bestuur redelijkerwijs aan eigen vermogen nodig heeft om bezittingen te financieren en risico's op te vangen. Dit bedrag is het normatieve publieke eigen vermogen. Als het eigen vermogen groter is dan het normatieve eigen vermogen, kan het "bovenmatig" zijn. De Inspectie kijkt alleen naar het publieke deel van het eigen vermogen. Eventueel privaat vermogen valt dus buiten het bestek van de Inspectie.

Op basis van het begrotingsscenario zijn de volgende kengetallen berekend:

Kengetallen	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Liquiditeit 1	2,29	2,50	2,02	1,83
Liquiditeit 2	2.995.125	2.296.552	1.836.431	1.651.717
Solvabiliteit	0,66	0,73	0,69	0,67
Rentabiliteit	-4,27%	-1,77%	-3,49%	-1,69%

De solvabiliteit en liquiditeit laten een afname zien in de periode van 2023 t/m 2025 als gevolg van het ruimere begrotingsbeleid waarbij een deel van het eigen vermogen wordt ingezet voor de dekking van exploitatietekorten en het beleid om via de bestemmingsreserve NPO een zachte landing te bewerkstelligen voor de uitstaande NPO formatie.

Een en ander leidt niet tot een signalering indien afgezet tegen het toetsingskader van de Inspectie.

Voor wat betreft het kengetal voor bovenmatig eigen vermogen moet naar een bredere perspectief worden gekeken. Omdat risico's nooit helemaal uitgesloten of beheerst kunnen worden is een financiële buffer - weerstandsvermogen - nodig. Het aanhouden van weerstandsvermogen is nodig voor de niet direct voorzienbare en dus slecht meetbare risico's in de bedrijfsvoering. Met de kwantificering van de financiële risico's kan worden bepaald hoeveel vermogen minimaal nodig is om het financieel risicoprofiel af te kunnen dekken (de 'ondergrens').

SAS heeft in 2021 een risico analyse laten uitvoeren door Van Ree Accountants op basis waarvan het profiel en bijbehorend benodigd bedrag aan risicobuffer in beeld zijn gebracht. Deze aanpak op basis van een onderbouwd profiel geeft een maatwerk beeld waar de Inspectie voor een meer generieke berekeningsmethodiek kiest.

In de 2021 is door de Inspectie een nieuwe methodiek uitgewerkt voor de signaleringsgrenzen voor de omvang van het eigen vermogen. Op basis van een formule berekent de Inspectie wat een schoolbestuur redelijkerwijs aan eigen vermogen nodig heeft om bezittingen te financieren en risico's op te vangen. Dit bedrag is het normatieve publieke eigen vermogen. Als het eigen vermogen groter is dan het normatieve eigen vermogen, kan

het “bovenmatig” zijn. In de berekening van de Inspectie wordt uitgegaan van een beperktere omvang aan risicovermogen (het bedrag berekend onder de noemer “Omvangafhankelijke rekenfactor * totaal baten”).

In onderstaande tabel is de doorwerking gemaakt van deze benadering op de vermogenspositie.

Kengetallen	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Totaal baten	11.947.103	12.905.625	12.832.690	13.059.967
Aanschafwaarde gebouwen	533.497	728.321	836.127	963.890
Boekwaarde overige materiele vaste activa	586.084	598.876	594.057	505.350
Omvangafhankelijke rekenfactor	0,0502	0,0474	0,0476	0,0469
Factor 0,5 * aanschafwaarde gebouwen x 1,27	338.771	462.484	530.941	612.070
Boekwaarde overige materiele vaste activa	586.084	598.876	594.057	505.350
Omvangafhankelijke rekenfactor * totaal baten	599.259	645.281	641.634	652.998
Normatief eigen vermogen methode Inspectie	1.524.113	1.706.641	1.766.632	1.770.419
Normatief eigen vermogen interne risicoanalyse	1.940.000	1.940.000	1.940.000	1.940.000
Aanwezig eigen vermogen	2.789.819	2.561.087	2.112.919	1.892.269
Verschil eigen vermogen methode Inspectie	1.265.706	854.446	346.288	121.850
Aanwezig algemene reserve	2.363.763	2.135.031	1.916.052	1.857.876
Verschil algemene reserve interne risicoanalyse	423.763	195.031	-23.948	-82.124
Ratio verschil algemene reserve methode Inspectie	1,83	1,50	1,20	1,07
Ratio verschil algemene reserve interne risicoanalyse	1,44	1,32	1,09	0,98

Een ratio van 1 geeft aan dat er een grote mate van balans is tussen de verhouding, een ratio lager dan 1 zou duiden op een te weinig aan vermogen en een ratio hoger dan 1 zou duiden op een mogelijk teveel aan vermogen.

Uit de opstelling is af te leiden dat er zowel op basis van interne benadering o.b.v. een onderbouwde risicobuffer als de meer generieke benadering van de Inspectie waarbij wordt uitgegaan het totaal een eigen vermogen vanaf 2022 leidt tot een afname, waar op grond van de begrote tekorten vanaf 2023 t/m 2025 de grens rond de factor 1 bedraagt. Op basis van de interne methodiek van SAS komt de waarde daarbij lager uit dan de factor 1 en ontstaat er een situatie waarbij er een beroep wordt gedaan op de risicobuffer.

Een en ander geeft dan ook de noodzaak tot c.q. daarbij moet worden meegewogen dat in het meerjarige perspectief een drietal interventies zijn verwerkt die leiden tot een 1e instantie negatiever doorgerekend perspectief.

7.2 Risicobeheersings- en controlesystemen

De bestuurder is verantwoordelijk voor het bestaan en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Deze systemen hebben als doel het bewaken van de realisatie van doelstellingen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en het naleven van wet- en regelgeving. Almere Speciaal is lid

van de brancheorganisatie voor het primair onderwijs, de PO-Raad. Zoals alle leden van de PO-Raad heeft Almere Speciaal de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs conform vastgesteld.

Almere Speciaal heeft de financiële administratie en salarisadministratie uitbesteed aan het administratiekantoor OOG. OOG draagt zorg voor de primaire vastlegging van gegevens. De controller is het eerste aanspreekpunt voor alle in- en externe financiële aangelegenheden, bewaakt de relatie met en werkzaamheden van OOG en bewaakt de wijze van toepassing van de planning- en control cyclus. Voor de inrichting en werking van de planning- en control cyclus. Het totale stelsel van interne risicobeheersings- en controlesystemen zal de komende jaren regelmatig verder worden geoptimaliseerd. Deels wordt daarbij gesteund op de interne beheersings-maatregelen die binnen OOG zijn genomen ten aanzien van functiescheiding en betalingsverkeer.

De externe accountant neemt in de reguliere controle per jaareinde een rapportage op over de financiële positie. Dit impliceert dat de accountant controleert in hoeverre de cyclus wordt nageleefd op basis van het controleprotocol. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat de risicobeheersings- en controlesystemen ten aanzien van financiële verslaggevingsrisico's in het boekjaar 2022 niet naar behoren hebben gefunctioneerd.

7.3 Risico's en onzekerheden

In 2021 is gestart met het in kaart brengen van de risico's binnen Almere Speciaal. Deze risicoanalyse is uitgevoerd door de accountant i.o.m. de schooldirecteuren, de MR en de RvT. Op deze manier kwam er duidelijkheid over welke risico's er binnen Almere Speciaal zijn, hoe deze zich financieel vertalen en welke extra middelen (vanuit de reserves) de komende jaren binnen de scholen ingezet kunnen worden.

Er zijn vijf domeinen onderkend waarbinnen relevante risico's zich kunnen voordoen bij Almere Speciaal. Per domein zullen de belangrijkste risico's hieronder nader worden toegelicht.

7.3.1 Governance & Strategie

Doordat Almere Speciaal onderdeel is van de Coöperatie Passend Onderwijs Almere is een speciale governance structuur ontstaan. Hierdoor voldoet Almere Speciaal op dit moment niet aan de Code Goed bestuur. Binnen de governance driehoek worden hier gesprekken over gevoerd om te komen tot een passende inrichting waarbij de Code Goed Bestuur a.i. recht wordt gedaan.

De scholen van Almere Speciaal werken nauw samen met diverse ketenpartners. Voor de kwaliteit van het onderwijs is een goede samenwerking met de ketenpartners belangrijk. Als er onduidelijkheid is over de randvoorwaarden, zoals huisvesting en financiën, en de wederzijdse verantwoordelijkheden bestaat het risico dat de samenwerking onvoldoende tot stand komt. Als geval van een stabiele directie op de scholen van Almere Speciaal zijn de contacten met de ketenpartners in 2021 sterk verbeterd. Hierdoor is er meer duidelijkheid gekomen en zijn afspraken beter vastgelegd.

Voor de komende jaren laten de leerlingprognoses een groei zien in het speciaal onderwijs. Door het personeelstekort en het huisvestingsprobleem bestaat dan het risico dat er geen passend onderwijs kan worden geboden aan ieder kind. Vanuit bestuur a.i. en directie is hier aandacht voor en worden gesprekken gevoerd met o.a. de gemeente en de schoolbesturen om te voorkomen dat kinderen geen passende plek kunnen krijgen binnen Almere.

7.3.2 Onderwijs

Het lerarentekort speelt ook binnen Almere Speciaal een rol. Het niet kunnen invullen van bepaalde functies/verloop van personeel kan ertoe leiden dat andere keuzes gemaakt moeten in het aanbod en de borging

van de kwaliteit. Hierdoor kunnen onderwijsresultaten achterblijven en moeten er extra kosten worden gemaakt om de kwaliteit weer op orde te brengen.

Almere Speciaal werkt nauw samen met diverse ketenpartners en is deels afhankelijk van de financiering van een aantal onderwijs-zorgarrangementen. Hier speelt het risico dat de financiering van de onderwijs-zorgarrangementen wegvalt en/of onduidelijkheid ontstaat omtrent de onderlinge verdeling van kosten rondom de arrangementen. Ander risico is dat de samenwerking met ketenpartners geen doorgang vindt.

7.3.3 Personeel

In het onderwijs is sprake van een groot personeelstekort. Ook Almere Speciaal heeft hiermee te maken, met als gevolg dat er personeel moet worden ingehuurd om de formatie rond te krijgen. Dit betekent kan leiden tot een verhoging van de kosten. Ook onvoldoende gekwalificeerd personeel is een risico binnen Almere Speciaal. Door het personeelsverloop en het relatief hoge aandeel (nieuwe) jonge leerkrachten versterkt dit risico. Bij Almere Speciaal is nu een stabiele directie, dat betekent dat er meer aandacht is voor het personeel en ontwikkeling.

Personeelstekort kan leiden tot onbevoegd personeel voor de klas en een 4-daagse schoolweek, wat ten koste kan gaan van de kwaliteit van het onderwijs. Ook worden diverse zaken niet tijdig opgepakt en er wordt niet tijdig bijgestuurd. Al deze factoren kunnen leiden tot een hogere werkdrukbeleving en tot een hoger ziekteverzuim. Vanuit bestuur en directie is er veel aandacht voor deze problematiek.

Almere Speciaal is aangesloten bij het Vervangingsfonds. In principe worden de vervangingskosten bij ziekte vergoed door het Vervangingsfonds. Ondanks deze regeling zijn er een aantal risico's te benoemen die leiden tot hogere verzuimkosten:

- Niet declarabele vervanging;
- De verplichting om een malus te betalen wanneer meer dan de betaalde premie wordt gedeclareerd;
- Vervangingskosten (inclusief inhuur) zijn niet volledig in beeld, waardoor niet gedeclareerd wordt.

De modernisering van het Participatiefonds kan leiden tot extra kosten bij het ontslag van medewerkers. Deze kosten zijn niet te voorzien en treden pas op als er daadwerkelijk medewerkers vallen binnen de nieuwe regelingen. Het risico bestaat dat de naleving van de regelgeving m.b.t. het Participatiefonds onvoldoende is geborgd, waardoor vergoedingsverzoeken worden afgewezen en uitkeringskosten voor eigen rekening komen.

7.3.4 Bedrijfsvoering

Het stafbureau biedt ondersteuning aan de directie/bestuurders van alle stichtingen vallend onder de Coöperatie Passend Onderwijs. Vanwege de omvang van het stafbureau is het veelal niet mogelijk om achtervang/vervangbaarheid te organiseren op verschillende gebieden (facilitair, control, P&O en ICT). Bij uitval en/of ziekte bestaat het risico dat zaken blijven liggen of (duurdere) externe deskundigheid moet worden ingehuurd. Vanwege een onvoldoende functionerende planning & control cyclus kan het zijn dat financiële afwijkingen en/of benodigde interventies niet of te laat worden gesignaleerd. Dit kan leiden tot onnodig hogere kosten of lagere opbrengsten. Dit risico wordt onder andere verkleind, doordat er viermaal per jaar een kwartaalrapportage wordt opgesteld. In deze rapportages wordt een prognose voor het lopende jaar opgesteld op basis van nieuwste inzichten, afspraken en cijfers. Deze rapportages bieden voldoende inzicht en mogelijkheden om tijdig te kunnen bijsturen.

Het risico bestaat dat wetgeving op het gebied van AVG en privacy niet wordt nageleefd wat zou kunnen leiden tot imago schade en/of boetes. Almere Speciaal werkt met privacygevoelige gegevens van zowel leerlingen als medewerkers. Om te voldoen aan de wetgeving rondom gegevensbescherming is voor Almere Speciaal een functionaris gegevensbescherming aangesteld. Dit is geregeld via CED. Daarnaast is intern de functie van Security Officer belegd. Beiden zorgen zij voor een adequate kennis binnen de organisatie inzake de wetgeving en

adviseren Almere Speciaal vanuit hun deskundigheid over AVG gerelateerde vraagstukken. Alle medewerkers hebben het privacy protocol ondertekend.

Voor wat betreft de verantwoordelijkheid bij het voorkomen van zogenoemde datalekken zijn schriftelijke afspraken gemaakt met het administratiekantoor en met de arbodienst. Bovendien is een meldpunt datalekken ingericht teneinde ook hier te voldoen aan de gestelde wettelijke eisen. Binnen Almere Speciaal wordt gewerkt met de dienst Zivver, deze dienst maakt het mogelijk om gevoelige informatie op een veilige en laagdrempelige manier te delen. Zivver verkleint op deze wijze de kans op datalekken aanzienlijk.

Zowel de groei van het aantal leerlingen en de speciale doelgroep binnen Almere Speciaal kan ervoor zorgen dat de huisvestings situatie niet meer aansluit bij de eisen die hiervoor worden gesteld. Zowel Olivijn als Aventurijn werken intensief samen met diverse ketenpartners uit o.a. de jeugdzorg. Hiertoe worden een aantal lokalen verhuurd aan deze partners. De ontwikkeling van de leerlingaantallen leidt ertoe dat er steeds minder ruimte beschikbaar is binnen de scholen om de ketenpartners te huisvesten. Dit neemt nieuwe vraagstukken met zich mee in de samenwerking en de kwaliteit van de ondersteuning die aan de kinderen geboden kan worden. Met zowel de gemeente als de ketenpartners worden intensieve gesprekken gevoerd over mogelijke nieuwbouw en/of uitbreiding van de bestaande locaties. Hiervoor wordt sinds 2021 een strategisch huisvestingsadviseur ingehuurd. Daarnaast wordt het pand aan de Marathonlaan 11 gehuurd door Almere Speciaal van de gemeente. Dit betreft tijdelijke onderwijshuisvesting en het huurcontract loopt af ultimo 2022. Zonder deze extra locatie ontstaat een direct tekort aan zowel onderwijsruimte als ruimte voor de ketenpartners. Met de gemeente wordt overlegd of deze tijdelijke locatie voor langere periode door Almere Speciaal gebruikt kan worden.

7.3.5 Bekostiging

Almere Speciaal ontvangt diverse vormen van bijzondere bekostiging. Een aantal voorbeelden hiervan zijn de bekostiging voor leerlingen met een ernstig meervoudige beperking en de bekostiging voor het gebruik van het zwembad als onderdeel van de materiële bekostiging. Het risico bestaat dat er onvoorziene wijzigingen in het bekostigingsstelsel zich voordoen, die negatieve impact hebben op de hoogte van deze bekostiging. Door goed op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen op dit gebied wordt voorkomen dat Almere Speciaal te laat op de hoogte is van eventuele wijzigingen.

Daarnaast ontvangt Almere Speciaal categoriebekostiging afhankelijk van de zwaarte van de beperking en/of gedragsproblematiek van de leerling middels een toelaatbaarheidsverklaring (TLV). De TLV's worden afgegeven door het samenwerkingsverband en bestaan uit categorie 1, 2 of 3. De bekostiging van categorie 3 is ca. 250% van de bekostiging van categorie 1. Het risico bestaat dat de categoriebekostiging (1,2 of 3) niet aansluit bij de zwaarte van de ondersteuning die in de praktijk geboden moet worden aan de leerling. Bij het aanvragen van een TLV wordt door duidelijk aangegeven wat de ondersteuningsvraag van de leerling is. Dit kan leiden tot een hogere categoriebekostiging of een aanvulling in de vorm van arrangementsmiddelen.

8. Verslag van de Raad van Toezicht

8.1 Algemeen

Naar het oordeel van de Raad van Toezicht is Stichting Almere Speciaal een financieel gezonde organisatie.

De RvT heeft toezicht gehouden op de naleving van wettelijke voorschriften middels de verantwoording, die daarover in bestuurlijke rapportages is afgelegd. Daarbij hebben zich geen situaties voorgedaan met een (potentieel) tegenstrijdig belang. Daarnaast vervult de RvT de werkgeversfunctie ten aanzien van de directeur-bestuurder en staat deze met advies terzijde.

Almere Speciaal hanteert het zogenoemde 'two-tier model' met een RvT en een eenhoofdig bestuur. De voorzitter van de RvT heeft regelmatig overleg gevoerd met de bestuurder a.i..

Per 1 oktober 2021 is mevrouw B. Gadella benoemd als interim-bestuurder van de coöperatie Passend Onderwijs Almere met in haar portefeuille Stichting Almere Speciaal. Zij is het gehele jaar 2022 bestuurlijk verantwoordelijk geweest voor Almere Speciaal.

Per 1 januari 2022 is dhr. Denters afgetreden als onafhankelijk voorzitter van de RvT/ALV en opgevolgd door dhr. P. A. van Lieshout.

In 2022 hebben de RvT en de bestuurders van de coöperatie Passend Onderwijs Almere toegewerkt naar een juridische ontvlechting van Stichting Almere Speciaal (en Taalcentrum Almere) van de coöperatie.

Zo is gekozen voor een bestuursvorm met elk een eigen directeur-bestuurder en een onafhankelijke raad van toezicht.

Tijdens de RvT vergadering van 22 juni 2022 zijn daartoe de statutenwijzigingen goedgekeurd. Op 4 november 2022 werden de statuten gepasseerd door de notaris waarmee de juridische ontvlechting een feit was.

De RvT van de coöperatie Passend Onderwijs Almere, Stichting Almere Speciaal en Taalcentrum Almere zijn ontmanteld en de heer P. A. van Lieshout en mevrouw A. Fischer zijn als onafhankelijk leden aangebleven en de werving en selectie voor nieuwe leden gestart. De selectie van 2 nieuwe leden is gestart in 2022. De nieuwe leden worden tijdens de eerste vergadering in 2023 geïnstalleerd.

De RvT kent van oorsprong de volgende commissies:

- Renumeratiecommissie
- Auditcommissie
- Kwaliteitscommissie

De commissies rapporteren terug in de reguliere RvT vergaderingen en geven advies aan de gehele RvT.

De kwaliteitscommissie is in 2022 niet actief geweest. De evaluatie van de coöperatie Passend Onderwijs Almere en de ontvlechting hebben veel tijd en aandacht gevraagd.

De RvT is door de bestuurder a.i. op de hoogte gehouden van de actualiteiten bij Stichting Almere Speciaal.

Na voltooiing van de interim opdracht heeft de RvT op 15 december 2022 besloten te starten met de werving en selectie van een nieuwe directeur-bestuurder.

In 2022 heeft de RvT onder begeleiding van een externe deskundige een zelfevaluatie verricht, als onderdeel van de evaluatie van de coöperatie.

8.2 Samenstelling en beloning

De RvT telt minimaal 4 en maximaal 7 leden. De RvT had tot november 2022 7 leden waarvan een onafhankelijk voorzitter en een onafhankelijk lid. De RvT, aangesteld door de ALV, fungeerde als Raad van Toezicht van alle organisaties vallend onder de Coöperatie Passend Onderwijs Almere. De samenstelling van deze RvT van de was tot het moment van ontvlechting:

Naam	Functie	Datum start	Her-benoembaar per	Aftredend per
Dhr. P.A. van Lieshout	Onafhankelijk Voorzitter/ renumeratiecommissie	1-1-2022	1-1-2026	
Mw. S. Olivier	Lid Auditcommissie	1-9-2018	1-9-2022	5-11-2022
Mw. M. Huisman	Lid commissie kwaliteit	1-9-2018	1-9-2022	5-11-2022
Mw. K. Oirbons	Lid commissie kwaliteit	1-9-2019	1-9-2023	5-11-2022
Dhr. N. de Haas	Lid Auditcommissie	1-11-2020	1-1-2025	5-11-2022
Mw. A. Fischer	Onafhankelijk lid/ lid commissie kwaliteit	1-1-2020	1-1-2024	31-12-2027

Vanaf 5 november 2022 bestond de Raad van Toezicht van stichting Almere Speciaal uit 2 onafhankelijke leden, te weten dhr. P.A. van Lieshout en mw. A. Fischer. Na de werving van nieuwe onafhankelijk leden zal er een nieuw rooster van aftreden worden vastgesteld.

De bezoldiging wordt jaarlijks, met in achtname van het vastgestelde percentage, aangepast aan de regeling WNT-normering voor OCW-sectoren en wordt bepaald op basis van WNT sectorale klasse. Voor de beloning van de leden van de Raad van Toezicht wordt verwezen naar de verantwoording van de WNT in de jaarrekening.

De RVT-leden bekleedden in het dagelijks leven de volgende (neven)functies:

Naam	Hoofd-/nevenfunctie	Functie
Dhr. P. van Lieshout	Hoofdfunctie	n.v.t.
	Overige nevenfuncties	Voorzitter Raad van Commissarissen woningcorporatie Havensteder (vanaf juni 2022) Voorzitter Raad van Toezicht Coöperatie Passend Onderwijs Almere (vanaf januari 2022) Voorzitter Raad van Commissarissen Menzis zorgverzekeraar Voorzitter Raad van Toezicht Waarborgfonds voor de Zorg Voorzitter Raad van Toezicht Nictiz Voorzitter Raad van Advies Inspectie van het Onderwijs Voorzitter Raad van Toezicht Nederlands Jeugd Instituut Voorzitter Raad van Commissarissen woningcorporatie De Alliantie (tot maart 2022) Lid Raad van Commissarissen Berenschot Voorzitter commissie Kwaliteitslabel van Sociaal Werk Nederland Voorzitter commissie Huiselijk Geweld van ZonMw
Mw. A. Fischer	Hoofdfunctie	Gepensioneerd
	Overige nevenfuncties	Bestuurslid Stichting Steunfonds voor Christelijk speciaal onderwijs Gooi en Omstreken Speciaal bELANG Lid RvT Stichting KBA Mw. West Amsterdam Lid Raad van Toezicht Stichting Almere Speciaal (vanaf november 2022) Lid Raad van Toezicht Stichting Taalcentrum Almere (vanaf november 2022)
Dhr. N. de Haas	Hoofdfunctie	Voorzitter CvB Stg Prisma Almere
	Overige nevenfuncties	n.v.t.
Mw. S. Olivier	Hoofdfunctie	Lid CvB Almeerse Scholengroep
	Overige nevenfuncties	n.v.t.
Mw. T. Kruijer	Hoofdfunctie	Instellingsdirecteur Aeres AOC
	Overige nevenfuncties	Lid RvT SWV Noordwest Veluwe Toezichthoudend bestuur SWV Ede Bestuurslid de Groene Norm Lid RvT SWV Lelystad
Mw. M. Huisman	Hoofdfunctie	Bestuurder SKO
	Overige nevenfuncties	Toezichthoudend bestuurder samenwerkingsverband Passend Onderwijs Lelystad/Dronten
Mw. K. Oirbons	Hoofdfunctie	Bestuurder Bakken
	Overige nevenfuncties	Lid RvT Kentalis
Mw. M. Lemstra	Hoofdfunctie	Bestuurder Eduvier Onderwijsgroep
	Overige nevenfuncties	n.v.t.

8.3 Activiteiten, belangrijkste gesprekspunten en besluiten

De belangrijkste besluiten en gesprekspunten in 2022 waren:

- Goedkeuring van het jaarverslag en de jaarrekening 2021;
- Goedkeuring begroting en meerjarenraming 2022-2025;
- Behandeling periodieke bestuurlijke rapportages;
- Goedkeuring statutenwijziging;
- Opvolging van de vertrekkende leden RvT;
- Besluit om de werving & selectie van een directeur-bestuurder te starten.

De RvT vergaderde in 2022 in totaal 4 keer in aanwezigheid van de bestuurder.

De renumeratiecommissie

De renumeratiecommissie heeft op 16-2-2022 en op 25-12-2022 een gesprek gevoerd met de bestuurder.

Auditcommissie

De auditcommissie is tenminste twee keer bijeen geweest in 2022 en bereidde in het verslagjaar alle relevante financiële stukken voor t.b.v. de bespreking in en goedkeuring door de RvT, waaronder de jaarrekening 2021, de begroting 2023 en de meerjarenraming. Tevens heeft ook het gesprek inzake de jaarrekening 2021 met de accountant plaatsgevonden in het bijzijn van de auditcommissie.

Door de aandacht voor deze onderwerpen, zowel in de afzonderlijk commissies als in de hele RvT, houdt de RvT nadrukkelijk toezicht op de rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen.

8.4 Informatievoorziening

De bestuurder a.i. en de ondersteunende staf informeerden de RvT tijdig en helder door bestuursrapportages en reguliere vergaderstukken. Signalen over relevante externe ontwikkelingen werden proactief aangereikt.

Een afvaardiging van de RvT is 1 keer in het verslagjaar aangesloten bij het gecombineerde overleg van de MR SAS en de OR van Taalcentrum Almere.

De voorzitter van de RvT heeft voorzitters overleg gevoerd met de voorzitter van de medezeggenschapsraad van Stichting Almere Speciaal. En heeft verschillende teambijeenkomsten bijgewoond.

Het overleg met externe belanghebbenden wordt gevoerd door de bestuurder.

8.5 Externe accountant

In 2018 is Van Ree Accountants door de ALV aangesteld als accountant voor alle stichtingen vallend onder de Coöperatie. Na een positieve evaluatie van het eerste controlejaar is besloten om de uitvoering van de controlewerkzaamheden door Van Ree Accountants te continueren.

Het gevoerde financiële beleid en het risicobeheer 2022 bleken volgens het verslag van de accountant in control. Bestuurlijke verrassingen en/of integriteitskwesaties werden niet aangetroffen. Eind 2022 heeft de RvT de begroting en de meerjarenraming goedgekeurd.

8.6 Toekomstbeeld

Stichting Almere Speciaal heeft in 2022 een helder Koersplan ontwikkeld. Het is duidelijk dat dit organisatie breed is opgehaald en wordt gedragen. Er zijn ambitieuze, maar realistische doelen geformuleerd.

Uitdagingen zijn:

- Het personeelstekort dat nu ook in het gespecialiseerd onderwijs voelbaar is,
- Het groeiend aantal leerlingen met nog geen zicht op ver- of nieuwbouw en
- De veranderende doelgroep op met name Olivijn en Aventurijn (toename van moeilijk verstaanbaar gedrag).

De Inspectie zal begin 2023 het 4-jarlijks bestuurlijk onderzoek uitvoeren.

De Raad van Toezicht kijkt met vertrouwen naar dit bezoek en de toekomst uit.

Namens de Raad van Toezicht

Prof. P.A. van Lieshout, voorzitter

9. Verslag van de Medezeggenschapsraad

9.1 Taak en Samenstelling

De Medezeggenschapsraad (MR) bestaat uit vertegenwoordigers van leerkrachten en ouders, die overleggen met het bestuur van de Stichting Almere Speciaal en met de directeuren van de scholen Aventurijn, de Bongerd en Olivijn. De MR kan meepraten, advies geven en meebeslissen over diverse beleidszaken, zoals vermeld in de WMS (Wet Medezeggenschap op Scholen). Ook heeft de MR een controlerende taak.

MR-leden

• Tamara Uijtewaal	personeelsgeleding Olivijn	lid / voorzitter (tot juli 2022)
• Henk Adriaens	personeelsgeleding Aventurijn	lid/voorzitter (vanaf aug. 2022)
• Elicia Wippo	oudergeleding de Bongerd	lid/vice-voorzitter (vanaf aug.2022)
• Miriam Poort	personeelsgeleding Aventurijn	lid
• Marijke vd Zaag	oudergeleding Aventurijn	lid
• Femke van den Akker	personeelsgeleding de Bongerd	lid
• Kaylee Ackema	personeelsgeleding de Bongerd	lid
• Simone Tang	personeelsgeleding Olivijn	lid
• Marjolein Ophof	personeelsgeleding Olivijn	lid
• Patrick Beentjes	oudergeleding Olivijn	lid
• Miriam van Dam	oudergeleding Olivijn	lid
• Henk Hoogveen	ambtelijk secretaris	

9.2 Inleiding

In dit jaarverslag wordt puntsgewijs verslag gedaan van de resultaten die we met elkaar hebben bereikt. Sommige punten worden iets uitgebreider besproken en andere punten iets minder uitgebreid. De notulen hebben mede als bron gediend en soms ook letterlijk gebruikt.

2022 was voor bestuur en alle scholen van SAS een gedenkwaardig jaar. Dit schooljaar is het jaar waarin Stichting Almere Speciaal ontvlochten werd uit de Coöperatie Passend Onderwijs Almere, met de bedoeling om zich als zelfstandig bestuur te ontwikkelen als een volwaardige partner in het onderwijsveld en hierin onze eigen keuzes te maken.

9.3 Activiteiten

De ontvlechting

We zijn als MR geïnformeerd over de wens om te ontvlechten en we hebben vervolgens onderzoek gedaan bij onze managementteams en hebben gevraagd om een tijdslijn. Gaandeweg zijn we stukje bij beetje geïnformeerd over de consequenties, kansen en risico's die een gevolg (kunnen) zijn van de ontvlechting uit de coöperatie. De raad van toezicht heeft zich gebogen over de statuten van onze nieuwe organisatie en deze goedgekeurd, waarna deze bij de notaris zijn gepasseerd. In dit proces is de MR op een goede manier "meegenomen" en geïnformeerd door zowel de interim bestuurder als de zittende Raad van Toezicht. Dit heeft geleid tot instemming van de MR-SAS.

Werving en benoeming van Raad van Toezicht:

In verband met de nieuwe organisatie en de "Code van Goed Bestuur" (onafhankelijkheid van de RvT) is het nodig dat er nieuwe leden voor de RvT worden geworven. Bij het samenstellen van de profielen en het voeren van de

gesprekken met kandidaten is de MR-SAS van begin tot eind betrokken geweest. Dit heeft geresulteerd in het benoemen van nieuwe leden in de RvT.

Werving nieuwe bestuurder

Na het benoemen van de leden van de nieuwe RvT wordt er een procedure gestart voor de werving van een nieuwe bestuurder. Ook hier is de MR-SAS betrokken bij het maken van de profielen en de gesprekken.

Huisvesting

- De VSO-school Aventurijn heeft een problematisch ruimtetekort. Met gemeente zijn er gesprekken hierover ivm de vervanging van de noodgebouwen op Marathonlaan 11. Dit is onder de aandacht gebracht.
- De VSO-school VSO Aventurijn is een op de praktijkgerichte school. De lokalen die hiervoor nodig zijn, de z.g. praktijklokalen, zijn niet in voldoende mate aanwezig. Hierdoor kan een deel van de ambities niet worden waargemaakt.
- Op de SO-school Olivijn is er sprake van een gebouw dat bouwkundig niet is toegerust op het type leerlingen waarvoor de school óók bedoeld is.
- Op SO-school De Bongerd is er sprake van een niet goed functionerend klimaatsysteem. Dit is vooral belangrijk geworden n.a.v. Corona en alles dat daarmee samenhangt. Het huidige systeem voldoet niet aan de normen. Dit is onder de aandacht gebracht.

Het leerkrachtentekort

Het is moeilijk om de scholen te voorzien van voldoende gekwalificeerd personeel. De MR is in 2022 op de hoogte gehouden van de plekken die nog gevuld dienen te worden door leerkrachten. Tevens heeft De Bongerd een memo gedeeld met de vraag tot instemming om AD-PEP studenten voor de klas te zetten bij tekorten. Het tekort aan leerkrachten is niet nieuw. Ook in de jaren hiervóór is de MR op de hoogte gesteld hierover. Ons advies is om de werving- en selectieprocedure professioneel te laten vormgeven op de hiertoe geëigende kanalen. Gedacht wordt ook aan grotere zichtbaarheid op de PABO's en daarmee het vergroten van onze bekendheid. In het koersplan wordt dit verder uitgewerkt.

4-daagse schoolweek

De MR heeft meegedacht over de z.g. 4-daagse schoolweek, als mogelijke oplossing voor tijdelijk leerkrachtentekort als gevolg van ziekte e.d.. Gemeld wordt dat twee MR leden een nieuwe conceptversie opstellen. Voorzitter ontvangt deze conceptversie op vrijdag 11 maart. Daarnaast komt er een concept memo 4-daagse schoolweek bij lerarentekort.

De wachtlijsten

Het aanbod van leerlingen is groter dan het aantal plaatsen dat we als SAS kunnen bieden. (zie ook huisvesting) Hierdoor komen sommige leerlingen op een wachtlijst. Dit betekent dat er leerlingen verstoken zijn van een goede plek in het onderwijs en soms zelfs thuis zitten of op een andere manier moeten worden opgevangen. De MR is hiervan op de hoogte gebracht en heeft dit ook als belemmerende factor genoemd bij het opstellen van het Koersplan 23-27

Het leerlingenvervoer

Door het algemene personeelstekort bij het leerlingenvervoer van en naar scholen, lukt het niet altijd om leerlingen op een verantwoorde manier te vervoeren van en naar school. Het aantal taxi's en bussen is daarvoor te klein. Hierdoor moeten diverse groepen leerlingen (van verschillende scholen) gezamenlijk reizen. Doordat leerlingen met diverse soorten beperkingen met elkaar in één bus c.q. taxi zitten, levert dit soms onveilige

situaties op. Als MR zijn we vanaf eind vorig schooljaar (2021-2022) druk bezig geweest om aandacht te vragen hiervoor bij de diverse vervoersorganisaties (de uitvoerders) en gemeentebestuur (de opdrachtgever). Voor sommige leerlingen betekent dit dat ze niet altijd naar school kunnen. We hebben onze ouders regelmatig geïnformeerd over deze problematiek en geholpen bij het deponeren van vragen en klachten bij de juiste instanties. Verder zijn er namens de MR diverse gesprekken gevoerd met de verantwoordelijke wethouder en diverse politieke partijen hierover. De bestuurder heeft een brandbrief gestuurd aan de wethouder en haar uitgenodigd op de scholen in gesprek te gaan.

Nieuw Koersplan: 2023-2027

Bij de evaluatie is geconstateerd dat het Koersplan 2018-2022 zo is opgesteld dat men niet kan zeggen: "Dit waren de doelstellingen die geëvalueerd kunnen worden".

Er wordt besloten een evaluatie te doen op de eindopbrengsten van 2021 en het afgelopen schooljaar.

De evaluatie, de resultaten van de teambijeenkomsten waar de gezamenlijke kernwaarden en het toekomstperspectief werd opgehaald zijn gepresenteerd op de gezamenlijke studiedag in november 2022. Het personeel van Almere Speciaal heeft de nieuwe kernwaarden en het toekomstperspectief omarmd op deze studiedag.

De MR heeft ingestemd met het nieuwe Koersplan 2023-2027 op haar vergadering in november.

Verzuimcijfers

Directies en bestuur willen de verzuimcijfers aanscherpen met achterliggende informatie en financiële onderbouwing, nu ontbreekt dat en men behoefte heeft aan deze informatie. De bestuurder meldt dat met de komst van de nieuwe HR medewerker hier verbetering in moet komen.

Leerlingen- en ouder tevredenheidsonderzoek

MTO uitslag 2022-2023 (alle drie scholen): Reactie MR SAS hierop is, dat in het kader van de transparantie wenselijk zou zijn dat de uitslagen, of een samenvatting daarvan, wordt gepubliceerd.

Verder zijn alle onderzoeken per school in de teams besproken en zijn er stappen gezet waar dit nodig was en is dit gedeeld met de MR-SAS.

Reiskosten personeel

Er ligt een hernieuwde aanvraag voor om in te stemmen. Deze komt voort uit de behoefte om als bestuur aantrekkelijk te zijn en te blijven voor personeel. De "oude" regeling leidde tot ontevredenheid omdat die regeling de daadwerkelijke kosten van het woon-werkverkeer niet voldoende compenseerde. Uitgangspunt bij de nieuwe regeling is dat gemaakte kosten kunnen worden gedeclareerd, rekening houdend met het maximumbedrag dat door de werkgever onbelast aan zijn medewerkers mag worden verstrekt. Dit bedrag, zo stelt de MR voor, zal in positieve en in negatieve zin worden aangepast als hernieuwde fiscale regels daar aanleiding toegeven.

De MR stelt voor om ook het fietsenplan hierin onder te brengen, maar die regeling hoort er volgens de bestuurder niet in thuis. Het fietsenplan hoort in de WKR (werkkosten-regeling)

WKR (Werk Kosten Regeling)

De bestuurder geeft aan dat er ongeveer 30.000,00 euro te besteden is tot eind 2022. Hier gaat onder andere vanaf de start van het schooljaar en de kerstviering. Het MT zal de WKR specifiek uitwerken.

Integriteitscode

De MR kan instemmen met dit document als het volgende wordt opgenomen:

- een jaarlijks evaluatie.
- per school er een specifiek plan komt.
- het moet ingevuld zijn door medewerkers eenieder moet zich hierin herkennen.
- het moet een gedragen document zijn met de uitstraling; wie zijn we en dat dragen we ook uit.
- het smart maken van de activiteiten die men jaarlijks voornemens is.

De bestuurder is en gaat akkoord met de voorwaarden van de MR.

Konfidi

Er is een apart jaarverslag voor alleen SAS opgevraagd.

Ouderbijdrage:

In de uitsplitsing (grootboeknummers) weet men exact wat er per school is binnengekomen en is uitgegeven. De directie van Olivijn geeft aan dat er een verzoek ligt vanuit de ouderraad en school voor een separate rekening. De bestuurder verduidelijkt dat om meer boekhoudkundige verhandelingen (procuratie) te voorkomen het vorige bestuur heeft besloten om de ouderraad te voorzien van een eigen rekening. Het is nu overzichtelijker. Het is een discussie voor volgend jaar wat wijsheid is en het komt op de jaarplanning.

Evaluatie audit Olivijn, Aventurijn en Bongerd.

Op alle scholen is in 2021 en 2022 een waarderende audit uitgevoerd, met als doel om met “de ogen van anderen” te kijken naar de onderwijskwaliteit van de school volgens de inspectienorm en de eigen standaarden. De resultaten van de audits zijn binnen de MR-SAS besproken en gedeeld met de betreffende teams.

9.4 Wat verder nog ter sprake is geweest en tot instemming heeft geleid, in het jaar 2022:

- Activiteitenplannen 22-23
- Bestemming en hoogte ouderbijdrage 22
- SOP bongerd
- Formatieplannen
- De Kadernotitie
- Schoolgidsen van de 3 scholen
- Jaarplannen van de 3 scholen
- Scholingsplannen van de 3 scholen
- Werkdrukverlagingsgelden
- Werkverdelingsbeleid.
- Covid draaiboek
- Besteding NPO gelden

April 2023

Henk Adriaens (voorzitter MR-SAS)

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJ 660). De jaarrekening is opgesteld in hele euro's.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie, die nodig is voor het verschaffen van inzicht. Er wordt geen rente berekend over de saldi in rekening-courant tussen de stichtingen.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Waardering

Materiele vaste activa

De terreinen en gebouwen aan de Marathonlaan 7 en 13 en aan de Boomgaardweg 8 en 10 zijn in economisch eigendom van de gemeente Almere. Het juridisch eigendom is in handen van Stichting Almere Speciaal.

De materiële vaste activa worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen vervaardigings- of verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen en ontvangen investeringsbijdragen (netto-methode). Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op economische levensduur waarbij de afschrijving start in de maand van aanschaf. De afschrijving loopt door tot de restwaarde nihil is. Activering vindt plaats voor investeringen vanaf € 500 met een geschatte economische levensduur van meer dan 1 jaar.

Groot onderhoud wordt verwerkt volgens de componentenmethode. De kosten worden geactiveerd en hierop wordt afgeschreven.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen kostprijs (inclusief eventuele rente en kosten), voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Voor de vaststelling van de hoogte van de voorziening jubilea wordt gebruik gemaakt van het model van de PO-raad. De grondslag voor de hoogte van de voorziening is het aantal medewerkers in dienst per ultimo jaar, het aantal reeds opgebouwde dienstjaren en de verwachte blijf kans, zoals deze door de PO-raad is vastgesteld. Voor het contant maken van de voorziening is aansluiting gezocht bij het door de PO-raad vastgestelde percentage van 0,00%. De werkelijke jubileum uitkeringen worden in de loop van het jaar rechtstreeks onttrokken aan de voorziening.

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt gevormd door het aantal gespaarde uren te vermenigvuldigen met het specifieke uurtarief van de betreffende medewerker.

De voorziening langdurig zieken wordt gevormd door de te verwachten salariskosten tot datum uit dienst te berekenen op basis van werkelijke loonkosten aangevuld met eventuele transitievergoedingen. De voorziening wordt opgenomen voor per balansdatum zieke medewerkers waarvan de verwachting is dat er geen sprake van herstel zal zijn.

Kortlopende schulden

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. De kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Bij kortlopende schulden is dit meestal de nominale waarde.

Resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen OCW

Onder de (rijks)bijdragen OCW worden de vergoedingen voor personele en exploitatiekosten opgenomen. De (rijks)bijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar.

Personeelslasten

De medewerkers van de stichting nemen deel in een zogenaamde toegezegde pensioenregeling. De regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan het ABP. De stichting betaalt hiervoor premies, waarvan een deel door de werkgever wordt betaald en een deel door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Naar de stand van ultimo december 2022 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 110,9% (bron: website www.abp.nl). Per ultimo 2021 was de dekkingsgraad 110,2%.

Afschrijving

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

ICT:

- Software 3 jaar
- Hardware: 3-10 jaar
- Overige: 5 jaar

Meubilair 10-20 jaar

OLP 8 jaar

Inventaris 5-10 jaar

Gebouwen en terreinen 20 jaar

Vervoermiddelen 10 jaar

Onderhoud 5-25 jaar

Financieel resultaat

De rentebaten en –lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten.

Belastingen

De Stichting valt voor de VPB onder de specifieke vrijstelling voor publiek gefinancierd onderwijs. De activiteiten bestaan voor meer dan 90% uit bekostigde onderwijs- en/of onderzoeksactiviteiten en de activiteiten worden voor meer dan 70% gefinancierd door publieke middelen.

Balans (na resultaatverdeling)

Balans activa

		31-12-2022	31-12-2021
		EUR	EUR
Activa			
Vaste activa			
1.2	Materiële vaste activa	1.018.539	727.197
	Totaal vaste activa	1.018.539	727.197
Vlottende activa			
1.5	Vorderingen	384.260	790.231
1.7	Liquide middelen	2.995.125	2.876.489
	Totaal vlottende activa	3.379.385	3.666.720
	Totaal activa	4.397.924	4.393.917

Balans passiva

		31-12-2022	31-12-2021
		EUR	EUR
Passiva			
2.1	Eigen Vermogen	2.789.819	3.299.582
2.2	Voorzieningen	134.339	88.780
2.4	Kortlopende schulden	1.473.766	1.005.555
	Totaal passiva	4.397.924	4.393.917

Staat van baten en lasten

Baten en lasten

		2022	Begroot 2022	2021
		EUR	EUR	EUR
Baten				
3.1	Rijksbijdragen	11.594.359	9.720.467	9.967.691
3.2	Ov. Overheidsbijdragen	110.372	18.800	43.022
3.5	Overige baten	242.371	238.000	290.062
	Totaal baten	11.947.103	9.977.267	10.300.775
Lasten				
4.1	Personeelslasten	10.943.945	9.508.487	9.143.835
4.2	Afschrijvingen	147.222	165.817	118.532
4.3	Huisvestingslasten	572.461	565.450	491.876
4.4	Overige lasten	785.635	877.000	614.243
	Totaal lasten	12.449.262	11.116.754	10.368.486
	Saldo baten en lasten	-502.160	-1.139.487	-67.711
6	Financiële baten en lasten	-7.603	-10.000	-15.155
	Totaal resultaat	-509.763	-1.149.487	-82.866

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

	2022		2021	
	EUR		EUR	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	-502.160		-67.711	
Aanpassing voor:				
Afschrijvingen	147.222		118.532	
Mutaties voorzieningen	45.559		-70.363	
Verandering in vlottende middelen				
Vorderingen (-/-)	-405.971		11.421	
Schulden	468.211		-18.255	
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		564.802		-49.218
Ontvangen rente		-7.603		-15.155
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		557.200		-64.373
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa (-/-)	438.563		269.830	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0		0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-438.563		-269.830
Mutatie liquide middelen		118.637		-334.203
Stand liquide middelen 1-1		2.876.489		3.210.692
Stand liquide middelen 31-12		2.995.125		2.876.489
Mutatie liquide middelen		118.636		-334.203

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

	Aanschaf- prijs 1-1-2022 EUR	Afschrijving cumulatief 1-1-2022 EUR	Boek- waarde 1-1-2022 EUR	Investering 2022 EUR	Aanschaf- waarde desinvest. EUR	Afschrijving desinvest. EUR	Boekwinst/ verlies afschr. 2022 EUR	Afschrijving 2022 EUR	Aanschaf- prijs 31-12-2022 EUR	Afschrijving cumulatief 31-12-2022 EUR	Boek- waarde 31-12-2022 EUR
1.2 Materiële vaste activa											
1.2.1 Gebouwen	300.213	69.042	231.171	233.283				33.627	533.496	102.669	430.827
1.2.3.1 Meubilair	454.386	236.574	217.812	72.684				40.068	527.070	276.642	250.428
1.2.3.2 Inventaris en apparatuur	156.922	76.965	79.957	2.740				13.365	159.662	90.330	69.332
1.2.3.3 OLP	69.999	50.996	19.003	23.288				6.740	93.287	57.736	35.551
1.2.3.4 ICT	324.951	147.532	177.419	85.150				53.423	410.101	200.955	209.146
1.2.3.5 MVA in uitvoering	1.836		1.836	23.254	1.836				23.254	0	23.254
Materiële vaste activa	1.308.307	581.108	727.198	440.399	1.836	0	0	147.222	1.746.870	728.331	1.018.539

Materiële vaste activa: De investering in materiële vaste activa betreft de investering in groot onderhoud, de aanschaf van meubilair, de aanschaf van onderwijsleer-pakketten en inventaris en de vervanging en uitbreiding binnen ICT. Afschrijvingen vinden plaats over verschillende looptijden.

Investeringsbijdragen worden direct in mindering gebracht op de aanschafwaarde van de betreffende activa (netto-methode).

Vorderingen

Vorderingen

		31-12-2022	31-12-2021
		EUR	EUR
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	52.688	81.969
1.5.2	Vorderingen op OCW	0	542.447
1.5.3	Vorderingen op gemeenten	13.019	12.072
1.5.10	Overige vorderingen	153.674	121.992
1.5.12	Voorziening debiteuren	0	0
1.5.11	Overlopende activa	164.878	31.750
	Totaal vorderingen	384.260	790.231

De post Vordering op OCW (1.5.2) is met ingang van 2022 komen te vervallen, op grond van de invoering van de vereenvoudigde bekostiging in 2023, waardoor het saldo van de vordering uit hoofde van het betaalritmeverschil van de personele lumpsum en de PAMB-gelden is komen te vervallen.

De post Overige Vorderingen (1.5.10) heeft betrekking op een vordering op het vervangingsfonds (€ 111.887, waarvan € 34.887 declarabele kosten over 2022 en € 77.000 voor de verwachte bons over 2022), vorderingen uit ESF-subsidies (€ 31.022) en de vordering op het SWV PO Lelystad-Dronten voor overdracht groeibekostiging (€ 10.765).

De post Vooruitbetaalde kosten (1.5.11) valt hoger uit dan in 2021 door onder andere de vooruitbetaling in 2022 van de factuur voor het gebruik van het zwembad voor 2023 (€ 89.945).

Liquide middelen

Liquide middelen

		31-12-2022	31-12-2021
		EUR	EUR
1.7	Liquide middelen		
1.7.1	Kasmiddelen	501	248
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	2.994.624	2.876.241
	Totaal liquide middelen	2.995.125	2.876.489

De post Tegoeden op bankrekeningen (1.7.2) bestaat uit de saldi van de volgende bankrekeningen:

Rabobank spaarrekening	€	1.866.796
Rabobank rekeningcourant	€	1.109.272
Schoolrekeningen	€	18.556

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

		Stand 1-1-2022 EUR	Resultaat 2022 EUR	Overige mutaties EUR	Stand 31-12-2022 EUR
2.1	Eigen Vermogen				
2.1.1	Algemene reserve	3.096.459	-784.156	51.460	2.363.763
2.1.2	Bestemmingsreserve 1 ^e inrichting	51.460	0	-51.460	0
2.1.3	Bestemmingsreserve NPO- middelen	151.663	274.393	0	426.056
	Eigen Vermogen	3.299.582	-509.763	0	2.789.819

Het boekjaar 2022 sluit met een negatief resultaat van € 509.763. Er zijn al geruime tijd geen middelen meer onttrokken aan de bestemmingsreserve 1^e inrichting. Om die reden is besloten om deze bestemmingsreserve vrij te laten vallen naar de algemene reserve. Overeenkomstig het voorstel voor de bestemming van het resultaat wordt er een bedrag van € 274.393 toegevoegd worden aan de bestemmingsreserve NPO-middelen. Dit betreft het saldo aan niet ingezette middelen in 2022. Het restant aan negatief resultaat over 2022 wordt onttrokken aan de algemene reserve.

Voorzieningen

		Stand 1-1-2022 EUR	Dotaties EUR	Onttrek- kingen EUR	Stand 31-12- 2022 EUR	Kort- lopend < 1 jaar	Lang- lopend 1 < 5 jaar	Lang- lopend > 5 jaar
2.2	Voorzieningen							
2.2.1	Vrz. Jubilea	60.000	15.232		75.232	7.571	16.557	51.104
2.2.1	Vrz. Duurzame inzetbaarheid	28.780	30.925	598	59.107	600	28.180	30.327
2.2.1	Vrz. Langdurig zieken	0	0	0	0		0	0
	Voorzieningen	88.780	46.157	598	134.339	8.171	44.737	81.431

De personeelsvoorzieningen bestaan uit:

- De voorziening voor uitkeringen in het kader van dienstjubilea;
- De voorziening voor gespaarde uren duurzame inzetbaarheid voor een aantal medewerkers;
- De voorziening langdurig zieken. Voor de voorziening langdurig zieken zijn alle trajecten in 2022 afgehandeld, er is ultimo 2022 geen sprake van nieuwe zaken waarvoor een voorziening langdurig zieken getroffen moet worden.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden

		31-12-2022	31-12-2021
		EUR	EUR
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.8	Crediteuren	336.069	95.685
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	503.331	398.478
2.4.10	Schulden ter zake van pensioenen	118.914	114.266
2.4.11	Schulden ter zake van werk door derden	0	5.642
2.4.12	Overige kortlopende schulden	154.530	101.835
2.4.13	Overlopende passiva	360.922	289.649
	Totaal kortlopende schulden	1.473.766	1.005.555
	Uitsplitsing		
2.4.9	Loonheffing	470.014	367.917
2.4.9	Premies sociale verzekeringen	33.317	30.561
	Belastingen en premies sociale verzekeringen	503.331	398.478
2.4.12.1	Verbonden partij SLA-PO	64.342	55.133
2.4.12.1	Verbonden partij SLA-VO	0	1.593
2.4.12.2	Overige	90.188	45.109
	Overige kortlopende schulden	154.530	101.835
2.4.13.5	Vakantiegeld en -dagen	306.294	265.965
2.4.13.7	Overige	54.627	23.684
	Overlopende passiva	360.922	289.649

Verantwoording subsidies

Subsidies

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag Toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	Prestatie afgerond j/n
G1	Subsidies zonder verrekeningsclausule				
Lerarenbeurs	1278712	22-08-2022	9.720	9.720	Nee

Toelichting op de staat van baten en lasten

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen

		2022	2021
		EUR	EUR
3.1	Rijksbijdragen		
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	10.968.706	9.522.589
3.1.2	Overige subsidies OCW	126.106	278.325
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	499.547	166.778
	Totaal rijksbijdragen	11.594.359	9.967.691

De post Rijksbijdrage OCW (3.1.1) betreft de reguliere personele en materiële exploitatievergoedingen gebaseerd op normbedragen en het aantal ingeschreven leerlingen, de Rijksvergoeding EMB en de toekenning m.b.t. het Nationaal Programma Onderwijs. Onder de post Overige subsidies OCW (3.1.2) zijn de bedragen opgenomen, die zijn ontvangen voor de prof. en begeleiding starters en schoolleiding, de vrijval van een deel van de subsidies en de doorvergoeding OCW.

Onder de post Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV (3.1.4) is de bijdrage van het samenwerkingsverbanden in het kader van de groeiregeling SO, structuurgroep en arrangementen opgenomen.

Overige overheidsbijdragen en –subsidies

Overige bijdragen

		2022	2021
		EUR	EUR
3.2	Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		
3.2.2	Ov. Gemeentelijke subsidies	110.372	43.022
	Totaal overheidsbijdr. en -subsidies overige overheden	110.372	43.022

De post Overige gemeentelijke subsidies (3.2.2) betreft o.a. een bijdrage voor sportstimulering voor Aventurijn (€ 10.000), de klokurenvergoeding voor de gymzaal van de Bongerd (€ 13.019), een vergoeding voor de AKT lessen voor Olivijn (€ 7.150) en een vergoeding voor 1^e inrichting voor Olivijn (€ 79.025).

Andere baten

Andere baten

		2022	2021
		EUR	EUR
3.5	Overige baten		
3.5.4.1	Verhuur/medegebruik	70.031	96.378
3.5.4.2	Detachering personeel	86.587	91.984
3.5.4.5	Ouderbijdragen	21.756	4.469
3.5.4.10	Overige	63.997	97.231
	Totaal overige baten	242.371	290.062

De post Verhuur/medegebruik (3.5.4.1) is lager dan in 2021, omdat er vanaf het schooljaar 2021-2022 minder lokalen worden verhuurd.

De post Detachering personeel (3.5.4.2) is in lijn met de opbrengsten over 2021.

De post Overige (3.5.4.10) is lager dan in 2021, omdat er minder diverse subsidies en overige opbrengsten zijn ontvangen.

Personeelslasten

Personeelslasten

		2022	2021
		EUR	EUR
4.1	Personeelslasten		
4.1.1	Lonen en salarissen	10.062.004	8.282.755
4.1.2	Overige personeelslasten	1.113.020	1.069.589
4.1.3	Af: uitkeringen	-231.079	-208.510
	Totaal personeelslasten	10.943.945	9.143.835
	Uitsplitsing		
4.1.1.1	Bruto lonen en salarissen	7.400.373	5.957.886
4.1.1.2	Sociale lasten	1.133.357	892.844
4.1.1.3	Premie Participatiefonds	93.351	170.219
4.1.1.4	Premie Vervangingsfonds	385.339	322.491
4.1.1.5	Pensioenpremies	1.049.583	939.315
	Lonen en salarissen	10.062.004	8.282.755
4.1.2.1	Dot. Pers. Voorzieningen	45.559	-55.868
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	498.789	660.814
4.1.2.3	Overige personeelslasten	568.672	464.644
	Overige personeelslasten	1.113.020	1.069.589

De post Lonen en salarissen (4.1.1) valt in 2022 hoger uit dan in 2021. Deze hogere kosten komen voornamelijk door de twee cao aanpassingen die in 2022 zijn doorgevoerd.

De post Dotatie Personele Voorzieningen (4.1.2.1) was in 2021 negatief als gevolg van de vrijval van de voorziening langdurig zieken (€ 80.659). Als dit incidentele effect wordt gecorrigeerd ligt 2022 in lijn met 2021.

De post Personeel niet in loondienst (4.1.2.2) bestaat uit de inhuur van personeel (incl. kosten ziektevervangingskosten die niet gedekt worden door het vervangingsfonds). Een deel van de personele inzet is gedekt uit de werkdruk- en NPO-middelen en uit subsidies.

De post Overige personeelslasten (4.1.2.3) bestaat merendeels uit de interne doorbelasting van het SWV-PO, waarmee een gemeenschappelijk bestuur- en staforganisatie wordt gevoerd (€ 280.049). Daarnaast staan hier onder andere ook de scholingskosten (€ 231.014), de kosten voor arbo(zorg) (€ 25.588) en de verwachte bonus van het Vervangingsfonds (€ 77.000).

Afschrijvingen

Afschrijvingslasten

		2022	2021
		EUR	EUR
4.2	Afschrijvingen		
4.2.2	Materiële vaste activa	147.222	118.532
	Totaal afschrijvingen	147.222	118.532

De post Materiële vaste activa (4.2.2) valt in 2022 hoger uit dan in 2021, door hogere investeringen in met name ICT en gebouwen.

Huisvestingslasten

Huisvestingslasten

Huisvestingslasten

		2022	2021
		EUR	EUR
4.3	Huisvestingslasten		
4.3.1	Huur	152.137	147.957
4.3.3	Onderhoud	95.109	69.836
4.3.4	Energie en water	134.453	96.893
4.3.5	Schoonmaakkosten	144.916	146.506
4.3.6	Heffingen	8.713	9.238
4.3.8	Overige	37.134	21.447
	Totaal huisvestingslasten	572.461	491.876

Onder de post Huur (4.3.1) worden de kosten geboekt voor de huur van het zwembad (€ 78.554) en voor het medegebruik van het pand aan de Marathonlaan 11 (€ 73.582).

Onder de post Onderhoud (4.3.3) zijn de kosten geboekt voor het dagelijks/klein onderhoud (€ 56.439) en voor het contractonderhoud (€ 38.670).

De post Overige (4.3.8) bestaat merendeels uit kosten voor beveiliging (€ 13.926) en overige huisvestingskosten (€ 20.150).

Overige lasten

Overige lasten

		2022	2021
		EUR	EUR
4.4	Overige lasten		
4.4.1	Administratie- en beheer lasten	555.910	405.600
4.4.3	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	229.725	208.643
	Totaal overige lasten	785.635	614.243
	Specificatie honorarium		
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	15.484	14.220
4.4.1.2	Andere controleopdrachten	0	0
4.4.1.3	Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0
4.4.1.4	Andere niet-controleopdrachten	0	8.228
	Accountantslasten	15.484	22.448

De post Administratie- en beheerslasten (4.4.1) bestaat o.a. uit de administratiekosten OOG (€ 95.518), accountantskosten (€ 15.484), adviseurskosten (€ 185.235), automatiseringskosten (€ 139.818) en de doorbelasting van de bestuur- en stafkosten (€ 38.185).

De post Inventaris, apparatuur en leermiddelen bestaat o.a. uit de kosten voor leermiddelen en activiteiten (€ 102.852), overige schoolgebonden kosten (€ 34.093) en licenties voor leermiddelen (€ 19.617).

De post Onderzoek jaarrekening (4.4.1.1) behelst de kosten, die betrekking hebben op de jaarrekeningcontrole. De post Andere niet-controleopdrachten (4.4.1.4), heeft betrekking op de werkzaamheden die in 2021 zijn uitgevoerd m.b.t. de risicoanalyse voor SAS.

Financiële baten en lasten

Baten en lasten

		2022	2021
		EUR	EUR
6	Financiële baten en lasten		
6.1	Rentebaten	0	0
6.2	Rentelasten	7.603	15.155
	Totaal financiële baten en lasten	-7.603	-15.155

Overige toelichtingen

Model E: Verbonden partijen

Alle transacties met verbonden partijen zijn in het verslagjaar 2022 onder normale marktvoorwaarden aangegaan.

De doorbelasting van de gezamenlijke kosten, die gemaakt worden voor de stichtingen vallend onder de Coöperatie Passend Onderwijs Almere, heeft plaatsgevonden op basis van de werkelijke kosten en de bij de begroting vastgestelde verdeelsleutel voor 2022.

Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2022	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2022 EUR	Resultaat 2022 EUR	Art. 2:403 BW j/n	Deelname %	Consolidatie j/n
Coöperatie Uitvoeringsorg. Passend Ond. Almere U.A.	Coöperatie	Almere	1	-	-	Nee	0%	Nee
Stichting Leerlingzorg PO Onderwijs Almere	Stichting	Almere	1	2.340.348	601.377	Nee	0%	Nee
Stichting Leerlingzorg VO Onderwijs Almere	Stichting	Almere	1	2.804.278	487.896	Nee	0%	Nee
Stichting Taalcentrum Almere	Stichting	Almere	1	4.327.427	1.244.739	Nee	0%	Nee

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Wet normering bezoldiging

Gegevens 2021		B. Gadella
Bedragen x € 1		bestuurder
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2022		01/10 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,57
Dienstbetrekking		Nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 22.099
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 0
Subtotaal		€ 22.099
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		€ 22.176
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Bezoldiging		€ 22.176
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.
Gegevens 2021		
Functiegegevens		N.v.t.
Aanvang en einde functievervulling in 2021		N.v.t.
Omvang dienstverband		N.v.t.
Dienstbetrekking		N.v.t.
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn		N.v.t.
Subtotaal		N.v.t.
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		N.v.t.
Bezoldiging		N.v.t.

1b Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2022		
Bedragen x € 1	B. Gadella	
Functiegegevens	bestuurder	
Kalenderjaar	2022	2021
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang-einde)	01/01 – 30/09	01/10 – 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	9	3
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	462	129
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206	€ 199
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 216.000	€ 83.100
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 120.843	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum tarief?	ja	ja
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 56.066	€ 15.641
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 71.707	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 71.707	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022		
Bedragen x € 1	P. van Lieshout	A.B. Fischer
Functiegegevens	Voorzitter	Onafhankelijk lid
Aanvang en einde functievervulling 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	2.312	1.020
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	23.100	15.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	2.312	1.020
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021		
Bedragen x € 1	M. Denters	A.B. Fischer
Functiegegevens	Voorzitter	Onafhankelijk lid
Aanvang en einde functievervulling 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	2.348	544
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	22.350	14.900

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.800 of minder

Voor onderwijsinstellingen gelden specifieke regels voor de WNT. Toepassing van deze regelgeving leidt tot het volgende aantal complexiteitspunten:

- Totale baten t-2 per kalenderjaar: 4 complexiteitspunten
- Aantal leerlingen t-2: 1 complexiteitspunt
- Het gewogen aantal onderwijssoorten: 2 complexiteitspunten

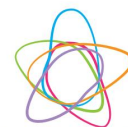
Het totaal van 7 complexiteitspunten leidt tot indeling in klasse C van de WNT voor topfunctionarissen bij onderwijsinstellingen (voor 2022: € 154.000).

Gegevens 2022	
Naam topfunctionaris	Functie
M. Huisman	Lid Raad van Toezicht
G.J.M. Kruijer	Lid Raad van Toezicht
C.G.W.G. Oirbons	Lid Raad van Toezicht
S. Olivier	Lid Raad van Toezicht
N. de Haas	Lid Raad van Toezicht

Het totaal van 7 complexiteitspunten leidt tot indeling in klasse C van de WNT voor topfunctionarissen bij onderwijsinstellingen (voor 2022: € 154.000).

Er zijn in 2022 geen uitkeringen gedaan wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen. Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De kosten van de topfunctionarissen worden verdeeld over de stichtingen vallend onder Passend Onderwijs Almere. Het aandeel van Almere Speciaal in deze kosten is 17%.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Behoudens de onderstaande vermeldingen zijn er geen (andere) niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Voorwaardelijke verplichtingen

Er zijn geen voorwaardelijke verplichtingen.

Meerjarige financiële verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Betreft	Tot 1 jaar EUR	Van 2 tot 5 jaar EUR	Langer dan 5 jaar EUR
Van Rheenen: huur zwembad	89.945	359.780	179.890
Ricoh: huur printers	8.651	21.627	0

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in de periode van het opmaken van de jaarrekening geen feiten voorgedaan die als "gebeurtenissen na balansdatum" zijn te kwalificeren.

Voorstel bestemming resultaat 2022

De jaarrekening 2022 sluit met een nadelig saldo van € 509.763. De volgende verdeling van het resultaat wordt voorgesteld.

Voorstel bestemming resultaat

Reserve	Bedrag EUR
Algemene reserve	-784.156
Bestemmingsreserve NPO-middelen	274.393
Totaal resultaat	-509.763

Overige gegevens

Ondertekening

Mw. A. Fischer
Lid Raad van Toezicht

Dhr. H. Vrielink
Lid Raad van Toezicht

Almere, 21 juni 2023

Almere, 21 juni 2023

Dhr. J. Pronk
Lid Raad van Toezicht

Dhr. P. van Lieshout
Voorzitter Raad van Toezicht

Almere, 21 juni 2023

Almere, 21 juni 2023

Mw. B. Gadella
Bestuurder

Almere, 21 juni 2023

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant